Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 31/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

AA		
	Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	A-1	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Genetyka**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr inż. Justyna Sadowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	Rok I, semestr I	**1**
ćwiczenia	**10**	Rok I, semestr I	
Łącznia liczba godzin	**25**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość biologii człowieka oraz podstaw genetyki

4. Cele kształcenia

C1 - Poznanie podstawowej terminologii genetycznej, budowy genomu człowieka, czynników genetycznych, mutagennych i teratogennych mających wpływ na patologię człowieka. Poznanie perspektyw zastosowania genetyki w medycynie.

C2 - Korzystanie z aktualnej wiedzy genetycznej dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki

C3 - Posiadanie świadomości konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	A_W11

W_02	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	A_W12
W_03	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	A_W13
W_04	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	A_W14
W_05	nowoczesne techniki badań genetycznych;	
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	A_U05
U_02	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Udział czynników genetycznych w fizjologii i patologii człowieka. Znaczenie genetyki w medycynie ze szczególnym uwzględnieniem położnictwa i ginekologii. Rodzaje chorób genetycznych.	1	X
W2	Budowa komórki, budowa DNA i RNA. Genom człowieka. Geny człowieka i ich budowa. Replikacja, transkrypcja, translacja. Kod genetyczny. Rodzaje mutacji i czynniki mutagenne.	1	X
W3	Choroby genetyczne spotykane u pacjentów w codziennej praktyce.	1	X
W4	Budowa chromosomów człowieka, prawidłowy kariotyp człowieka, aberracje chromosomowe - typy, analiza przykładów, zasady międzynarodowego zapisu wyniku badania kariotypu. Kliniczne przykłady zespołów aberracji chromosomowych. Zespół Downa. Pobieranie i zabezpieczanie materiału biologicznego do badań cytogenetycznych.	1	X
W5	Mutacje genowe, typy dziedziczenia jednogenowego. Zasady wykreślania i analizy rodowodów. Choroby uwarunkowane jednogenowo, kliniczne przykłady chorób jednogenowych.	1	X
W6	Diagnostyka genetyczna chorób jednogenowych. Rodzaje badań molekularnych. Zabezpieczanie i przechowywanie materiału do badań molekularnych.	1	X
W7	Choroby uwarunkowane wielogenowo/wieloczynnikowo. Czynniki zmieniające pulę genów w populacji.	1	X
W8	Najczęstsze choroby genetyczne spotykane u pacjentów w poszczególnych specjalnościach medycznych.	1	X
W9	Wady wrodzone - częstość występowania, rejestry wad. Etiologia wad wrodzonych (czynniki genetyczne, teratogenny), rodzaje, podział. Wady wrodzone poszczególnych narządów. Cechy dysmorfii, terminologia,	2	x

	znaczenie diagnostyczne.		
W10	Poradnictwo genetyczne - cele, znaczenie, wskazania do skierowania do poradni genetycznej. Modele poradnictwa genetycznego w Polsce i na świecie. Właściwe udzielanie porady genetycznej. Poradnictwo genetyczne w wybranych chorobach i zespołach uwarunkowanych genetycznie.	1	X
W11	Niepowodzenia rozrodu: udział czynników genetycznych, wskazania do konsultacji genetycznej, diagnostyka genetyczna, zabezpieczanie materiału biologicznego do badań genetycznych w przypadku niepowodzeń rozrodu.	1	X
W12	Diagnostyka prenatalna chorób genetycznych - metody inwazyjne i nieinwazyjne. Wskazania do diagnostyki prenatalnej.	1	X
W13	Udział czynników genetycznych w ontogenezie. Wybrane nowotwory dziedziczne.	1	X
W14	Czynniki psychologiczne i etyczne w genetyce człowieka.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	x

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przepisywanie informacji genetycznej z DNA na RNA i z RNA na białko zgodnie z kodem genetycznym. Skutki zmiany ramki odczytu w wyniku mutacji.	1	X
C2	Analiza chromosomów w płytce metafazowej, rozpoznawanie chromosomów człowieka z wzorem prążkowym GTG. Interpretacja wyniku zapisu kariotypu z aberracjami liczby i aberracjami struktury, rozpoznawanie punktów pęknięć. Zapisywanie wyniku badania kariotypu w najczęstszych zespołach aberracji chromosomowych.	2	X
C3	Wykreślanie rodowodów. Rozpoznawanie sposobu dziedziczenia na podstawie rodowodów. Obliczanie puli wspólnych genów wśród członków rodziny.	1	X
C4	Przykładowe sytuacje kliniczne wskazujące na chorobę genetyczną.	1	X
C5	Zasady analizy dysmorfologicznej. Rozpoznawanie na zdjęciach cech dysmorfii i wad wrodzonych, stosowanie fachowej terminologii. Pomiary ciała, pomiar obwodu głowy, korzystanie z siatek centylowych. Zebranie wywiadu od rodziców w przypadku wad wrodzonych u dziecka. Zgłoszenie wady do Polskiego Rejestru Wrodzonych Wad Rozwojowych. Badania przesiewowe noworodków prowadzone w Polsce.	2	X
C6	Analiza sytuacji klinicznych - określanie wskazań do poradnictwa genetycznego u różnych grup pacjentów.	1	X
C7	Analiza sytuacji klinicznych - określanie wskazań do konsultacji genetycznej i diagnostyki genetycznej u par z różnego typu niepowodzeniami rozrodu.	1	X
C8	Analiza sytuacji klinicznych - wskazania do diagnostyki prenatalnej, dobór metody diagnostyki prenatalnej.	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	projektor
Ćwiczenia	M5-wypowiedzi ustne, metoda przypadku	materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja	P1 zaliczenie z oceną
Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study, itd.)	P4 praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F3	P4	……	……
W_01	x	x	x	x		
W_02	x	x	x	x		
W_03	x	x	x	x		
W_04	x	x	x	x		
W_05	x	x	x	x		
U_01		x	x	x		
U_02		x	x	x		
K_01	x	x	x	x		
K_02	x	x	x	x		
K_03	x	x	x	x		
K_04	x	x	x	x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i ćwiczeń

Zaliczenie przedmiotu:

- Zaliczenie pisemne - test obejmujący materiał wykładowy
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny (30 pytań). Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej **Wykład: zaliczenie z oceną**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.Clark A.G., Hartl D.L.: Podstawy genetyki populacyjnej, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 20101. 2.Jorde, Bamshad, Carey. Genetyka medyczna. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2013
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Tobias ES, Connor M, Ferguson-Smith M, (red. nauk. wyd. polskiego A. Latos-Bieleńska). Genetyka Medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 2. Passarge E.: Genetyka. Ilustrowany przewodnik, PZWL, Warszawa 2004. 3. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L.: Genetyka. Krótkie wykłady, PWN, Warszawa 2010

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr inż. Justyna Sadowska
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Farmakologia**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I sem. I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Karolina Gaweł**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**I, s.1**	**3**
ćwiczenia	**30**	**I, s.1**	
Samokształcenie kierowane	**20**	**I, s .1**	
Łącznia liczba godzin	**80**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student zna podstawy biochemii, fizjologii i patofizjologii w zakresie odpowiadającym bieżąco omawianym zagadnieniom.

4. Cele kształcenia

C1 Poznać podstawowe pojęcia związane z farmakologią, poznać działanie lecznicze, niepożądane i toksyczne leków oraz poznać zasady farmakoterapii w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

C2 Poznać i umieć zastosować leki, które mogą podawać pielęgniarki

C3 Skutecznie i z empatią porozumiewa się z pacjentem

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i	A_W22

	działania uboczne;	
W_02	podstawowe zasady farmakoterapii;	A_W23
W_03	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaciei drogi ich podawania;	A_W24
W_04	wpływ procesów chorobowych na metabolizmi eliminację leków;	A_W25
W_05	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	A_W26
W_06	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	A_W27
W_07	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	A_W28
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	A_U13
U_02	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	A_U14
U_03	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	A_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	B_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wstęp do farmakologii. Podstawy farmakokinetyki.	2	X
W2	Losy leku w ustroju.	2	X
W3	Farmakogenetyka. Chronofarmakologia.	3	X

W4	Niepożądane działanie leków.	3	X
W5	Podstawy antybiotykoterapii	2	X
W6	Chemioterapeutyki. Antybiotyki - laktamowe. Cefalosporyny. Antybiotyki aminoglikozydowe. Tetracykliny. Makrolidy, sulfonamidy, Chinolony.	3	X
W7	Leki stosowane w gruźlicy, leki przeciwgrzybiczne. Leki przeciwwirusowe	3	X
W8	Leki przeciwpierwotniakowe i przeciwrobacze.	3	X
W9	Leki znieczulenia ogólnego, przeciwbólowe,	3	X
W10	Leki wpływające na zakończenia ruchowe, miejscowo znieczulające	3	X
W11	Leki hormonalne	3	x
	Razem liczba godzin wykładów	30	x

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Preparaty krwi	4	X
C2	Leki stosowane w niedokrwistościach	6	X
C3	Leki moczopędne, przeciwnowotworowe	4	X
C4	Przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	6	X
C5	Wykaz leków podawanych przez pielęgniarkę bez zlecenia lekarza w 2024. Obliczanie dawek leków.	6	X
C6	Leki wpływające na krzepnięcie krwi	4	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	x

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	20	W_05 U_01
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji	Projektor, oprogramowanie demo
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja studenta podczas wykładu	P1 egzamin pisemny
Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study, itd.)	P4 praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - analiza zleceń lekarskich na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie przyjmowania środków farmakologicznych, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Samokształcenie	
	F2	P1	F3	……	P4	……	F3	P4
W_01	x	x	x		x		x	x
W_02	x	x	x		x		x	x
W_03	x	x	x		x		x	x
W_04	x	x	x		x		x	x
W_05	x	x	x		x		x	x
W_06	x	x	x		x		x	x
W-07	x	x	x		x		x	x
U_01		x	x		x		x	x
U_02		x	x		x		x	x

U_03		x	x		x		x	x
K_01	x		x		x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	

Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Rajtar-Cynke G. red. Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2013.
2. Schmid B, Strub P, Studer A. red. wydania polskiego Prandota J. Farmakologia dla zawodów pielęgniarskich. MedPharm 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kilańska D.,Dominiak I.,Gaworska-Krzemińska A., Ordynowanie leków i wypisywanie recept - przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd 4, 2021
2. E.Hryniewiecka. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Karolina Gaweł
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Biochemia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Justyna Sadowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**I, s.1**	**1**
Samokształcenie	**10**	**I, s.1**	
Łącznia liczba godzin	**20**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z chemii i biologii zdobyte na etapie kształcenia ponadpodstawowego

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie podstawowej wiedzy na temat samego przedmiotu i zakresu powiązania z pozostałymi naukami przyrodniczymi oraz właściwe ukazanie studentom zagadnień wykorzystywanych do celów medycznych, terapii , profilaktyki jak i w prowadzonych pracach badawczych w medycynie.

C2 – Wskazanie wykorzystania wiedzy w zakresie diagnostyczno-poznawczym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	A_W16
W_02	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek	A_ W18

	obecnych komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	A_U07
U_02	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	A_U08
U_03	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	A_U09
KOMPETENCJE absolwent jest gotów do;		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	B_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Skład chemiczny żywego ustroju	1	X
W2	Węglowodany, lipidy - budowa, właściwości i ich rola biologiczna.	1	X
W3	Aminokwasy i białka - budowa, właściwości i ich rola biologiczna. Enzymy, kwasy nukleinowe - budowa, właściwości i ich rola biologiczna.	2	X
W4	Witaminy, hormony - budowa, właściwości i ich rola biologiczna. Regulacja poziomu glukozy we krwi	1	X
W5	Metabolizm komórki. Znaczenie biologiczne Cyklu Krebsa, degradacja kwasów tłuszczowych, glikoliza, cykl pentozowy, glukoneogeneza, biosynteza kwasów tłuszczowych, ketogeneza	2	X
W6	Błony biologiczne - ich budowa właściwości i znaczenie biologiczne. Transport sygnałów przez błony, Systemy transportu błonowego. Hormony.	2	X
W7	Badanie biochemiczne płynów fizjologicznych i ich ocena	1	x
	Razem liczba godzin wykładów	10	x

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	10	W_02 U_02
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykld słowno graficzny	projektor
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja podczas wykładów	P2 Zaliczenie z oceną
Samokształcenie	F3-praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.)	praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Samokształcenie	
	F2	P2	F3	P4
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x

U_01-U_03	**x**	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność obowiązkowa na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:
- Zaliczenie pisemne - test obejmujący materiał wykładowy
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II –testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie 2 prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**10**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	10	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć:	**1**	

(1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)		

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich i magisterskich. MedPharm 2013. 2. Daryl K. Granner , Franciszek Kokot , Robert K. Murray , Victor W. Rodwell: Biochemia Harpera Ilustrowana. PZWL, Warszawa 2012
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. John L. Tymoczko , Lubert Stryer: Biochemia krótki kurs. PWN, Warszawa 2012. 2. Pasternak K.: Biochemia. Dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa 2013

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Justyna Sadowska
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Biofizyka**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr ALEKSANDRA SUPIŃSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**10**	**I, s.2**	**1**
Samokształcenie	**10**	**I/s.2**	
Łącznia liczba godzin	**20**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona biochemia

4. Cele kształcenia

C1 -Nauczanie teoretycznych i klinicznych podstaw biofizyki i jej wykorzystanie w praktyce pielęgniarki.

C2 - Przekazanie podstawowej wiedzy na temat samego przedmiotu i zakresu powiązania z pozostałymi naukami przyrodniczymi

C3 - Właściwe ukazanie studentom zagadnień wykorzystywanych do celów medycznych, terapii, profilaktyki jak i w prowadzonych pracach badawczych w medycynie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA absolwent zna i rozumie	
W_01	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	A_W02
W_02	Wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz	A_W03

	promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego środowisku;	A_W05
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	A_U11
KOMPETENCJE absolwent jest gotów do;		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	B_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Elementy termodynamiki nierównowagowej. Przepływy sprzężone, bioelektryczność, dyfuzja, osmoza, filtracja i ultrafiltracja, ciśnienie osmotyczne płynów ustrojowych, hemoliza.	2	X
W2	Fizykochemiczne podstawy działania zmysłów. Ruch harmoniczny i falowy.	1	X
W3	Powstawanie potencjałów elektrycznych. Potencjał elektrodowy, dyfuzyjny, błonowy. Równowaga Donnana. Potencjał spoczynkowy komórki, czynnościowy. Pole elektryczne w błonie komórkowej.	2	X
W4	Biofizyka komórek nerwowych. Potencjał czynnościowy - mechanizm powstawania. Okres refrakcji bezwzględnej i względnej. Połączenia synaptyczne, sieci neuronowe.	2	X
W5	Biofizyka tkanki mięśniowej. Struktura mięśni szkieletowych. Modele reologiczne mięśni. Energetyka mięśni. Praca wykonywana przez mięsień, moc skurczu. Prawo Hilla.	2	X
W6	Biofizyka układu krążenia. Zapisy i odczyt EEG, EKG. Biofizyka układu oddechowego.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	10	X

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do

			efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	10	A_U07
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja na wykładzie	P2 kolokwium
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.)	P4-praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Samokształcenie	
	F2	P2	F3	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**X**
W_02	**x**	**x**	**x**	**X**
U_01	**x**	**x**	**X**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:
- Test obejmujący materiał z zakresu wykładów i złożenie pracy pisemnej
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**10**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	10	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. F. Jaroszyk F. Biofizyka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018 2. A. Blokesz, J. Wąsowicz, P. Wolny: (nie) Bezpiczne związki fizyki z medycyną cz. 1 i cz.2; ZamKor, Kraków 2014
Literatura zalecana / fakultatywna: 1 G. Bartosz, Z. Jóźwiak. Biofizyka wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018 2. A.R. Houghton, EKG jasno i zrozumiale, a-medica Press, Bielsko-Biała, 2005

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Aleksandra Supińska
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ANATOMIA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Joanna Kupczyk** **Mgr Monika Mis**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**45**	**I/s.1 i 2**	**4**
ćwiczenia	**30**	**I/s. 1 i 2**	
Samokształcenie	**30**	**I/s. 1 i 2**	
Łącznia liczba godzin	**105**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu budowy człowieka na poziomie szkoły średniej

4. Cele kształcenia

C1 Student powinien uzyskać wiedzę dotyczącą budowy i funkcji poszczególnych układów człowieka oraz w zadowalający sposób posługiwać się mianownictwem anatomicznym

C2 Student powinien zrozumieć i potrafić wykorzystać zdobytą wiedzą w praktyce klinicznej

C3 Student powinien posiadać świadomość konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się

C4 Student powinien mieć świadomość konieczności współpracy z innymi specjalistami

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA- absolwent zna i rozumie		
W_01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia,	A_W01

	układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi		
U_01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Rys historyczny, pojęcie anatomii i jej rodzaje, nazewnictwo anatomiczne	3	x
W2	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa	21	x
W3	budowę ciała ludzkiego w podejściu czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	21	x
	Razem liczba godzin wykładów	45	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Budowa powłoki wspólnej, praktyczne omówienie szkieletu człowieka	4	x
C2	Topografia mięśni	4	x
C3	Budowa i topografia naczyń tętniczych, żylnych i chłonnych	5	x
C4	Budowa i topografia narządów układu oddechowego	5	x
C5	Budowa i topografia narządów układu moczowo-płciowego	4	x
C6	Budowa i topografia nerwów czaszkowych i rdzeniowych	4	x
C7	Praktyczne wykorzystanie mianownictwa anatomicznego	4	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	0

Lp.	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarne	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w	30	W_01

	odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenia	30	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M-2 wykład informacyjny	projektor, prezentacja,
Ćwiczenia	M-5 Praca z programami multimedialnymi, trenażery, modele budowy narządów, tablice informacyjne oraz aplikacjami na telefon	Komputer, tablet
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja w czasie wykładu	P1 egzamin pisemny semestr 2
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć oraz „wejściówka”	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących (wejściówki), uzyskanych w semestrze semestr 1 i 2
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport)	P3 ocena podsumowująca semestr 1 i 2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Samokształcenie	
	F2	P1	F2	P3	……	……	F3	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**			**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**			**x**	**x**

K_01			**x**	**x**				
K_02			**x**	**x**				

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**75**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	30	x

Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**115**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**0**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka Tom 1-5.Wyd 13 PZWL Warszawa 2010
2. Brużewicz Sz.,Suder E.: Anatomia człowieka. Podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych, Wyd. 1, Wydawnictwo medyczne Górnicki, 2021
2. Frank H. Netter H.,H [red.] wyd. pol. Moryś J.: Netter Atlas anatomii człowieka (polskie mianownictwo anatomiczne) 2015

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B.Ponikowska. Fizjologia człowieka. Zintegrowane podejście. PZWL, 2019.
2. J.Walocha. Anatomia prawidłowa człowieka - tom 1-8 (komplet). Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Monika Mis
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Fizjologia**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr hab. Katarzyna Brzeźniakiewicz-Janus**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**I/ s. 1 i 2**	**4**
ćwiczenia	**20**	**I/ s. 1 i 2**	
Samokształcenie	**30**	**I/s 1 i 2**	
Łącznia liczba godzin	**80**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej

4. Cele kształcenia

C1 student zna podstawowe funkcje organizmu oraz procesów regulujących przebieg czynności życiowych u człowieka, a szczególnie zachowania homeostazy.

C2 student potrafi wskazać wzajemne oddziaływanie pomiędzy narządami organizmu.

C3 student posiada świadomość konieczności skutecznego i z empatią porozumiewania się z pacjentem

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	A_W02
W_02	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka:	A_W03

	układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	
W_03	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy	A_W04
W_04	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	A_W05
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	A_U02
U_02	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	A_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Homeostaza**. Typy sprzężeń zwrotnych., izotonia, izojonia, izoosmia, izohydra, Funkcja poszczególnych narządów w zachowaniu homeostazy; Rola układu nerwowego w regulacji czynności organizmu	3	x
W2	**Fizjologia nerki**; Filtracja kłębuszkowa; czynność nefronu; klirens nerkowy; regulacja gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej; Homeostaza potasu	4	x
W3	**Fizjologia układu krążenia.** Podział anatomiczny i czynnościowy; Cykl pracy serca; układ bodźcoprzewodzący serca; Regulacja nerwowa układu krążenia; Ciśnienie krwi; Regulacja krążenia krwi; obrzęki	4	x
W4	**Fizjologia układu oddechowego**; Funkcje układu oddechowego; Mięśnie oddechowe; Opory oddechowe; Wentylacja płuc; Podatność płuc; Wymiana gazowa w płucach; regulacja oddychania	4	x
W5	**Fizjologia krwi**: Elementy morfotyczne krwi; Funkcja erytrocytów; Grupy krwi; konflikt serologiczny; Białe krwinki; Układ odpornościowy; Płytki krwi	4	x
W6	**Fizjologia układu endokrynnego**: Rodzaj hormonów; działanie hormonów; Regulacja wydzielania hormonów; Hormony przydadkowe; Hormony tarczycy; Hormony regulujące glikemię; Hormony kory nadnerczy; Regulacja gospodarki wapniowo-fosforanowej	4	x
W7	**Fizjologia przewodu pokarmowego;** Czynność motoryczna i wydzielnicza przewodu pokarmowego; Wątroba; Trzustka;	4	x

	Trawienie węglowodanów; białek k i tłuszczów		
W8	**Fizjologia starzenia;** Mechanizmy starzenia; Zmiany w funkcji narządów w wyniku starzenia	3	x
	Razem liczba godzin wykładów	30	

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Fizjologia układu nerwowego** Budowa układu nerwowego • Wywoływanie najprostszych odruchów bezwarunkowych u człowieka - badanie odruchu rozciągowego mięśnia czworogłowego uda. • Lokalizacja ruchowych ośrodków nerwowych w rdzeniu kręgowym. • Rola rdzenia kręgowego w kontroli ruchów kończyn. • Wpływ środków znieczulenia miejscowego na przewodnictwo impulsów nerwowych w mięśniach • Badanie czasu świadomej reakcji człowieka aparatem Kohlera. • Badanie zmysłów	4	x
C2	**Fizjologia układu mięśniowego.** • Budowa makro i mikroskopowa mięśni szkieletowych i gładkich • Wewnątrzkomórkowe procesy zachodzące podczas skurczu komórki mięśnia porzecznie prążkowanego i gładkiego - porównanie. • Rodzaje skurczów mięśni - omówienie z uwzględnieniem prawa „wszystko albo nic" w odniesieniu do mięśnia oraz pojedynczej komórki mięśniowej.	4	x
C3	**Fizjologia krwi.** • Analiza wybranych metod badań hematologicznych • Grupy krwi • Czynność tkanek krwiotwórczych człowieka - szpik kostny. Rozmaz krwi obwodowej, opadanie krwinek czerwonych i ich znaczenie jako nieswoistych wskaźników odczynu zapalnego	3	x
C4	**Fizjologia układu krążenia** • Budowa serca człowieka. • Analiza wpływu temperatury na prace serca u człowieka. • Wpływ adrenaliny, acetylocholiny, jonów potasu i wapnia na pacę serca. • Fizjologiczne znaczenie automatyzmu pracy serca. • Czynność bioelektryczna serca. Zapis EKG obraz prawidłowy oraz wykładniki zawału serca w tym badaniu (fala Pardy·ego)	4	x
C5	**Fizjologia układu oddechowego.** • Pojęcia oddychania zewnętrznego i wewnętrznego. • Pojemność życiowa płuc. • Objętość wdechowa. • Przestrzeń fizjologiczna martwa. • Wentylacja pęcherzykowa. Zasady dyfuzji gazów w płucach - transport tlenu i dwutlenku węgla.	3	x
	Fizjologia układu moczowego.	2	x

	• Płyny i elektrolity ustroju oraz rola wody Na^{+}, K^{+}, Ca^{+2}, Mg^{+2} w gospodarce wodno-elektrolitowej ustroju człowieka. • Czynność zewnątrz wydzielnicza nerek. Budowa i funkcja nefronu.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	0

Lp.	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarne	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	30	W_01-W_04
	Razem liczba godzin samokształcenia	30	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-Wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5- Dyskusja podczas ćwiczeń, ćwiczenia produkcyjne, np. przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu	Projektor, atlasy, Internet
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja studenta	P1 egzamin pisemny

Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie itd.)	P2 kolokwium cząstkowe P4 praca pisemna, (projekt, referat, esej, raport, itd.)
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Samokształcenie	
	F2	P1	F2	F3	P2	P4	F3	P3
W_01	x	x	x	x	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x	x	x	x	x
W_04	x	x	x	x	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x	x	x	x	x
K_01		x			x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**50**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	30	x
Przygotowanie do egzaminu	20	
suma godzin:	**100**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Górski J.: Fizjologia człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. 2. Traczyk W.: Fizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 3. Badowska-Kozakiewicz A.M.: Fizjologia człowieka w zarysie : zintegrowane podejście. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. B.Ponikowska. Fizjologia człowieka. Zintegrowane podejście. PZWL, 2019. 2. Konturek S.J. (red.).: Fizjologia człowieka : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr hab. n. med. Katarzyna Brzeźniakiewicz-Janus
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PATOLOGIA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr nauk med. Mirosław Franków**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**35**	**I/s.1 i 2**	**3**
ćwiczenia	**30**	**I/ s. 1 i 2**	
Samokształcenie	**10**	**I/s1 i 2**	
Łącznia liczba godzin	**75**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej

4. Cele kształcenia

C1 Student ma opanować wiedzę - z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach.

C2 Student ma przyswoić wiedzę i umiejętności z zakresu diagnozowania poszczególnych stanów klinicznych

C3 Student ma być świadomy czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralneji komórkowej; i	A_W06
W_02	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	A_W07

W_03	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	A_W08
W_04	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	A_W09
W_05	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne nowotworów	A_W10
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi chorego, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	A_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	B_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Niewydolność krążenia pochodzenia sercowego. Wstrząs- Niewydolność pochodzenia obwodowego krążenia	5	x
W2	Niewydolność oddechowa. Choroby obturacyjne i restrykcyjne płuc. Nadciśnienie płucne, Obrzęk płuc. Zatorowość płucna	5	x
W3	Autopsja. Podstawy prawne dotyczące stwierdzenia zgonu oraz badania autopsyjnego. Znamiona śmierci.	5	x
W4	Symptomatologia chorób nerek. Ostra i przewlekła niewydolność nerek. Zespoły nefrytyczne i nerczycowe	6	x
W5	Patofizjologia tarczycy i przytarczyc	3	x
W6	Choroby układu nerwowego: udar mózgu, padaczka, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera	6	x

W7	Nowotwory złośliwe i łagodne: różnice oraz cechy wspólne. Metody diagnostyczne w onkologii.	5	x
	Razem liczba godzin wykładów	35	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Miejsce patofizjologii w naukach lekarskich Definicja choroby, podział chorób, etiopatogeneza,	3	x
C2	Udział czynników środowiskowych w rozwoju chorób. Czynnik termiczny - oparzenia, choroba oparzeniowa. Zaburzenia termoregulacji - gorączka	6	x
C3	Rodzaje autopsji. Znamiona śmierci: wczesne i późne. Różnice w wykonaniu sekcji osoby dorosłej i płodu.	5	x
C4	Udział czynników środowiskowych w rozwoju chorób. Czynnik termiczny - oparzenia, choroba oparzeniowa. Zaburzenia termoregulacji - gorączka, zapalenia	6	x
C5	Reakcje nadwrażliwości, choroby alergiczne, choroby autoimmunizacyjne. Patofizjologia nowotworów	5	x
C6	Choroby czynnościowe i organiczne przewodu pokarmowego Niedrożności jelit Patofizjologia chorób wątroby. Cukrzyca.	5	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	10	W_01-W_05
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor

Ćwiczenia	M5- Prezentacja; metoda przypadku; wypowiedzi ustne	projektor, środki audiowizualne,
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu F3 praca pisemna	Zaliczenie z oceną P1
Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie itd.)	P2 kolokwium cząstkowe P4 praca pisemna, (projekt, referat, esej, raport, itd.)
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		Samokształcenie	
	F2	P1	F2	P2	F3	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_04	**X**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_05	**X**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	**x**		**x**	**x**		
K_02	**x**		**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena z kolokwium uzyskana w semestrze 1 i 2 i złożenie pracy pisemnej w semestrze 1 i 2

Zaliczenie przedmiotu:

- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60%

poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**65**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	15	x
Przygotowanie zaliczenia	10	
suma godzin:	**90**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**0**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Adamek D.: Wybrane zagadnienia patologii klinicznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2015
2. Domagała W. :Podstawy patologii. Wydawnictwo Medbuk, Kraków 2019
3. Chudek J., Małecka-Tendera E., Olszanecka-Glinianowicz M.,Zahorska-MarkiewiczB.: Patofizjologia kliniczna Podręcznik dla studentów medycyny. Edra Urban & Partner 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Kumar Vinay, Abbas Abul K., Aster Jon C.: Patologia Robbins. Edra Urban & Partner, 2014.
Chosia M.,Domagała W., Urasińska E. : Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mirosław Franków

data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Mikrobiologia i parazytologia**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	Rok I, semestr II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr Głosińska Joanna

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**25**	**I/s.2**	**2**
ćwiczenia	**15**	**I/s.2**	
Samokształcenie	**20**	**I/s.2**	
Łącznia liczba godzin	**60**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona biochemia

4. Cele kształcenia

C1 Opanowanie podstawowych pojęć z zakresu mikrobiologii i parazytologii (znajomość z budowy wirusów, bakterii, grzybów oraz parazytów oraz poznanie flory fizjologicznej organizmu człowieka)

C2 Zdobycie umiejętności dokonywania porównań między rodzajami bakterii, wirusów, grzybów i parazytów oraz opanowanie umiejętności analizy czynników ryzyka zakażeń (wyrobienie umiejętności pobierania materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych)

C3 Posiadanie świadomości konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody	A_W20

	stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
W_02	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	A_W21
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	rozpoznawać najczęściej spotykane mikrorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	A_U10
U_02	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	A_U11
U_03	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_03	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_04	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_05	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe pojęcia w mikrobiologii, nazewnictwo, systematyka	1	X
W2	Budowa bakterii, wirusów, grzybów	2	X
W3	Flora fizjologiczna człowieka	2	X
W4	Kolonizacja, zakażenie, nosicielstwo	2	X
W5	Paciorkowce patogenne dla człowieka	1	X
W6	Gronkowce podział i zakażenia	1	X
W7	Pałeczki Gram-ujemne z rodziny Enterobacteriaceae	2	X
W8	Pałeczki niefermentujące	1	X
W9	Bakterie o wysokich wymaganiach odżywczych (Neisseria spp, Haemophilus spp.)	2	X
W10	Wirusy DNA	2	X
W11	Wirusy RNA	2	X
W12	Patogeny grzybicze	2	X
W13	Pasożyty człowieka	2	X
W14	Epidemiologia chorób pasożytniczych	2	X

W15	Zasady przyjmowania materiału do badań mikrobiologicznych	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	25	x

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ważne patogeny	2	X
C2	Drobnoustroje alarmowe	2	X
C3	Mechanizmy oporności bakterii na antybiotyki	2	X
C4	Patomechanizm zakażeń wirusowych	3	X
C5	Zakażenia grzybicze	2	X
C6	Parazytozy	2	X
C7	Pobierania materiału do badań mikrobiologicznych	2	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	x

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	20	W_01-W_02
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-Prezentacja; wypowiedzi ustne	projektor
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja podczas wykładu	P2 kolokwium
Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.) F4 wystąpienie	P4 praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.)	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			Samokształcenie	
	F2	P2	F3	F4	P4	F3	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_05	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)

92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**40**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie) Przygotowanie do zaliczenia	20	x
suma godzin:	**60**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Baumann-Popczyk A., Małgorzata Sadkowska-Todys M., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α- medica press. Bielsko-Biała 2014.
2. Bulanda M., Szostek S. Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL Warszawa 2020.
3. Heczko P. B.: Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL, Warszawa 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. W Kocięcka. Parazytologia kliniczna. Repetytorium z zakresu wybranych chorób pasożytniczych i tropikalnych. Wydawnictwo UMP, 2016
2. Aktualna Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
3. Krajewska-Kułak E.: Zarys mikologii dla pielęgniarek. Wyd. Czelej, Lublin 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Elżbieta Justyńska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Radiologia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI PRZEDKLINICZNE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok II, semestr III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr ALEKSANDRA SUPIŃSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**II, s.3**	**1**
Samokształcenie	**15**	**II,s.3**	
Łącznia liczba godzin	**30**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu: anatomii, biologii, chemii i fizyki.

4. Cele kształcenia

C1 Zdobycie wiedzy podstawowej niezbędnej w rentgenodiagnostyce i radioterapii, Opanowanie wiedzy na temat metodyki badań RTG mających najczęstsze zastosowanie w diagnostyce ginekologiczno- położniczej. Uświadomienie czym jest ochrona radiologiczna personelu i pacjenta.

C2 Znajomość organizacji Pracowni RTG i stosowanych środków ochrony radiologicznej. Dokonanie wyboru metody badania(ułożenia/projekcji).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej..	A_W29
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		

U_01	stosować zasady ochrony radiologicznej.	A_U19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_03	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_04	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_05	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Charakterystyka promieniowania i jego interakcja z materią.	2	X
W2	Skutki oddziaływania promieniowania na organizmy żywe. Zastosowanie izotopów promieniotwórczych w diagnostyce radiologicznej	3	X
W3	Rentgenodiagnostyka i środki cieniujące. Budowa aparatu RTG. Typy aparatów stosowanych w diagnostyce radiologicznej.	2	X
W4	Radioterapia: brachyterapia, terapia izotopowa i teleradioterapia.	3	X
W5	Ochrona radiologiczna i dozymetria.	3	X
W6	Diagnostyka ginekologiczno-położnicza a radiologia.	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		niestacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego,	15	A_U19

	- znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenia	15	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja w trakcie wykładu	P2 kolokwium
samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.)	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Samokształcenie	
	F2	P2	F3	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01		**x**		
K_01-K_05	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:
- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie) Przygotowanie do zaliczenia	15	x
suma godzin:	**30**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Bekiesińska-Figatowska M., Cieszanowski A.,: Radiologia. Podręcznik dla studentów, Wyd., PZWL Warszawa, 2022
2. Pruszyński B.,: Diagnostyka obrazowa. Podstawy teoretyczne i metodyka badań, Wydanie I , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa
3. Pruszyński B.,, Cieszanowski A.: Radiologia : diagnostyka obrazowa - Rtg, TK, USG i MR. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. M Sąsiadek , W. Herring: Podręcznik radiologii, Edra Urban & Partner 2020
2. Herrnig. Podręcznik radiologii. Wydawnictwo Urban&Partner, 201

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aleksandra Supińska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025

dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 31/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I rok, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**I, s.1**	**1**
ćwiczenia	**5**	**I, s.1**	
Samokształcenie	**10**	**I.s/1**	
Łącznia liczba godzin	**30**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy humanistycznej i społecznej na poziomie edukacji ponadpodstawowej

4. Cele kształcenia

C1 - Przyswojenie wiedzy o przedmiocie psychologii oraz psychologicznych koncepcjach człowieka oraz wiedzy o czynnościach i procesach psychicznych

C2 Korzystanie z aktualnej wiedzy psychologicznej dla sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad pacjentem

C3 Skuteczne i z empatią porozumiewanie się z pacjentem

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA absolwent zna i rozumie	
W_01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	B_W01

W_02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	B_W02
W_03	zasady diagnozowania (także kondycji psychicznej), planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową	B_W03
W_04	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju	B_W04
W_05	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	B_W05
W_06	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	B_W06
W_07	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz innepsychologiczne determinanty zdrowia	B_W07
W_08	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby	B_W08
W_09	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów	B_W09
W_10	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej	B_W10
W_11	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu	B_W11
W_12	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	B_W15
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	B_U01
U_02	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym	B_U02
U_03	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka	B_U03
U_04	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy	B_U04
U_05	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego	B_U05
U_06	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej	B_U06
U_07	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne	B_U07
U_08	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego	B_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	B_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Geneza, przedmiot i zadania psychologii	1	x
W2	Determinanty i mechanizmy regulacyjne zachowań człowieka oraz etapy jego rozwoju	1	x
W3	Osobowość jako nadrzędny system integracji i regulacji zachowań	1	x
W4	Koncepcje psychologiczne człowieka: psychoanalityczna, behawiorystyczna, poznawcza, humanistyczna	1	x
W5	Stres a zdrowie. Zmiany psychosomatyczne jako reakcja na stres	1	x
W6	Choroba jako sytuacja trudna. Specyfika zachowania człowieka w sytuacjach trudnych	1	x
W7	Sposoby rozumienia normalności i zdrowia psychicznego	1	x
W8	Czynniki psychologiczne i organiczne w genezie zaburzeń zachowania	1	x
W9	Zaburzenia zdrowia psychicznego: nerwice, psychozy, psychopatie, choroby psychosomatyczne	1	x
W10	Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych	1	x
	Razem liczba godzin wykładów	10	x

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Rola porozumiewania się z pacjentem w procesie leczenia. Modele komunikacji interpersonalnej i style komunikowania się z pacjentem oraz jego rodziną	1	X
C2	Doświadczenie śmierci - pacjent terminalnie chory	1	X
C3	Praca pielęgniarki z umierającym pacjentem	1	X

C4	Komunikowanie się z rodziną umierającego pacjenta	1	X
C5	Wsparcie rodziny pacjenta w żałobie – rola pielęgniarki	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	5	x

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	10	W_01-W_12
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	M5-Prezentacja zagadnień z elementami dyskusji ćwiczenia produkcyjne, np. przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu	Projektor, materiały źródłowe
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja aktywności podczas wykładów	P1 Zaliczenie pisemne - test
Ćwiczenia	F2 Obserwacja podczas zajęć / aktywność/prezentacja	P3 Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na	P3 ocena podsumowująca - praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej,

	wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie, eseje, case study itd.)	raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		Samokształcenie	
	F2	P1	F2	P3	F3	P3
W_01	x	x	x	x	x	
W_02	x	x	x	x	x	
W_03	x	x	x	x	x	
W_04	x	x	x	x	x	
W_05	x	x	x	x	x	
W_06	x	x	x	x	x	
W_07	x	x	x	x	x	
W_08	x	x	x	x	x	
W_09	x	x	x	x	x	
W_10	x	x	x	x	x	
W_11	x	x	x	x	x	
W_12	x	x	x	x	x	
U_01		x	x	x	x	x
U_02		x	x	x	x	x
U_03		x	x	x	x	x
U_04		x	x	x	x	x
U_05		x	x	x	x	x
U_06		x	x	x	x	x
U_07		x	x	x	x	x
U_08		x	x		x	x
K_01			x	x	x	x
K_02			x		x	x
K_03			x		x	x
K_04			x		x	x
K_05			x		x	x
K_06			x		x	x
K_07			x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i

złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**-**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	10	-
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. M. Talarowska, A. Florkowski, P. Gałecki. Podstawy Psychologii. Podręcznik dla studentów medycyny i kierunków medycznych. Wydawnictwo Continum, 2011.
2. E. Krajewska Kułak, A. Kwiatkowska, W. Panek. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1.Zimbardo Ph., Gerrig R., Psychologia i życie. Warszawa 2015, PWN.

2. Juliet Draper. Umiejętności komunikowania się z pacjentami. Wydawnictwo PZWL 2021

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	dorota.skrocka@gmail.com
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Socjologia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Paweł Prufer**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**I,s.1**	**1**
ćwiczenia	**5**	**I,s.1**	
Łącznia liczba godzin	**15**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza z zakresu problematyki przedmiotu realizowana w szkole średniej na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie, historii, języka polskiego (na podstawie analizowanych lektur szkolnych)

4. Cele kształcenia

C1 Przyswojenie wiedzy teoretycznej z zakresu podstawowych pojęć socjologii ogólnej oraz historii myśli społecznej

C2 Wykształcenie umiejętności krytycznego i analitycznego myślenia w zakresie oceny otaczającej studenta rzeczywistości społecznej

C3 Uświadomienie konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się, także w zakresie wiedzy dotyczącej relacji społecznych

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	B_W12

W_02	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	B_W13
W_03	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	B_W14
W_04	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	B_W16
W_05	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki;	B_W17
W_06	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	B_W18
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	B_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Historia myśli społecznej. Idea refleksji nad społeczeństwem i działaniami grupowymi. Definicje i pojęcia z zakresu zagadnień społecznych w socjologii.	1	X
W2	Dynamika zmian społecznych. Ewolucjonizm w socjologii. Rozwój społeczny - istota socjologii ewolucjonistycznej. Ruchy społeczne-dynamika społeczna. Zachowania zbiorowe oraz ich cechy. Rewolucja. Teorie rozwoju społecznego. Modele idealne społeczeństw.	1	X
W3	Globalizacja i ponowoczesność. Teoria dynamiki społecznej w wymiarze współczesnych zmian transformacji społecznej, kulturowej, ekonomicznej. Wymiary globalizacji w teorii U. Beck'a, K. Kumara,	1	X
W4	Struktura społeczna. Teorie stratyfikacji - uwarstwienie społeczne. Klasy i	1	X

	warstwy społeczne. Zagadnienie statusu społecznego. Formy wykluczenia społecznego. Zjawisko wykluczenia społecznego oraz stygmatyzacji.		
W5	Psychologizm w socjologii. Psychologia społeczna. Behawioryzm. Teoria poznawcza Jean'a Piaget'a. Pojęcia osobowości, postawy, socjalizacji, wychowania.	1	X
W6	Kultura jako zagadnienie społeczne. Definicja kultury. Składniki materialne i niematerialne kultury. Relacja kultury z naturą oraz cywilizacją. Relatywizm kulturowy i etnocentryzm. Kultura masowa.	1	X
W7	Socjologia a ustrój polityczny. Ideologie społeczno-polityczne oraz ich rozwój historyczny. Liberalizm, konserwatyzm, socjaldemokracja, socjalizm, populizm. Demokracja oraz jej ograniczenia.	1	X
W8	Myślenie teoretyczne w socjologii, a praktyczne zastosowanie teorii w kształtowaniu sub-systemów społecznych, m.in. gospodarczego, politycznego. kulturowego, itd.. Dyfuzja przestrzeni społecznej i gospodarczej w świetle teorii socjologicznych.	1	X
W9	Socjologiczne teorie urbanizacji. Wielkie ośrodki miejskie i przestrzeń miejska. Kierunki rozwoju miast i procesy urbanizacyjne w wymiarze społeczno-ekonomicznym.	1	X
W10	Środki masowego przekazu. Teorie mediów (J.Habermas, J. Baudrillard, Thompson). Imperializm mediów.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	10	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Funkcje socjologii i podstawowe pojęcia socjologiczne	1	X
C2	Interakcja społeczna, a życie codzienne - teoria i praktyka	1	X
C3	Struktury społeczne (mikro, mezo, makro ujęcie)	1	X
C4	Medycyna a społeczeństwo. Socjologiczne teorie zdrowia i choroby. Struktura społeczna a praktyka medyczna.	1	X
C5	Edukacja zdrowotna - podstawy teoretyczne i metodyczne.	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	5	0

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne,	Projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja podczas wykładu	P2 Zaliczenie - kolokwium

Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 wystąpienia	P3 Ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P2	F2	F4	P3
W_01-W_06	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01		**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07		**x**	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II –testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	10	

suma godzin:	**25**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.
2. Szacki J., Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020, 2021.
3. Sztompka P., Socjologia. Wykłady o społeczeństwie, Wyd. Znak Horyzont, Kraków 2021.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Majchrowska A., Pawlikowski J, Piątkowski W. (red.). Zawody medyczne – ciągłość i zmiana. Wyd. Universitas, Kraków 2019.
2. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza. Nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2015.
3. Sztompka P., Słownik socjologiczny 1000 pojęć, Wyd. Znak Horyzont, Kraków 2020.4. Piotr Sztompka, Socjolo wyd. Znak Kraków 2002,

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Paweł Prufer
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A-3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr hab. Andrzej Sowiński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**I,s.1**	**1**
ćwiczenia	**5**	**I,s.1**	
Samokształcenie	**4**	**I,sI**	
Łącznia liczba godzin	**19**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy humanistycznej i społecznej na poziomie edukacji ponadpodstawowej

4. Cele kształcenia

C1 - Opanować podstawowe pojęcia pedagogiczne
C2 - Przyswoić wiedzę o celach i metodach oddziaływań wychowawczych oraz o metodach i zasadach nauczania
C3 - Opanować umiejętność określania celów, form i metod oddziaływania pedagogicznego na pacjentów

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	B_W19

W_02	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	B_W20
W_03	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	B_W21
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	B_U11
U_02	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;	B_U12
U_03	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarskich;	B_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pedagogika jako nauka. Podstawowe pojęcia pedagogiki	1	X
W2	Dyscypliny szczegółowe pedagogiki	1	X
W3	Wychowanie jako czynnik rozwoju jednostki. Koncepcje wychowania	1	X
W4	Strategie oddziaływań wychowawczych. Psychologiczne mechanizmy wychowania	1	X
W5	Trudności wychowawcze. Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży	1	X
W6	Metody kontroli i oceny osiągnięć uczniów - zasady oceniania, testy i egzaminy	1	X
W7	Rola edukacji zdrowotnej w kształtowaniu zdrowego trybu życia	1	X
W8	Metody poznawania pacjenta - obserwacja, rozmowa, wywiad, analiza dokumentacji medycznej	1	X
W9	Rola umiejętności pedagogicznych w pracy pielęgniarki	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	10	X

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Cele wychowania. Klasyfikacja celów wychowania	1	X
C2	Dziedziny wychowania - wychowanie moralne, estetyczne, zdrowotne, patriotyczne	1	X
C3	Podstawowe środowiska wychowawcze - rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza	1	X
C4	Proces nauczania - cele, zasady i formy organizacyjne	1	X
C5	Metody i zasady nauczania	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	5	X

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	4	B_U13
	Razem liczba godzin samokształcenia	4	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5- wypowiedzi ustne	materiały źródłowe,
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja w czasie wykładu	P1 zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Samokształcenie (S)	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) Ocena prac pisemnych (esej, referat, streszczenie artykułu, analiza danych epidemiologicznych), ocena projektu prozdrowotnego	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		Samokształcenie
	F2	P1	F2	P3	P4
W_01-W_03		**x**	**x**	**x**	**x**
U_01-U_03	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**	**x**	**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II –testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)

92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	4	x
Przygotowanie do zaliczenia	11	
suma godzin:	**30**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Ciechaniewicz W. (red.): Pedagogika. PZWL, Warszawa 2008
2.Ciechaniewicz, P. Chruściel. Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018.
3. J.Gromadzka –Ostrowska. Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wydawnictwo SSGW, 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Sierakowska M., Wrońska I. (red.): Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, Warszawa 2015.
2. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M.(red.): Promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Tom I. Wyd. Czelej, Lublin 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Andrzej Sowiński
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zdrowie publiczne**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr ANNA KARDASZ**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I,s.1**	**2**
ćwiczenia	**10**	**I,s.1**	
Samokształcenie	**20**	**I,s.1**	
Łącznia liczba godzin	**50**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu zdrowia w wymiarze społecznym

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy teoretycznej dotyczącej istoty, zakresu i zadań zdrowia publicznego jako interdyscyplinarnej dziedziny nauki i praktyki.
C2 – Zapoznanie studentów z uwarunkowaniami zdrowia, w tym czynnikami biologicznymi, społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi, wpływającymi na stan zdrowia jednostek i populacji.
C3 – Ukazanie znaczenia promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w kształtowaniu prozdrowotnych postaw oraz zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym.
C4 – Przedstawienie podstaw profilaktyki chorób oraz zasad funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej.
C5 – Kształtowanie umiejętności analizy problemów zdrowotnych w skali jednostki i społeczności oraz planowania działań prozdrowotnych i profilaktycznych.
C6 – Rozwijanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i społeczne oraz gotowości do współpracy międzysektorowej na rzecz poprawy zdrowia populacji.
C7 – Przygotowanie do wykorzystywania wiedzy z zakresu zdrowia publicznego w praktyce zawodowej pielęgniarki, zwłaszcza w obszarze podstawowej opieki zdrowotnej i promocji zdrowia w społeczności lokalnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	B_W27
W_02	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	B_W28
W_03	Student zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby oraz rozumie istotę profilaktyki i prewencji chorób;	B_W29 B_W30
W_04	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Polsce i wybranych krajach UE oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych.	B_W31
W_05	Student zna swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	B_W32
W_06	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	B_W33
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	B_U11
U_02	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;	B_U12
U_03	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	B_U13
U_04	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikuje źródła ich finansowania;	B_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	B_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	B_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	B_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	B_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	B_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	B_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do zdrowia publicznego – istota, zakres i zadania, determinanty zdrowia.	3	X
W2	Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna – podstawowe pojęcia, strategie, rola pielęgniarki.	3	X
W3	Systemy ochrony zdrowia – organizacja i finansowanie w Polsce, porównanie wybranych systemów w UE.	3	X
W4	Systemy ochrony zdrowia – organizacja i finansowanie w Polsce, porównanie wybranych systemów w UE.	3	X
W5	Etyka i odpowiedzialność społeczna – prawa pacjenta, międzynarodowe klasyfikacje (ICD-10, ICF), aspekty etyczne działań prozdrowotnych.	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Determinanty zdrowia – analiza czynników wpływających na zdrowie jednostki i społeczności lokalnej.	2	X
C2	Promocja zdrowia – opracowanie przykładowych działań i programów prozdrowotnych.	2	X
C3	Profilaktyka chorób – rozpoznawanie poziomów profilaktyki w praktyce pielęgniarskiej, analiza przypadków.	2	X
C4	System ochrony zdrowia – ćwiczenia z analizy funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w Polsce i wybranych krajach UE.	2	X
C5	Etyka i odpowiedzialność społeczna – dyskusja nad prawami pacjenta, rolą pielęgniarki oraz praktyczne zastosowanie klasyfikacji ICD-10 i ICF.	2	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub	20	W_01-W_06

	-streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny z elementami dyskusji. Analiza materiałów źródłowych	projektor
Ćwiczenia	Dyskusja moderowana, ustne wypowiedzi, prezentacja, metoda projektu	Projektor, komputer, flipchart, arkusze robocze, case study
Samokształcenie	M5-Opracowanie projektu promocji zdrowia, opis przypadku (case study), praca pisemna (esej, referat), analiza artykułu naukowego, analiza danych epidemiologicznych	Źródła naukowe, literatura przedmiotu, raporty WHO/GUS/NFZ, dokumenty strategiczne, internetowe bazy danych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie itd.)	P1 Egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport, pisemne prace translatorskie itd.) F4 wystąpienie	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie (S)	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) Ocena prac pisemnych (esej, referat, streszczenie artykułu, analiza danych epidemiologicznych), ocena projektu prozdrowotnego	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			samokształcenie	
	F2	P1	F2	F4	P3	F3	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

W_03	x	x	x	x	x	x	x
W_04	x	x	x	x	x	x	x
W_05	x	x	x	x	x	x	x
W_06	x	x	x	x	x	x	x
U_01		x	x	x	x	x	x
U_02		x	x	x	x	x	x
U_03		x	x	x	x	x	x
U_04		x	x	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x	x		
K_02	x	x	x	x	x		
K_03	x	x	x	x	x		
K_04	x	x	x	x	x		
K_05	x	x	x	x	x		
K_06	x	x	x	x	x		
K_07	x	x	x	x	x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II –testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie **bez oceny (zal.),** należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu	5	
suma godzin:	**50**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kulik T.B., Pacian A.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
2. J.Leowski. Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Wydawnictwo CeDeWu, 2018.
3. A. Wojtczak. Zdrowie publiczne. Najważniejsze zagadnienia dla studiujących i zainteresowanych nauką o zdrowiu. Wydawnictwo CeDeWu , 2017

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J.Pinkas. Współczesne wyzwania zdrowia publicznego. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo PZWL 2021
2.P. Bromber. System ochrony zdrowia w Polsce. Wydawnictwo CeDEwU, 2015
3. Wojtyniak B., Goryński P..: Raport Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, PZM, Warszawa 2020

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Kardasz
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Etyka zawodu pielęgniarki**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr BOGNA WACH**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I; s.I**	**2**
ćwiczenia	**15**	**I; s.I**	
samokształcenie	**15**	**I; s.I**	
Łącznia liczba godzin	**45**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość podstawowych założeń kulturowo-społecznych epok historycznych. Umiejętność prowadzenia dyskusji; podstawowa umiejętność logicznego argumentowania i wyciągania wniosków w oparciu o racjonalne przesłanki

4. Cele kształcenia

C1 -Zaznajomienie studenta z podstawowymi zagadnieniami etyki oraz niektórymi nurtami w filozofii,

C2 - Ukazanie zasad etycznego postępowania zawodowego w odniesieniu do ludzi zdrowych i chorych, jak i zasady regulujące stosunki społeczne.

C3 -Rozwijanie umiejętności formułowania problemów etycznych i wyróżnia wśród nich dylematy moralne i filozoficzne.

C4 - Rozumienia systemu wartości i zasad etycznych będących wykładnią moralnego postępowania pielęgniarki w pracy zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarki;	B_W34
W_02	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	B_W35
W_03	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	B_W36
W_04	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarskich zgodnych z etyką zawodową;	B_W37
W_05	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	B_W38
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;	C_U18
U_02	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki;	C_U19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Etyka pielęgniarstwa jako nauka normatywna	1	X
W2	Aksjologia etyki pielęgniarstwa.	1	X
W3	Deontologia pielęgniarstwa.	1	X
W4	Zasady etycznego postępowania pielęgniarki.	1	X
W5	Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki.	1	X

W6	Kodeks etyki zawodowej- funkcje i cele.	1	X
W7	Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej	1	X
W8	Prawa pacjenta	1	X
W9	Filozofia: podstawowe informacje i pojęcia (idealizm, empiryzm, racjonalizm). Definicje charakteryzujące działy filozofii: metafizyka, ontologia, aksjologia, epistemologia, historiozofia, etyka.	1	X
W10	Podstawowe pojęcia związane z etyką: etyka opisowa i normatywna, metaetyka, rozróżnienie moralności i etyki, pojecie wartości, aksjologia	1	X
W11	Filozofia starożytna a) Idealizm Platona: nauka o ideach - rzecz jako odbicieidei, hierarchia idei, koncepcja poznania Platona - poznanie wrodzone idei, nieśmiertelna dusza i jej podział Filozofia Arystotelesa: forma i materia, teoria poznania, koncepcja duszy, zasada złotego środka.	1	X
W12	Etyka chrześcijańska: św. Tomasz i prawo naturalne, chrześcijańska koncepcja zła u Św. Augustyna, etyka protestancka - koncepcja podwójnej predestynacji, personalizm katolicki.	1	X
W13	Konsekwencjonalizm i utylitaryzm - koncepcja etyczna społeczeństwa demokratycznego. Koncepcja praw człowieka. Podejmowanie decyzji w warunkach konfliktu moralnego	1	X
W14	Immanuel Kant: Imperatyw kategoryczny - etyka obowiązku, teoria poznania.	1	X
W15	Podstawowe teorii poznania: klasyczna teoria prawdy, racjonalizm kartezjański, empiryzm Hume'a, pragmatyczna koncepcja prawdy, pojęcia realizmu i antyrealizmu empirycznego. Poznanie naukowe: struktura teorii naukowych, cechy teorii naukowej (prostota, spójność, ogólność). Koncepcje Poppera i Kuhna. Paradygmat w naukach medycznych.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Dylematy etyczne współczesnego pielęgniarstwa na świecie i w Polsce: - aborcja, - eutanazja, - transplantologia, - problem umierania i śmierci, -choroby nieuleczalne, -hospicja, -zapłodnienie in vitro.	2	X
C2	Bioetyka jako współczesna postać refleksji moralnej nad teorią i praktyką opieki zdrowotnej - pacjent jako osoba, granice życia człowieka, etos opieki nad człowiekiem zdrowym i chorym,	1	X
C3	Moralne problemy rozwoju medycyny. Konflikt wartości w medycynie. Medycyna a normy religijne.	1	X
C4	Moralne problemy sytuacji wyboru- podejmowanie decyzji etycznych.	2	X
C5	Dyskusja zagadnień etycznych budzących szczególne zainteresowanie studentów.	2	X

C6	Etyka relatywistyczna: odróżnienie pojęć etyki realistycznej i relatywistycznej, przykłady relatywizmu etycznego: subiektywizm, marksizm, postmodernizm. Fragmenty tekstu R. Rorty'ego z *Habermas, Rorty, Kołakowski: stan filozofii współczesnej,*	2	X
C7	Etyka praktyczna - problem eutanazji na podstawie dyskusji pomiędzy Tadeuszem Gadaczem, Jackiem Hołówką i Jackiem Filkiem zamieszczonej w 554 nr „Znaku".	1	X
C8	Podejmowania decyzji moralnych w warunkach sytuacji konfliktu wartości	2	X
C9	Etyka ewolucyjna, Psychologiczny kontekst ocen moralnych.	1	X
C10	Koncepcja praw człowieka	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	0

Lp.	**Samokształcenie.** **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
S1	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej. z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	15	W_01-W_05
	Razem liczba godzin samokształcenia	**15**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	Projektor, swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	Prezentacja; dyskusja	projektor
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja aktywności podczas wykładów	P1 Zaliczenie pisemne/ustne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna semestr

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		samokształcenie	
	F2	P1	F1	P3	F3	P4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_03	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_04	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
W_05	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01		**x**	**x**	**x**		
U_02		**x**	**x**	**x**		
K_01	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_02	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_03	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_04	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_05	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_06	**x**	**x**	**x**	**x**		
K_07	**x**	**x**	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) i złożenie pracy pisemnej (w ramach samokształcenia).

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Ćwiczenia: ocena podsumowująca z zaliczenia aktywności studenta w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej.

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	15	x
zapoznanie z literaturą	3	x
Przygotowanie do zaliczenia	3	x
suma godzin:	**51**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Kończańczak S.: Etyka pielęgniarska, Difin, Warszawa 2010.
2.Baggini J. Fosi P.S. Przybornik etyka, PAX, Warszawa 2010
3. P.Łuków, T. Pasierski. Etyka medyczna z elementami filozofii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1.Hołówka J., Etyka w działaniu, Prószyński i S-ka Warszawa 2010

2. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku praw pacjenta (Dz. U. 2009 Nr 52 poz. 417)

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Bogna Wach
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B-6**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język angielski w pielęgniarstwie**
Punkty ECTS	**7**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I - III, semestr II - V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr JOANNA BOBIN**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**125**	**I-III , s.2,3,4,5**	**7**
Samokształcenie	**55**	**I-III,s.2,3,4,5**	
Łącznia liczba godzin	**180**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie A2 wg ESOKJ

4. Cele kształcenia

C1 - Poznanie, utrwalenie i poprawne stosowanie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, niezbędnych struktur gramatycznych, zasad ortografii oraz fonetyki pozwalających na sprawne funkcjonowanie w środowisku zawodowym

C2 - Nabycie i rozwijanie umiejętności w zakresie pracy grupowej (wspólna realizacja i rozwiązywanie problemów projektowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	B_U24

U_02	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	B_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	B_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	B_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	B_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	B_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	B_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	B_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Słownictwo: Medical specialities. Hospital jobs. Verbs for describing jobs. Nursing profession. Struktury gramatyczne: Present Simple for describing routines. Present Continuous for describing temporary and future activities. Słuchanie: An admission. A job interview. Czytanie: The nursing profession. Mówienie: Telling partners about career plans, work, training. Pisanie: A profile of a nursing student. Duties and regular activities of a nurse.	8	X
C2	Słownictwo: Parts of the body. Systems. Internal organs. Struktury gramatyczne: The Passive Voice, Present Simple for describing the body parts and their location. Słuchanie: Parts of the body, systems - mini lecture. Czytanie: Parts of the body. Mówienie: Presentation about body parts and systems.	8	X
C3	Test 1 (TP1, TP2) Słownictwo: Prepositions of place and movement. Hospital departments. Struktury gramatyczne: Imperatives for giving directions. Słuchanie: Giving directions. The porter's office. Czytanie: Wheelchairs, Responsibilities of a head porter. Mówienie: Describing where things are, describing what departments do, giving directions. Pisanie: Giving directions via email.	7	X
C4	Słownictwo: The admissions procedure, personal details in the patient record form. Struktury gramatyczne: Past Simple, Past Continuous for describing events in the past. Słuchanie: A patient record form.	8	x

	Czytanie: A patient record form, bad handwriting. Mówienie: Completing a patient record form- asking somebody for their personal details. Pisanie: Filling in a patient record card. Writing a summary of a patient.		
C5	Test 2. (TP3, TP4) Słownictwo: First aid, signs and symptoms of shock. Home accidents. Accidents and emergencies. Struktury gramatyczne: Structures for giving instructions. Słuchanie: Instructions for CPR. Czytanie: Responsibilities of a paramedic, home accidents. Accidents and emergencies. Mówienie: Instructing somebody how to give first aid.	7	X
C6	Słownictwo: Types, location and intensity of pain. Revision of internal organs. Struktury gramatyczne: as+ adjective+as, comparatives, superlatives for making comparisons. Słuchanie: A pain chart. Pain relief. Czytanie: Pain. Mówienie: Filling in a pain chart. Pisanie: A pain report.	7	X
C7	Słownictwo: Symptoms and signs (general, ocular, neurological/psychological, gastrointestinal, cardiovascular, urological, pulmonary and integumentary). Night coughing. Struktury gramatyczne: Question forms for asking about symptoms, and their Location. Słuchanie: Symptoms. A helpline call. Czytanie: Responsibilities of a helpline nurse. Mystery syndromes. Mówienie: Asking questions on a helpline. Projekt: Researching symptoms. Pisanie: Symptom report.	7	X
C8	Test 3 (TP5 sem 1, TP1, TP2) Słownictwo:, Alzheimer's disease, physical problems of the elderly. Struktury gramatyczne: Future Simple - future facts, hopes, predictions, spon-taneous decisions, offers, requests, promises. Słuchanie: A care home. Assessing a patient. Czytanie: Old age and the brain. Mówienie: Transfer to a care home. Main issues of geriatric care. The effects of aging. Pisanie: Letter of introduction to a care home.	7	X
C9	Słownictwo: Food groups (milk group, meat group, fruit and vegetable group, grain group), health problems related to obesity, eating related disorders: anorexia nervosa, bulimia nervosa, pica. Diabetes type 1 and 2. Struktury gramatyczne: should/shouldn't for giving advice. Słuchanie: A diabetic patient. An eating disorder. Czytanie: Eat yourself to death. Pros and cons of chocolate. Mówienie: Calculating BMI, talking about lifestyles and diets. Prezentacja z wykorzystaniem środków audiowizualnych: Chief functions, deficiency symptoms and natural sources of selected nutrients (e.g. calcium). Pisanie: Advice to a friend via e-mail.	7	X
C10	Test 4. (TP3, TP4) Additional reading: Chronic pain, Secrets of a long life.	5	X
C11	Słownictwo: The structure and function of the circulatory system. The heart. Testing blood. Cardiovascular disorders (fatigue, breathlessness, etc) Struktury gramatyczne: Zero and First Conditional for talking about	7	x

	general or future situations. Słuchanie: Blood types. A blood test. The circulatory system. Czytanie: The circulatory system. Blood pattern analysis.. Mówienie: How to take a blood sample? Prezentacja: The structure and function Pisanie: Describing blood cells.		
C12	Słownictwo: Death and dying. The body after death. Hospices. Death certificate. Struktury gramatyczne: It's possible that/ Perhaps/Maybe/modals for expressing possibility. Słuchanie: Report of a death. Cytanie: The Hope Children's Hospice. Death certificate. Mówienie: Preparing a body after death. Pisanie: Writing a report about a person's death.	7	X
C13	Test 6. (TP5 sem. 2, TP1, TP2) Słownictwo: Hygiene equipment,. MRSA symptoms and causes. Struktury gramatyczne: must/have to/need for talking about obligation. Słuchanie: A hygiene inspection report. Test results from a pathology lab. Czytanie: The responsibilities of a sister. Bacteria. Mówienie: Talking about good hospital hygiene practices. Pisanie: Writing a note - rules and instructions for nurses about good hygiene practice.	5	X
C14	Słownictwo: symptoms of mental illnesses. Schizophrenia. Tourette syndrome. Struktury gramatyczne: Present Perfect for recent events and past actions in an unfinished period of time, with ‘yet'. Past Simple - completed actions in the past. Słuchanie: A shift handover. A case conference. Czytanie: Schizophrenia - the facts. Responsibilities of a mental health nurse. Tourette syndrome. Mówienie: Presentation about one of mental illnesses. Pisanie: Writing a job application.	7	X
C15	Test 6. (TP3, TP4) Słownictwo: Monitoring a patient. Readings: temperature, pulse, blood pressure respiration. Signs and symptoms of hypothermia. Struktury gramatyczne: The Passive Voice for saying what is done to people and t things. Słuchanie: A coma patient. A scan. Czytanie: General anaesthetic. Mówienie: Taking vital signs. Describing an anaesthetic procedure. Pisanie: Describing a procedure.	7	X
C16	Słownictwo: Types and forms of medication. Dosages. Charts. Struktury gramatyczne: Be going to/ Present Continuous for future. Słuchanie: Patient medication. Czytanie: Pandemics and Tamiflu. Mówienie: Patient medication. Prezentacja: Types of medication Pisanie: Writing up and experiment.	7	X
C17	Test 7. (TP5 sem. 3, TP1, TP2) Słownictwo: Mind and body therapies, Struktury gramatyczne: Giving reasons. Słuchanie: Quigong. Czytanie: Wild treatments. Mówienie: Two healers. Conventional medicine and homeopathy. Pisanie: Advice to a friend via e-mail.	6	X
C18	Prezentacje: Systems of the body.	5	X
C19	Revision of the material.	3	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	125	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami	55	C_01-C_18
	Razem liczba godzin samokształcenia	55	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5- analiza tekstu źródłowego; wypowiedzi ustne i pisemne	Projektor; magnetofon
Samokształcenie	M5- Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność; F3 prace pisemne; F4 wystąpienia	P1 Egzamin pisemny
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			samokształcenie	
	F2	F3	F4	F3	P3
U_01	x	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x	x

K_01-K_07	**x**		**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku zajęć i złożenie prac pisemnych

Zaliczenie przedmiotu:

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących z „wejściówek", uzyskanych w semestrze i złożenie prac pisemnych

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**125**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	55	
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**190**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**7**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Austin D., Crosfield T.:English for Nurses : Podręcznik dla studentów i pielęgniarek. Wyd. PZWL, 2007

2. Ciecierska J., Jenike B. English for Medicine. 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa. 3. Grice T., Nursing 1. 2007, Oxford University Press.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Austin D., Crosfield T.:English for Nurses : Podręcznik dla studentów i pielęgniarek. Wyd. PZWL, 2007 2. Ciecierska J., Jenike B. English for Medicine. 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa. 3. Grice T., Nursing 1. 2007, Oxford University Press.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Bobin
data sporządzenia / aktualizacji	02.06. 2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawo medyczne**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok II, semestr III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr JOANNA LUBIMOW**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**II, s. 3**	**1**
ćwiczenia	**10**		
Samokształcenie	**5**		
Łącznia liczba godzin	**50**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

1. Znać podstawowe zasady ustroju administracji publicznej, w tym - świadczącej usługi zdrowotne
2. Posiadać wiedzę o systemie prawnym, jego normach, zasadach i aksjologii, a także źródłach,
3. Rozumieć miejsce prawa administracyjnego w strukturze systemu prawa z uwzględnieniem oddziaływania

4. Cele kształcenia

C1 -Przygotowanie studentów do rozumienia istoty, charakteru i wartości prawa i innych norm społecznych w wykonywaniu zawodu pielęgniarskiego;

C2 - Poznanie specyfiki statusu prawnego jednostki w obrębie wykonywania pielęgniarskich świadczeń zdrowotnych;

C3 - Zapoznanie studentów z kwalifikacją poszczególnych rodzajów norm prawa administracyjnego;

C4 - Zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem korporacji pielęgniarskiej

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	B_W22
W_02	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	B_W23
W_03	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	B_W24
W_04	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	B_W25
W_05	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	B_W26
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
W_01	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	B_14
KOMPETENCJE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	B_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	B_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	B_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	B_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	B_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	B_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Źródła prawa, źródła prawa medycznego. Pojęcie normy prawnej, normy postępowania, przepisu prawnego. Obowiązywanie prawa.	2	X
W2	Istota i struktura, miejsce prawa regulującego działalność leczniczą.	2	X
W3	Kwestie definicyjne i status prawny pielęgniarki, prawo wykonywania zawodu.	1	X
W4	Prawne przesłanki wykonywania zawodu pielęgniarskiego.	1	X

W5	Zasady wykonywania zawodu pielęgniarskiego. Samorząd zawodowy.	1	X
W6	Tajemnica zawodowa personelu medycznego. Dokumentacja medyczna.	1	X
W7	Prawa pacjenta.	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	**10**	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Odpowiedzialność prawna personelu medycznego.	2	X
C2	Kumulacja odpowiedzialności świadczeniodawców: odpowiedzialność karna, cywilna, dyscyplinarna.	2	X
C3	Naruszenia praw pacjenta jako podstawa odpowiedzialności prawnej.	2	X
C4	Błędy medyczne jako podstawa odpowiedzialności prawnej.	1	X
C5	Odpowiedzialność cywila podmiotu leczniczego oraz personelu medycznego.	1	X
C6	Rodzaje i zasady odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę.	1	X
C7	Roszczenia personelu medycznego w razie agresywnych zachowań pacjentów i ich rodzin.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	**10**	0

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	15	W_01-W_05
	Razem liczba godzin samokształcenia	5	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	M1 – Metoda podająca (wykład informacyjny) M2 – Metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	M2 – Metoda problemowa (analiza przypadku, case study) M5 – Metoda praktyczna (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Samokształcenie	M5- Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja w trakcie wykładów	P2 Zaliczenie - kolokwium
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F5 – Ćwiczenia praktyczne (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	P3 - Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących
Samokształcenie	F3 - praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P3- ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			samokształcenie	
	F2	P2	F2	F5	P3	F3	P3
W_01	**x**	**x**				**x**	**x**
W_02-W_05	**x**	**x**				**x**	**x**
U_01			**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II –testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie) Przygotowanie do zaliczenia	5	x
suma godzin:	**25**	**x**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**x**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek, Warszawa 2020.
2. D.Karkowska, T.Karkowski. Prawo pracy dla pielęgniarek i położnych, Warszawa 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. A.Górski, E. Sarnacka. Zagadnienia prawa medycznego., Warszawa 2018.
2. M. J. Nowak. Podstawy prawa w Polsce. Prawo dla nie prawników, Warszawa 2018.
3. M. Paszkowska. Prawo dla pielęgniarek, Warszawa 2017

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lubimow
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B-8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**KOMUNIKACJA W ZESPOLE INTERPROFESJONALNYM**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I rok, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**II, s.4**	**1**
ćwiczenia	**15**	**II, s.4**	
Łącznia liczba godzin	**25**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy humanistycznej i społecznej na poziomie edukacji ponadpodstawowej

4. Cele kształcenia

C1 - Przyswojenie wiedzy o przedmiocie psychologii oraz psychologicznych koncepcjach człowieka oraz wiedzy o czynnościach i procesach psychicznych

C2 Korzystanie z aktualnej wiedzy psychologicznej dla sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad pacjentem

C3 Skuteczne i z empatią porozumiewanie się z pacjentem

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA absolwent zna i rozumie	
W_01	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym,	B_W03

	neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	
W_02	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	B_W39
W_03	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	B_W40
W_04	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	B_W41
W_05	proces podejmowania decyzji w zespole;	B_W42
W_06	metody samooceny pracy zespołu;	B_W43
W_07	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	B_W44
W_08	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	B_W45
W_09	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	B_W46
W_10	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	B_W47
W_11	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	B_W48
W_12	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	B_W49
W_13	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	B_W50
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	B_U20
U_02	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	B_U21
U_03	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	B_U22
U_04	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	B_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	B_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	B_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	B_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	B_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	B_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje	B_K06

	własne i pacjenta	
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	B_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zasady komunikowania się w zespole w zakresie efektywnego diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	2	x
W2	Problemy w komunikacji interpersonalnej wynikające z niepełnosprawności i choroby przewlekłej	2	x
W3	Podstawowe zasady komunikacji interpersonalnej służące nawiązywaniu relacji z pacjentem w każdym wieku	1	x
W4	Podstawowe zasady komunikacji interpersonalnej służące nawiązywaniu relacji z pacjentem odmiennym kulturowo	2	x
W5	Podstawowe zasady komunikacji interpersonalnej uwzględniające szeroki zakres potrzeb pacjentów w każdym wieku, a także pacjentów z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą;	2	x
W6	zasady postępowania w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w zespole.	1	
		10	x

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wstęp do komunikacji – struktura procesu komunikacji. Komunikacja werbalna i niewerbalna.	5	X
C2	Bariery werbalne i niewerbalne w porozumiewaniu. Znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w relacji pielęgniarka-zespół terapeutyczny.	5	X
C3	Komunikacja terapeutyczna. Techniki komunikacyjne o dużym znaczeniu terapeutycznym. Czynniki zakłócające relację terapeutyczną	5	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	x

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po	10	W_47 W_50

	jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami		
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	M2-Prezentacja zagadnień z elementami dyskusji	projektor
Samokształcenie	M5-opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja aktywności podczas wykładów	P1 Zaliczenie pisemne - test
Ćwiczenia	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P3 Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		Samokształcenie	
	F2	P1	F3	P3	F3	P4
W_01	x	x	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x	x	x
W_04	x	x	x	x	x	x
W_05	x	x	x	x	x	x
W_06	x	x	x	x	x	x

W_07	x	x	x	x	x	x
W_08	x	x	x	x	x	x
W_09	x	x	x	x	x	x
W_10	x	x	x	x	x	x
W_11	x	x	x	x	x	x
W_12	x	x	x	x	x	x
W_13	x	x	x	x	x	x
U_01		x	x	x	x	x
U_02		x	x	x	x	x
U_03		x	x	x	x	x
U_04		x	x	x	x	x
K_01			x	x	x	x
K_02			x		x	x
K_03			x		x	x
K_04			x		x	x
K_05			x		x	x
K_06			x		x	x
K_07			x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- **Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.**
- **Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie**

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- **Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń**
- **Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**
- **Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)

- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**-**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	10	-
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panka W. (red): Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2012
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor II R. F.: Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2007

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	dorota.skrocka@gmail.com
podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 31/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C-1**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy pielęgniarstwa**
Punkty ECTS	**15**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I - II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr ANNA GRYCIAK** **Mgr ANNA RYŃSKA** **Mgr JOANNA SKRZYPEK** **Mgr JADWIGA WARZOCHA** **Mgr ANNA ZABOROWSKA** **Mgr MAŁGORZATA SZCZOTKOWSKA** **Mgr VIOLETTA ZAJĄC** **Mgr JOANNA MIŚ**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**40**	**I,s.1-2**	**18**
Ćwiczenia (Ć)	**180**	**I,s.1-2**	
symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**I,s 2**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**120**	**I, s.2**	
Praktyka zawodowa(PZ)	**120**	**I, s.2**	
Samokształcenie (S)	**52**	**I,s.1-2**	
Łącznia liczba godzin	**530**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z biologii zdobyte na wcześniejszych etapach edukacji

4. Cele kształcenia

C1 - Przyswojenie wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień pielęgniarstwa, poznanie miejsc i roli pielęgniarki w systemie ochrony zdrowia

C2 - Zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad odbiorcą w różnym wieku i stanie zdrowia

C3 - Kształtowanie i praktyczne wykorzystanie umiejętności zawodowych składających się na pełnienie roli zawodowej - pielęgnowania, rozumianego jako pomaganie i towarzyszenie pacjentowi C4 - Przygotowanie chorego do sprawowania samokontroli i samo opieki C5 - Kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje w pracy z pacjentem i zespołem terapeutycznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	C_W01	W
W_02	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarskiej;	C_W02	W
W_03	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	C_W03	W
W_04	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej;	C_W04	W
W_05	klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	C_W05	W, S
W_06	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	C_W06	W, S
W_07	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	C_W07	W
W_08	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	C_W08	W, S
W_09	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	C_W09	W
W_10	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;	C_W10	W,S

W_11	udział pielęgniarki w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	C_W11	W, S
W_12	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	C_W12	W
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi			
U_01	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	C_U01	S, ZP, PZ
U_02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej;	C_U02	S, ZP, PZ
U_03	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_U03	S, ZP, PZ
U_04	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	C_U04	ZP, PZ
U_05	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;	C_U05	S, ZP, PZ
U_06	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	C_U06	SW, Ć, ZP, PZ
U_07	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	C_U07	SW, Ć, ZP, PZ
U_08	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	C_U08	SW, Ć,
U_09	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	C_U09	SW, Ć, ZP, PZ
U_10	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	C_U10	SW, Ć, ZP, PZ
U_11	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	C_U11	SW, Ć, ZP, PZ

U_12	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	C_U12	SW, ZP, PZ
U_13	stosować zabiegi przeciwzapalne;	C_U13	SW, Ć, ZP, PZ
U_14	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	C_U14	Ć, ZP, PZ
U_15	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	C_U15	SW, Ć, ZP, PZ
U_16	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	C_U16	SW, ZP, PZ
U_17	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	C_U17	ZP, PZ
U_18	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	C_U18	SW, Ć, ZP, PZ
U_19	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	C_U19	SW, Ć, ZP, PZ
U_20	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	C_U20	SW, Ć,
U_21	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	C_U21	SW, Ć, ZP, PZ
U_22	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	C_U22	SW, Ć, ZP, PZ
U_23	dobrać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	C_U23	Ć, ZP, PZ
U_24	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	C_U24	Ć, ZP, PZ
U_25	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	C_U25	SW, Ć, ZP, PZ
U_26	prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	C_U26	SW, Ć, ZP, PZ
U_27	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	C_U27	SW,ZP, PZ

U_28	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	C_U28	Ć, ZP, PZ
U_29	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	C_U29	Ć, ZP, PZ
U_30	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	C_U30	Ć, ZP, PZ
U_31	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	C_U31	SW, Ć, ZP, PZ
U_32	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	C_U32	SW, Ć, ZP, PZ
U_33	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	C_U33	SW, Ć, ZP, PZ
U_34	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	C_U34	SW, Ć, ZP, PZ
U_35	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	C_U35	SW, Ć,
U_36	dobrać rodzaj i technikę zakładania bandaży i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	C_U36	SW, Ć, ZP, PZ
U_37	zakładać odzież operacyjną;	C_U37	Ć, ZP, PZ
U_38	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	C_U38	SW, Ć, ZP, PZ
U_39	usunąć szwy z rany;	C_U39	SW, Ć, ZP, PZ
U_40	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C_U40	SW, ZP, PZ
U_41	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	C_U41	SW, Ć, ZP, PZ
U_42	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	C_U42	SW, Ć, ZP, PZ
U_43	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	C_U43	SW, Ć, ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01	W, Ć, ZP, PZ
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03	W, Ć, ZP, PZ

K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07	W, Ć, ZP, PZ
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02	W, Ć, ZP, PZ
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05	W, Ć, ZP, PZ
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06	W, Ć, ZP, PZ
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07	W, Ć, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pielęgniarstwo jako nauka - dyscyplina, wiedza i działalność praktyczna.	2	x
W2	Wprowadzenie do pielęgniarstwa - wyjaśnienie podstawowych pojęć: pielęgnowanie, pielęgniarstwo jako: służba społeczna, opieka, wiedza, nauka, sztuka, zawód, profesja.	2	x
W3	Uwarunkowania historyczne, teraźniejszość i przyszłość zawodu pielęgniarki. Rozwój pielęgniarstwa na świecie i w Polsce.	2	x
W4	Czynniki wpływające na rozwój praktyki pielęgniarskiej. Pielęgniarstwo przednowoczesne i nowoczesne.	2	x
W5	Symbole i tradycje w pielęgniarstwie	1	x
W6	Organizacje zawodowe, stowarzyszenia, towarzystwa naukowe, związki zawodowe pielęgniarstwa	2	x
W7	Pielęgniarstwo współczesne. Misja pielęgniarstwa, rola społeczno-zawodowa pielęgniarki, funkcje pielęgniarki. Holistyczna koncepcja pielęgniarstwa.	2	x
W8	Teorie pielęgniarstwa - istota i znaczenie dla pielęgniarstwa	5	x
W9	Zadania pielęgniarki w interdyscyplinarnym zespole opiekuńczym w procesie diagnozowania, leczenia, rehabilitacji, profilaktyki zdrowotnej, promocji zdrowia.	2	x
W10	Proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarki i model opieki zindywidualizowanej, holistycznej nad pacjentem i jego rodziną. Cechy, etapy procesu pielęgnowania. Różnice między pielęgnowaniem tradycyjnym a procesem pielęgnowania.	5	x
W11	Metody gromadzenie danych (wywiad, obserwacja, pomiary, analiza dokumentacji), stawianie diagnozy pielęgniarskiej, określenie celu i planu opieki, realizacja, ocena i dokumentacja opieki.	5	x
W12	Ocena stanu, rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu narządów i układów: termoregulacji, ze zmianami na skórze, w tym odleżynami, układu krążenia i oddechowego, pokarmowego, moczowego, nerwowego (chory nieprzytomny), narządów zmysłów (wzroku i słuchu), cierpiących z powodu bólu, umierających oraz planowanie opieki	5	x

W13	Wykorzystanie procesu pielęgnowania jako podstawowej metody pracy pielęgniarki	2	x
W14	Klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	3	
	Razem liczba godzin wykładów	**40**	x

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Organizacja zajęć w pracowni umiejętności pielęgniarskich. Higieniczne mycie rąk	4	x
C2	Słanie łóżka pustego w jedną i dwie pielęgniarki	5	x
C3	Słanie łóżka z chorym w jedną i dwie pielęgniarki	5	x
C4	Zmiana bielizny pościelowej: całkowita, częściowa z chorym w łóżku w jedną i dwie pielęgniarki;	5	x
C5	Zmiana bielizny osobistej pacjenta;	4	x
C6	Mycie pacjenta w łóżku, kąpiel w wannie i pod prysznicem, kąpiele lecznicze	5	x
C7	Mycie zębów. Toaleta jamy ustnej	4	x
C8	Mycie głowy choremu w łóżku;	5	x
C9	Układanie pacjenta w różnych pozycjach. Zastosowanie udogodnień;	5	x
C10	Przenoszenie i transport chorego;	5	x
C11	Udział pielęgniarki w usprawnianiu chorego: oklepywanie ścian klatki piersiowej, nacieranie, masaż skóry, ćwiczenia gimnastyczne bierne, czynne, gimnastyka oddechowa, pomoc przy siadaniu w łóżku, pomoc przy wstawaniu z łóżka;	7	x
C12	Udział pielęgniarki w zapewnieniu pacjentowi optymalnych warunków do podtrzymania biologicznych funkcji życiowych organizmu: pojenie pacjenta. Karmienie pacjenta, podawanie kaczki i basenu;	6	x
C13	Podawanie leków; doustnie, podjęzykowo, około policzkowo, Podawanie leków drogą wziewną (podawanie tlenu różnymi metodami);	8	x
C14	Stosowanie leków na skórę i błony śluzowe. Zakraplanie leku do oka. Płukanie oka, Zakraplanie leku do nosa. Podawanie leku do ucha, płukanie ucha. Podawanie leków do pochwy;	8	x
C15	Zabiegi przeciwzapalne, bańki lecznicze;	5	x
C16	Zabiegi dorektalne: podawanie czopków, sucha rurka do odbytu, wlewka doodbytnicza; lecznicza i przeczyszczająca, lewatywa, kroplowy wlew doodbytniczy;	6	x
C17	Zgłębnikowanie żołądka, karmienie za pomocą zgłębnika założonego do żołądka, karmienie za pomocą PEGA. Płukanie żołądka;	10	x
C18	Cewnikowanie pęcherza moczowego, płukanie pęcherza moczowego, monitorowanie diurezy godzinowej i dobowej, bilans płynów;	7	x
C19	Udział pielęgniarki w pobieraniu materiału do badań diagnostycznych;	10	x
C20	Oznaczanie poziomu cukru we krwi za pomocą gleukometru/ stężenia cholesterolu;	5	x
C21	Ocena podstawowych czynności życiowych: pomiar i obserwacja oddechu, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, temperatury ciała. Dokumentowanie dokonanych pomiarów w karcie gorączkowej;	8	x
C22	Wykonanie pulsoksymetrii i kapnometrii;	5	x

C23	Ocena stanu ogólnego chorego: masy ciała u niemowlęcia, dziecka i dorosłego, wzrostu u dzieci i dorosłych;	7	x
C24	Ocena stanu świadomości	5	x
C25	Podawanie leków droga dotkankową: iniekcje podskórne, podawanie insuliny, iniekcje domięśniowe, próby śródskórne; obliczanie dawek leków;	10	x
C26	Wstrzyknięcie dożylne; założenie wkłucia obwodowego igłą typu Venflon, pielęgnacja miejsca wkłucia, usunięcie cewnika z żył obwodowych;	10	x
C27	Kroplowy wlew dożylny;	7	x
C28	Udział pielęgniarki w zapewnieniu pacjentowi bezpieczeństwa: chirurgiczne mycie rąk, zakładanie odzieży ochronnej, jałowych rękawiczek, zakładanie czepca przeciw wszawicy;	5	x
C29	Udział pielęgniarki w leczeniu zabiegowym: przygotowanie narzędzi i materiału opatrunkowego, przygotowanie stolika opatrunkowego, założenie i zmiana opatrunku,	5	x
C30	Przygotowanie chorego i zestawów do wybranych zabiegów diagnostycznych (biopsje i nakłucia);	5	x
C31	Bandażowanie poszczególnych części ciała;	5	x
C32	Wybrane metody pielęgnowania noworodka/niemowlęcia (kąpiel, przewijanie, karmienie);	6	x
C33	Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej.	3	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**200**	x

Lp.	**Treści zajęć praktycznych (ZP)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych (program nauczania, warunki zaliczenia, regulamin zajęć). Zapoznanie z personelem, pacjentami, topografią i specyfiką oddziału;	10	x
ZP2	Dokumentacja stosowana w oddziale prowadzona przez personel pielęgniarski - specyfika i zasady jej prowadzenia;	10	x
ZP3	Standardy i procedury w praktyce pielęgniarskiej stosowane w oddziale;	10	x
ZP4	Udział pielęgniarki podczas przyjęcia do szpitala/ na oddział. Adaptacja chorego do warunków hospitalizacji. Prawa pacjenta w aspekcie zadań zawodowych pielęgniarki;	20	x
ZP5	Zadania pielęgniarki w profilaktyce i pielęgnowaniu chorych z odleżynami - wybrane zagadnienia;	10	x
ZP6	Pielęgnowanie przewlekle chorego. Rola pielęgniarki w przygotowaniu chorego do sprawowania samokontroli i samo opieki;	20	x
ZP7	Udział pielęgniarki w usprawnianiu psychospołecznym pacjenta;	10	x
ZP8	Sprawowanie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta hospitalizowanego w warunkach oddziału szpitalnego - zastosowanie procesu pielęgnowania	20	x
ZP9	Podsumowanie i zakończenie zajęć praktycznych - samoocena i ocena końcowa.	10	x
	Razem liczba godzin projektów	**120**	0

Lp.	**Treści praktyki (PZ)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ1	Sprawowanie holistycznej opieki (pod kierunkiem pielęgniarki będącej	50	x

	opiekunem praktyk w oddziale) nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale z praktycznym wykorzystaniem wybranych umiejętności zawodowych wynikających z przedmiotu Podstawy pielęgniarstwa		
PZ2	Zastosowanie procesu pielęgnowania w warunkach naturalnych oddziału szpitalnego.	30	x
PZ3	Działania pielęgnacyjne w zakresie higieny osobistej, estetyki i otoczenia pacjenta , działania profilaktyczno-pielęgnacyjne zapewniające wygodę i bezpieczeństwo	30	x
PZ4	Bio-psychospoleczna ocena stanu pacjenta	10	x
	Razem liczba godzin projektów	**120**	0

Lp.	**Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (Samokształcenie)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
S1	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej. z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	**52**	C_W05 C_W06 C_W08 C_W10 C_W11 C_U01 C_U02 C_U03 C_U05
	Razem liczba godzin samokształcenia	**52**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne
Zajęcie praktyczne (ZP)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Praktyka zawodowa (PZ)	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

Samokształcenie (S)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu F3 praca pisemna	**Semestr 1: P1** zaliczenie z oceną pisemne - test sprawdzający wiedzę z 1 semestru **Semestr 2**: **P 1** zaliczenie z oceną pisemne - test sprawdzający wiedzę z 2 semestru **Semestr 2: P1 Egzamin ustny z całego przedmiotu**
Ćwiczenia	F3 praca pisemna F5 ćwiczenia praktyczne	P3 ocena podsumowująca obejmująca semestr 1 i 2
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne	P3 ocena podsumowująca obejmująca semestr 2
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca obejmująca semestr 2
Samokształcenie (S)	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna semestr 1 i 2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			Projekt (ZP)			Praktyka (PZ)			Samokształcenie (S)	
	F2	P1		F4	P3		F5	P3		F6	P3	F3	P3
W_01 – W_11	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
U_01 – U_43				**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
K_01 – K_07				**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu:
Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) w każdym semestrze i złożenie pracy pisemnej (w ramach samokształcenia) po 1 w semestrze.
Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Ćwiczenia: ocena podsumowująca z zaliczenia aktywności studenta w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej po1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale odnotowanej w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)

Egzamin końcowy: do egzaminu końcowego może przystąpić student, który ma zaliczone wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.
Egzamin jest w formie ustnej (3 losowane pytania obejmujące materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych)
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie odpowiedzi na każde pytanie oraz uzyskanie minimum 5 pkt. Brak odpowiedzi na pytanie skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej.
Za jedno pytanie student może otrzymać: od 0 do 3 pkt.
Kryteria oceny:
5 -5,5 pkt. ocena dostateczna (3,0)
6-6,5 pkt. ocena dość dobra (3,5)
7-7,5 pkt. ocena dobra (4)
8-8,5 pkt. ocena ponad dobra (4,5)
9 pkt. ocena bardzo dobra (5)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta (w dzienniczku umiejętności praktycznych) i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w	**480**	**0**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	**52**	
Przygotowanie do egzaminu	**8**	
suma godzin:	**540**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**18**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo - ćwiczenia. Tom I, II. PZWL, Warszawa 2020.
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.).: Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarskiej Tom I. PZWL, Warszawa 2017
3. Majda A., Ślusarska B., Zarzycka D. (red.): Umiejętności pielęgniarskie. Katalog Check -List. Materiały ćwiczeniowe z podstaw pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red).: Procedury pielęgniarskie. PZWL, Warszawa, 2020.
2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnozy i interwencje pielęgniarskie. PZWL, Warszawa 2020.
3. Kilańskak K.,D., Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w praktyce pielęgniarskiej . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Gryciak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C-2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Promocja zdrowia**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I - II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Anna Kardasz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**I, s.1**	**3**
Ćwiczenia (Ć)	**10**	**I, s.1**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**20**	**I, s.2**	
Samokształcenie (S)	**20**	**I,s.1-2**	
Łącznia liczba godzin	**65**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu: edukacji zdrowotnej, zdrowego stylu życia, zachowań prozdrowotnych, zasad leczenia dietetycznego, aktywności fizycznej w pielęgnowaniu zdrowia

4. Cele kształcenia

C1 przyswoić specjalistyczną wiedzę związaną z zasadami zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych oraz zdobyć wiedzę związaną z kształtowaniem aktywnej postawy wobec własnego zdrowia, problemów stylu życia w rodzinie oraz zdrowia środowiskowego, określaniem i rozpoznawaniem problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży

C2 opanować umiejętności określania i analizowania zachowań zdrowotnych, czynników determinujących te zachowania oraz czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz zrozumieć strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym

C3 dostrzegać własne deficyty w zakresie wiedzy i zachowań prozdrowotnych

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	C_W13
W_02	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji	C_W14
W_03	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	C_W14
W_04	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	C_W16
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	C_U47
U_02	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	C_U48
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoretyczne podstawy zdrowia i choroby – definicje, determinanty zdrowia, ujęcia biopsychospołeczne i środowiskowe.	3	X
W2	Edukacja zdrowotna i profilaktyka chorób w ujęciu teoretycznym i praktycznym.	2	X

W3	Koncepcje i strategie promocji zdrowia – modele i paradygmaty (Ottawa Charter, WHO Health Promotion Models) w perspektywie lokalnej, krajowej i globalnej.	2	X
W4	Rola i zadania pielęgniarki w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób; zasady konstruowania, realizacji i ewaluacji programów zdrowotnych.	3	X
W5	Profilaktyka populacyjna – szczepienia ochronne, badania przesiewowe, strategie prewencji pierwotnej i wtórnej.	2	X
W6	Profilaktyka: szczepienia ochronne, badania przesiewowe, promocja zdrowia psychicznego, znaczenie aktywności fizycznej w prewencji chorób.	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Analiza potencjału zdrowotnego jednostki i rodziny z wykorzystaniem dostępnych narzędzi diagnostycznych.	3	X
C2	Identyfikacja zachowań zdrowotnych i czynników ryzyka chorób przewlekłych.	2	X
C3	Kształtowanie umiejętności motywowania do podejmowania zachowań prozdrowotnych.	2	X
C4	Projektowanie i przedstawienie programu promocji zdrowia dla wybranej grupy społecznej.	3	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Diagnoza potrzeb zdrowotnych i problemów populacji w społecznościach lokalnych.	5	X
ZP2	Planowanie i wdrażanie działań edukacyjnych dostosowanych do wieku, stanu zdrowia oraz kontekstu społeczno-kulturowego odbiorców.	5	X
ZP3	Dobór metod i narzędzi edukacji zdrowotnej (warsztaty, kampanie społeczne, media cyfrowe), monitorowanie efektywności i ewaluacja działań.	5	X
ZP4	Realizacja działań promujących zdrowie w opiece nad osobami starszymi, przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi – ujęcie interdyscyplinarne.	5	X
	Razem liczba godzin projektów	20	0

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarne	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
S1	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie	20	W_01-W_04

	temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami w tym: • Narodowy Program Zdrowia, • Polityka Zdrowotna Państwa, • programy zdrowotne i profilaktyczne Ministerstwa Zdrowia i NFZ, • wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), • zalecenia Unii Europejskiej dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki chorób, • standardy i rekomendacje towarzystw naukowych (np. Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, Polskiego Towarzystwa Onkologicznego). z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenie	**20**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	projektor
Ćwiczenia	M5-Dyskusja	wypowiedzi ustne
Zajęcia praktyczne	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, projekt terapeutyczny	środki audiowizualne
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja w trakcie wykładu (aktywność, notatki, pytania) F3 – praca pisemna (raport, analiza zagadnienia z zakresu promocji zdrowia)	P1 egzamin pisemny
Ćwiczenia	F3 – praca pisemna (np. konspekt edukacyjny, analiza materiałów promocyjnych) F4 – wystąpienie (np. mini-prelekcja)	P3 ocena podsumowująca
Zajęcia praktyczne	F3 – projekt procesu edukacyjnego / promocji zdrowia (np. opracowanie kampanii, programu profilaktycznego)	P3 ocena podsumowująca

	F5 – ćwiczenia praktyczne (przeprowadzenie elementu edukacji zdrowotnej)	
Samokształcenie	F3 – praca pisemna (np. projekt edukacyjny, scenariusz zajęć, analiza artykułu naukowego, przygotowanie materiałów informacyjnych) – opracowanie wskazówek edukacyjnych dla pacjenta/rodziny – analiza wytycznych i rekomendacji zdrowia publicznego	P3 – ocena podsumowująca (zaliczenie pracy, bez oceny w skali)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia				Zajęcia praktyczne				samokształcenie	
	F2	F3	P1		F3	F4	P2		F3	F5	P3	F3	P3
W_01	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x
W_02	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x
W_03	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x
W_04	x	x	x		x	x	x		x	x	x		
U_01					x	x	x		x	x	x		
U_02					x	x	x		x	x	x		
K_01-K_07	x				x	x	x		x	x	x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu: Egzamin
Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) i złożenie pracy
Kryteria oceny:
61%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)
Ćwiczenia: ocena podsumowująca z zaliczenia aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej po1 w semestrze
Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)
Egzamin końcowy: ustny (3 losowane pytania obejmujące materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych)
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie odpowiedzi na każde pytanie oraz uzyskanie minimum 5 pkt. (za jedno pytanie student otrzymuje: 0 pkt. oznacza brak odpowiedzi, 1 pkt. -odpowiedz dostateczna, 2 pkt.-odpowiedź dobra, 3 pkt. -bardzo dobra)
Kryteria oceny:
5 pkt. ocena dostateczna (3,0)
6 pkt. ocena dość dobra (3,5)
7 pkt. ocena dobra (4)

8 pkt. ocena ponad dobra (4,5)
9 pkt. ocena bardzo dobra (5)
Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**75**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. A. Andruszkiewicz, M. Banaszkiewicz. Promocja zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010.
2. J.Gromadzka – Ostrowska. Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wydawnictwo SSGW, 2019.
3. B. Woynarowska. Edukacja zdrowotna. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. M. Sierakowska, I. Wrońska. Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014.
2. J. B. Karski. Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wydawnictwo CeDEwU, 2011.
3. Tomasz Piotrowski, Agnieszka Dyzmann- Sroka. Programy zdrowotne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Anna Kardasz
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C-3**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej**
Punkty ECTS	**12**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I - III, semestr I - V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Beata Majchrzak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**20**	**I , s. 1**	**9**
Zajęcia praktyczne (ZP)	**80**	**I-II ,s. 2-4**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**120**	**I-II ,s. 2-5**	
Samokształcenie (S)	**30**	**I,s.1**	
Łącznia liczba godzin	**250**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: anatomia, fizjologia, patologia, farmakologia, filozofia i etyka zawodu, podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia

4. Cele kształcenia

C1 – Poznanie i omówienie zasad funkcjonowania systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej (standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej);

C2 -Wiedza i realizacja świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej; (Formułowanie odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowanie, metod pracy i dokumentowanie);

C3 - Charakteryzowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;

C4 – Wskazywanie i opisywanie determinantów i mierników jakości podstawowej opieki zdrowotnej;

C5 - Przedstawianie i opisywanie modeli opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej;

C6 – Skuteczne i z empatią porozumiewanie się z pacjentem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W17
W_02	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	C_W18
W_03	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W19
W_04	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;	C_W20
W_05	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie Z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;	C_W21
W_06	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia • sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	C_W22
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	wykonywać u pacjenta różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki; :	C_U10
U_02	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	C_U11
U_03	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	C_U12
U_04	stosować zabiegi przeciwzapalne;	C_U13
U_05	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	C_U16
U_06	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	C_U18
U_07	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	C_U19

U_08	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	C_U22
U_09	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	C_U25
U_10	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	C_U35
U_11	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	C_U38
U_12	usunąć szwy z rany:	C_U39
U_13	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C_U40
U_14	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	C_U41
U_15	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	C_U42
U_16	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	C_U44
U_17	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i zaburzenia w rozwoju;	C_U45
U_18	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	C_U46
U_19	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną W miejscach publicznych i w warunkach domowych;	C_U49
U_20	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;	C_U50
U_21	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	C_U51
U_22	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	C_U52
U_23	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	C_U53
U_24	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	C_U54
U_25	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	C_U55
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07

K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Koncepcja podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce na świecie - kierunki zmian, zadania w opiece nad zdrowiem społeczeństwa.	2	X
W2	Podstawy prawne, struktura organizacyjna podstawowej opieki zdrowotnej, zasady tworzenia i funkcjonowania podmiotów pielęgniarskich. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej.	2	X
W3	Podstawy pielęgniarstwa społecznego- historia, zakres działań, założenia. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej -cele, zadania, zakres kompetencji pielęgniarki poz/ pielęgniarki rodzinnej, pielęgniarki opieki koordynowanej, pielęgniarki zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej, pielęgniarki cyfrowej ?	2	X
W4	Opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą- zadania poz. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży. Zadania pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania	2	X
W5	Wybrane aspekty podstawowej opieki pediatrycznej i położniczej.	2	X
W6	Specyfika problemów zdrowotnych rodziny w środowisku miejskim i wiejskim. /bez tego tematu, w to miejsce temat -nowe kompetencje zawodowe pielęgniarki i położnej- w zakresie ordynowania i powtarzania leków , wypisywania przez pielęgniarkę i położną zleceń na zaopatrzenie ortopedyczne, zleceń na badania laboratoryjne, skierowań do specjalistów	2	X
W7	Rodzina w zdrowiu i chorobie - rola i zadania pielęgniarki rodzinnej w środowisku osób zdrowych, zagrożonych czynnikami ryzyka, osób chorych. Poradnictwo w pracy pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.-	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	X

Lp.	Zajęcia praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Proces pielęgnowania jako metoda pozwalająca na rozpoznawanie i zaspakajanie indywidualnych potrzeb i problemów zdrowotnych uczniów.	5	x
ZP2	Charakterystyka porównawcza roli i zadań pielęgniarki w placówkach	4	x

	podstawowej opieki oraz zakładach opieki stacjonarnej.		
ZP3	Organizacja pracy, cele, zadania placówek podstawowej opieki zdrowotnej- rola i zadania pielęgniarki poz.	4	x
ZP4	Planowanie opieki pielęgniarskiej nad zdrowiem i prawidłowym rozwojem dzieci młodzieży. Bilans zdrowia, badania przesiewowe, programy profilaktyczne, szczepienia ochronne.	5	x
ZP5	Ocena środowiska nauczania i wychowania w aspekcie wykrywania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży. Wybór form, metod pracy pielęgniarki szkolnej.	5	x
ZP6	Zakres zadań, kompetencji i uprawnień pielęgniarki rodzinnej. Zmiany w zakresie pełnionej roli i wynikających z niej funkcji zawodowych	4	x
ZP7	Opracowanie programów z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki dla wybranej kategorii odbiorców w środowisku zamieszkania,	5	x
ZP8	Wykorzystanie określonego modelu pielęgniarstwa w odniesieniu do wybranego studium przypadku w warunkach pielęgniarstwa rodzinnego.	5	x
ZP9	Praca pielęgniarki w rodzinach osób zdrowych, zagrożonych czynnikami ryzyka, osób z chorobą przewlekłą. Rodzaj, zakres gromadzonych informacji, sposób diagnozowania, wybór metod pracy i dokumentowania działań pielęgniarskich.	5	x
ZP 10	Poradnictwo w pracy pielęgniarki rodzinnej - metody, rodzaj, zakres treści edukacyjnych. Przygotowanie jednostki do samokontroli, samoopieki.	5	x
ZP 11	Proces pielęgnowania pacjenta z określonymi schorzeniami przewlekłymi: chorobami przemiany materii, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, schorzeniami narządu ruchu, neurologicznymi.	5	x
ZP 12	Sprzęt i środki wykorzystywane przez pielęgniarkę rodzinną w trakcie realizacji świadczeń zdrowotnych. Wykonywanie zabiegów diagnostyczno -leczniczych w ramach uprawnień i kompetencji pielęgniarki środowiskowej.	5	x
ZP 13	Znaczenie opieki nieprofesjonalnej w pracy pielęgniarki rodzinnej	4	x
ZP 14	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej nad osobą chorą samotną, niepełnosprawną w środowisku domowym w oparciu o proces pielęgnowania.	5	x
ZP 15	Rozwiązywanie problemów zdrowotnych, emocjonalnych, opiekuńczo-pielęgnacyjnych, socjalno-bytowych ludzi starszych w środowisku domowym.	5	x
ZP 16	Cele i zadania odwiedzin patronażowych w środowisku.	4	x
ZP 17	Standardy i procedury pielęgniarskie obowiązujące w podstawowej opiece zdrowotnej;	5	x
	Razem liczba godzin projektów	80	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**

		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ 1	Wykorzystanie wybranych modeli pielęgniarstwa w sprawowaniu opieki nad osobą w różnym wieku i stanie zdrowia w środowisku domowym.	10	x
PZ 2	Projektowanie odwiedzin profilaktycznych oraz zabiegowych w środowisku- analiza dokumentacji, opracowanie planu wizyty, przygotowanie sprzętu, wybór metod pracy.	10	x
PZ 3	Doskonalenie umiejętności planowania i realizowania odwiedzin w środowisku domowym: -) wizyta dla celów promocji zdrowia -) wizyta dla celów profilaktycznych -) odwiedziny diagnostyczno-lecznicze -) odwiedziny pielęgnacyjno- opiekuńcze	10	x
PZ4	Wykorzystanie wybranych modeli pielęgniarstwa w sprawowaniu opieki nad osobą w różnym wieku i stanie zdrowia w środowisku domowym	10	x
PZ 5	Projektowanie i sprawowanie holistycznej opieki pielęgniarskiej nad jednostką, grupą w środowisku domowym. Doskonalenie umiejętności formułowania diagnozy, planowania i podejmowania określonych interwencji pielęgniarskich.	10	x
PZ 6	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej nad osobą z chorobą przewlekłą w środowisku domowym- wdrażanie chorego i jego rodziny do samoopieki.	10	x
PZ 7	Formy pomocy społecznej dla osób, rodzin w trudnej sytuacji socjalno-bytowej- zadania pielęgniarki.	10	x
PZ 8	Opracowanie i wdrażanie programów z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki kierowanych do wybranej kategorii odbiorców; jednostki, rodziny będących pod opieką pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej/rodzinnej.	10	x
	Razem liczba godzin	80	x

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie:	30	W_01- W_06

	- pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenia	30	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M5-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	projektor
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji	Projektor, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu	P1 egzamin pisemny
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie	P4 praca pisemna

	analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*")

Symbol efektu	Wykład		Zajęcia praktyczne (ZP)				Praktyka zawodowa (PZ)			Samokształcenie	
	F2	P1		F5	P3	... ...	F3	F6	P3	F3	P4
W_01	x	x		x	x		x	x	x	x	x
W_02	x	x		x	x		x	x	x	x	x
W_03	x	x		x	x		x	x	x	x	x
W_04	x	x		x	x		x	x	x	x	x
W_05	x	x		x	x		x	x	x	x	x
W_06	x	x		x	x		x	x	x	x	x
U_01		x		x	x		x	x	x	x	x
U_02		x		x	x		x	x	x	x	x
U_03		x		x	x		x	x	x	x	x
U_04		x		x	x		x	x	x	x	x
U_05		x		x	x		x	x	x	x	x
U_06		x		x	x		x	x	x	x	x
U_07		x		x	x		x	x	x	x	x
U_08		x		x	x		x	x	x	x	x
U_09		x		x	x		x	x	x	x	x
U_10		x		x	x		x	x	x	x	x
U_11		x		x	x		x	x	x	x	x
U_12		x		x	x		x	x	x	x	x
U_13		x		x	x		x	x	x	x	x
U_14		x		x	x		x	x	x	x	x
U_15		x		x	x		x	x	x	x	x
U_16		x		x	x		x	x	x	x	x
U_17		x		x	x		x	x	x	x	x
U_18		x		x	x		x	x	x	x	x
U_19		x		x	x		x	x	x	x	x
U_20		x		x	x		x	x	x	x	x
U_21		x		x	x		x	x	x	x	x
U_22		x		x	x		x	x	x	x	x
U_23		x		x	x		x	x	x	x	x
U_24		x		x	x		x	x	x	x	x
U_25		x		x	x		x	x	x	x	x

K_01-K_07				**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) w każdym semestrze i złożenie pracy pisemnej (w ramach samokształcenia) po 1 w semestrze.
Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale odnotowanej w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)

Egzamin końcowy: do egzaminu końcowego może przystąpić student, który ma zaliczone wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.
Egzamin jest w formie ustnej (3 losowane pytania obejmujące materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych)
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie odpowiedzi na każde pytanie oraz uzyskanie minimum 5 pkt. Brak odpowiedzi na pytanie skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej.
Za jedno pytanie student może otrzymać: od 0 do 3 pkt.
Kryteria oceny:
5 -5,5 pkt. ocena dostateczna (3,0)
6-6,5 pkt. ocena dość dobra (3,5)
7-7,5 pkt. ocena dobra (4)
8-8,5 pkt. ocena ponad dobra (4,5)
9 pkt. ocena bardzo dobra (5)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta (w dzienniczku umiejętności praktycznych) i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**220**	**x**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	30	x
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	
suma godzin:	**270**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. . K.Kocka, L.Marcinowicz, B.Ślusarska. Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019
2. A.Kabala, A. Nowacka, E. Pawłowska. POZ w Polsce Struktura, zadania, funkcje. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017
3. M. Pietrzak, B. Knoff, T. Kryczka. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Woynarowska B., — Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka., Warszawa, 2018, PWN
2. Kilańska D.,Dominiak I.,Gaworska-Krzemińska A., Ordynowanie leków i wypisywanie recept - przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd 4, 2021
3. M. Pietrzak, B. Ostrzycka, Z. Sienkiewicz. Porada pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Majchrzak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C-4**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Dietetyka**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Beata Podbereska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**I, s.1**	**1**
Samokształcenie (S)	**10**	**I,s.1**	
Łącznia liczba godzin	**25**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy na temat żywienia zdobyte na wcześniejszych etapach edukacji

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie wiedzy dotyczącej zapotrzebowania na poszczególne składniki pokarmowe w różnym okresie życia;

C2 - Przekazanie wiedzy dotyczącej profilaktyki i leczenia żywieniowego;

C3 - Przekazanie i pogłębienie wiedzy w zakresie oceny stanu odżywienia oraz poradnictwa żywieniowego w wybranych jednostkach chorobowych, w tym żywienia dojelitowego i pozajelitowego;

C4 - Przekazanie wiedzy w zakresie doboru środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego przez pielęgniarki.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	C_W23
W_02	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej	C_W24
W_03	klasyfikacje i rodzaje diet	C_W25
W_04	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;	C_W26
W_05	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci 1 dorosłych;	C_W27
W_06	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	C_W28
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	C_U56
U_02	stosować i zlecać diety terapeutyczne;	C_U57
U_03	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	C_U58
KOMPETENCJE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych h	niestacjonarnych
W1	Zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe	2	X
W2	Zasady żywienia osób zdrowych. Ocena stanu odżywienia.	2	X
W3	Istota żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	2	X
W1	Poradnictwo żywieniowe	2	X
W2	Postępowanie dietetyczne w wybranych jednostkach chorobowych	4	X

W3	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczeni a w ramach realizacji zleceń lekarskich.	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	10	C_U56 C_U57 C_U58
	Razem liczba godzin samokształcenia	10	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji	projektor
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja podczas wykładu	P2 Zaliczenie pisemne
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport)	P4 praca pisemna, (case study, projekt, referat, esej, raport, itd.)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Samokształcenie	
	F2	P2	F3	P4
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
W_04	x	x	x	x
W_05	x	x	x	x
W_06	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03	x	x	x	x
K_01-K_07	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów i samokształcenie

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy jednokrotnego wyboru w semestrze i złożenie pracy pisemnej.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie 6 prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	10	x
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**30**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. H. Ciborowska, A. Rudnicka. Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018.
2. 1.H. Barker, J.Chojnacki, A. Payne. Dietetyka i żywienie kliniczne. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2017
3. T. Reinhard, M. Width. Dietetyka kliniczna. Wydawnictwo Urban & Partner, 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. S. Langley-Evans.. Żywienie. Wpływ na zdrowie człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL,2014.
2. E.Hryniewiecka. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Beata Podbereska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C-5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Organizacja pracy pielęgniarskiej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, Semestr I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr KATARZYNA BARNA** **Mgr JADWIGA WARZOCHA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**10**	**I,s.1**	**2**
Ćwiczenia (Ć)	**10**	**I,s.1**	
Samokształcenie(S)	**30**	**I,s.1**	
Łącznia liczba godzin	**50**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu organizacji pracy pielęgniarskiej
C2 - Przygotowanie studentów do organizowania pracy zawodowej.
C3 - Monitorowanie zagrożeń w pracy pielęgniarskiej.
C4 - Przygotowanie jednostki organizacyjnej na potrzeby oceny jakości.
C5 – Przygotowanie studentów do organizowania pracy własnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	pojęcia stanowiska | pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy	C_W29
W_02	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia pielęgniarskich stanowiskach pracy:	C_W30
W_03	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	C_W31
W_04	Podstawy zarządzania , etapy planowania pracy własnej i podległego personelu.	C_W32
W_05	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	C_W33
W_06	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	C_W34
W_07	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	C_W35
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	C_U59
U_02	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	C_U60
U_03	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	C_U61
U_04	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	C_U62
U_05	własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki.	C_U42
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	C_K01
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynniki wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**

		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w tematykę przedmiotu. Organizacja pielęgniarskiego stanowiska pracy. Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.	2	X
W2	Warunki, uciążliwość pracy- zasady ergonomii w środowisku pracy pielęgniarki. Zagrożenia, wypadki przy pracy, choroby zawodowe.	2	X
W3	Metody organizacji pracy własnej i zespołowej w praktyce pielęgniarskiej. Cykl działania zorganizowanego.	2	X
W4	Tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	1	X
W5	Jakość w opiece zdrowotnej i w pielęgniarstwie. Standardy i procedury w praktyce pielęgniarskiej	2	X
W6	Planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	10	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Organizacja, planowanie pracy pielęgniarskiej .	2	X
C2	Zagrożenia i czynnik szkodliwe w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy.	2	X
C3	Ocena jakości opieki pielęgniarskiej, nadzór i ocena pracy podległego personelu	1	X
C4	Standardy praktyki w zawodach pielęgniarki	2	X
C5	Planowanie własnego rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności. Ustawa o zawodzie i samorządzie pielęgniarek i położnych.	3	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	Student pogłębia wiedzę z zakresu organizacji pracy pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć poprzez przygotowanie: -prezentacji , referatu -analiza artykułu naukowego, z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp. -znajomość wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej -znajomość ustaw o zawodzie pielęgniarki i położnej oraz o samorządzie pielęgniarek położnych	30	W01 ,W02 , W04, W06 UO2, U03 UO4 , UO5
	Razem liczba godzin samokształcenia	30	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4 Wykład słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M2 Metoda sytuacyjna , symulacja M3 Wypowiedzi ustne; prezentacja	Projektor, materiały źródłowe, dokumentacja
Samokształcenie	M5 Praca pisemna streszczenie artykułu, Analiza tekstów naukowych , Praca własna z zalecaną literaturą	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu	P2 zaliczenie - kolokwium - semestr 2
Ćwiczenia	F4 wystąpienie studenta	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, opracowanie harmonogramu)	P4 praca pisemna semestr 2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			Samokształcenie	
	F2	P2		F4	P3	F3	P3
W_01	x	x		x	x	x	x
W_02	x	x		x	x	x	x
W_03	x	x		x	x	x	x
W_04	x	x		x	x	x	x
W_05	x	x		x	x	x	x
W_06	x	x		x	x	x	x
W_07	x	x		x	x	x	x
U_01				x	x	x	x
U_02				x	x	x	x
U_03				x	x	x	x
U_04				x	x	x	x
U_05				x	x	x	x
U_06				x	x	x	x
U_07				x	x	x	x
K_01	x	x		x	x		
K_02	x	x		x	x		

K_03	**x**	**x**		**x**	**x**		
K_04	**x**	**x**		**x**	**x**		
K_05	**x**	**x**		**x**	**x**		
K_06	**x**	**x**		**x**	**x**		
K_07	**x**	**x**		**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze, test 20 pytań

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:
Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń

- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II –test pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	**x**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	30	x
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	**60**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ksykiewicz D. A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich Wydziałów Pielęgniarstwa oraz Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2013
2. Griffin R.W.: Podstawy zarządzania organizacjami. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2017.
3. Paszkowska M: Zarządzanie działalnością leczniczą : problematyka prawna. Wyd. Difin, Warszawa 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Dobska M., Dobski P.: Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
2.Beata Krawczyk-Bryłka. Zarządzanie zasobami ludzkimi. Wydawnictwo Difini, 2017

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Jadwiga Warzocha
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Anna Gryciak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**I, s.2**	**3**
Ćwiczenia (Ć)	**40**	**I, s.2**	
Samokształcenie (S)	**25**	**I,s.2**	
Łącznia liczba godzin	**80**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmiot organizacja pracy pielęgniarskiej

4. Cele kształcenia

C1 -Omawianie znaczenia i zasad badania podmiotowego w zależności od stanu klinicznego pacjenta i jego wieku oraz znajomość sposobów jego dokumentowania;

C2 - Znajomość metod i technik badania fizykalnego w zależności od wieku badanego;

C3 - Umiejętność przeprowadzenia badania podmiotowe z dzieckiem, osobą dorosłą i starszą oraz prawidłowa jego dokumentacja;

C4 – Kompleksowe badanie pacjenta za pomocą dostępnych metod i technik badania przedmiotowego uwzględniających odrębności anatomiczne i fizjologiczne związane z wiekiem;

C5 - Wykazanie prawidłowej postawy etycznej wobec pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	C_W36
W_02	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset - · objawy/dolegliwości, Location umiejscowienie, Duration czas trwania, Character-charakter, Agravating/Alleviating factors-czynniki nasilające/łagodzące, - Radiation promieniowanie, Timing - moment wystąpienia), FIFE (Feelings uczucia, Ideas - idee, Function – funkcja, Expectations - oczekiwania), SAMPLE - (Symptoms - objawy, Allergies - alergie, Medications - leki, Past medical history przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal - ostatni posiłek, Events prior to injury/ilness - zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem)	C_W37
W_03	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem-problem, Etiology etiologia, Symptom-objaw);	C_W38
W_04	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	C_W39
W_05	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	C_W40
W_06	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	C_W41
W_07	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	C_W42
W_08	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	C_W43
W_09	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	C_W44
W_10	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta wykorzystaniem technologii cyfrowych;	C_W45
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	C_U64
U_02	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	C_U65
U_03	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;	C_U66
U_04	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny zdrowia pacjenta;	C_U67
U_05	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu	C_U68

	cztery A (Analgesia znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverseeffects - działania - niepożądane, Aberrantbehaviors - działania niepożądane związane Z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji n dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective - dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol-plan - działania);	
U_06	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	C_U69
U_07	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	C_U70
U_08	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku hadania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia; ;	C_U71
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta i uwarunkowania kulturowe i społeczne badania, uwzględnieniem odrębności anatomicznych i fizjologicznych wynikających z wieku badanego.	3	X
W2	Badanie przedmiotowe: metody badania, zakres badania oraz zasady wykonania badania przedmiotowego i jego udokumentowania w dokumentacji medycznej pacjenta	4	X
W3	Ocena stanu ogólnego i ocena fizykalna skóry, narządów głowy i szyi	2	X
W4	Ocena klatki piersiowej, piersi, układu oddechowego, serca i układu krążenia obwodowego	2	X
W5	Ocena jamy brzusznej i narządów płciowych	2	X
W6	Ocena układu ruchu i neurologiczna pacjenta	2	X

	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ocena stanu ogólnego i ocena fizykalna skóry, narządów głowy i szyi	5	X
C2	Badanie fizykalne klatki piersiowej i układu oddechowego Badania dodatkowe pomocne w ocenie wydolności oddechowej Ocena przedmiotowa serca i obwodowego układu krążenia	15	X
C3	Badanie fizykalne jamy brzusznej i odbytu oraz gruczołu krokowego	10	X
C4	Ocena fizykalna gruczołu sutkowego oraz narządów płciowych żeńskich i męskich	5	X
C5	Badanie przedmiotowe układu kostno-stawowo-mięśniowego. Ocena neurologiczna pacjenta	5	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	40	0

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami	25	C_W38 C_W39 C_W44 C_W45
	Razem liczba godzin samokształcenia	25	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji	Projektor, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji

Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu F3 praca pisemna (w ramach samokształcenia)	P2 Zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	F3 praca pisemna F5 ćwiczenia praktyczne	P3 Ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna semestr

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			samokształcenie	
	F2	P2		F5	P3	F3	P3
W_01-W_10	**x**	**x**			**x**	**x**	**x**
U_01-U_08		**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: złożenie pracy pisemnej w semestrze

Ćwiczenia: ocena podsumowująca z zaliczenia aktywności studenta i złożenie pracy pisemnej

Zaliczenie na ocenę: test zaliczeniowy 35 pytań jednokrotnego wyboru obejmujące materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie 2 prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**55**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	25	x
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	**90**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. D.Dyk. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2020
2. Obuchowicz A. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2016.
3. G. Douglas, F Nicol, K_C. Robertson. Macleod Badanie kliniczne. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2017

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Lynn S. Bickley. Przewodnik Bates po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2014
2. Fuller G. Badanie neurologiczne - to proste. Elsewier Urban&Partner, Wrocław 2015
3. D.Zarzycka, B.Ślusarska. Podstawy pielęgniarstwa Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Anna Gryciak

data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zakażenia szpitalne**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok I, semestr II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Joanna Miś**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**I, s. 2**	**1**
Ćwiczenia (Ć)	**10**	**I, s. 2**	
Łącznia liczba godzin	**25**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z przedmiotów podstawowych zrealizowanych w pierwszym semestrze

4. Cele kształcenia

C1: Rozpoznawanie i monitorowanie zakażeń szpitalnych zgodnie z aktualnymi standardami i wytycznymi WHO oraz ECDC

C2: Analizowanie przyczyn i czynników ryzyka zakażeń w środowisku klinicznym.

C3: Stosowanie zasad profilaktyki i kontroli zakażeń, w tym procedur dezynfekcji i sterylizacji.

C4: Wykazywanie poszanowania praw pacjenta i zasad etycznych w opiece nad pacjentem zakażonym.

C5: Dokumentowanie działań zgodnie z wymaganiami prawnymi i standardami zawodowymi.

C6: Wdrażanie zasad bezpieczeństwa własnego i współpracowników w profilaktyce zakażeń.

C7: Umiejętne współdziałanie z zespołem terapeutycznym w zakresie kontroli zakażeń.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	pojęcie zakażeń związanych Z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	C_W46
W_02	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;	C_W47
W_03	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania W zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	C_W48
UMIEJĘTNOŚCI potrafi		
U_01	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	C_U71
U_02	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	C_U71
U_03	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	C_U72
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w tematykę przedmiotu. Pojęcie zakażeń szpitalnych.	2	X

W2	Epidemiologia zakażeń szpitalnych, źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, drogi szerzenia się zakażeń.	2	X
W3	Procedury zapobiegania i kontroli zakażeń zgodne z WHO i ECDC	2	X
W4	Epidemiologia zakażeń szpitalnych, źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, drogi szerzenia się zakażeń.	3	X
W5	Dezynfekcja jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym. Sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych.	2	X
W6	Zadania pielęgniarki w profilaktyce zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach klinicznych.	2	X
W7	Aspekty prawne i etyczne w kontroli zakażeń	2	
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Analiza przypadków zakażeń w oddziałach szpitalnych .	2	X
C2	Warsztaty z dezynfekcji i sterylizacji	1	X
C3	Prawidłowe stosowanie środków ochrony indywidualnej.	2	X
C4	Tworzenie i ocena procedur kontroli zakażeń .	2	X
C5	Ćwiczenia z prowadzenia dokumentacji związanej z zakażeniami	1	X
C6	Symulacje sytuacji klinicznych z zakresu kontroli zakażeń	2	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji	Projektor, dokumentacja medyczna

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu	P2 zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	F5 ćwiczenia praktyczne	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2		P5	P3	……
W_01	**x**	**x**		**x**	**x**	
W_02	**x**	**x**		**x**	**x**	

W_03	**x**	**x**		**x**	**x**	
U_01				**x**	**x**	
U_02				**x**	**x**	
U_03				**x**	**x**	
K_01-K_07		**x**		**x**	**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej

Zaliczenie przedmiotu:
- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	**5**	
suma godzin:	**30**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. B. Bober Gheek, M. Fleischer. Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2022 2.Bulanda M., Wójkowska-Mach J.(red): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2018. 3. Bogumiła Bober-Gheek , Vinice Thomas: Prewencja i kontrola zakażeń.. Edra Urban & Partner, Warszawa 2012
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. V. Thomas, B. Bober-Gheek. Prewencja i kontrola zakażeń. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2012. 2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. 3. Szawłowski A.W.(red.): Zakażenia szpitalne w onkologii. Wyd. PZWL, Warszawa, 2018

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Joanna Miś
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**ROK I, SEMESTR II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Jędrzej Górski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**10**	**I/s,2**	**1**
Ćwiczenia (Ć)	**10**	**I/s.2**	
Samokształcenie (S)	**8**	**I,s.2**	
Łącznia liczba godzin	**28**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z informatyki zdobytej na etapie kształcenia ponadpodstawowego

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów z systemem organizacji ochrony zdrowia w Polsce w aspekcie jej informatyzacji, dokumentami i formatami plikowymi używanymi w strukturach medycznych oraz zapoznanie z oprogramowaniem wspomagającym kadrę medyczną i zinformatyzowanymi systemami diagnostyki i terapii medycznej

C2 Przygotowanie studentów do posługiwania się oprogramowaniem wspomagającym kadrę medyczną

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		

W_01	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	C_W49
W_02	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie Wwpraktyce zawodowej pielęgniarki;	C_W50
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	C_U75
U_02	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	C_U76
KOMPETENCJE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_KS01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_KS02
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_KS03
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_KS04
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_KS05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_KS06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_KS07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Geneza systemów informacyjnych. Definicje związane z informatyką medyczną oraz magazynowaniem i obróbką danych medycznych	2	x
W2	System SZOI - geneza, zadania. Elementy potencjału świadczeniodawcy	2	x
W3	Wykorzystanie systemów informatycznych w pracy pielęgniarki	3	x
W4	Informatyczne wspomaganie procesu kontraktowania umów z NFZ. SZOI - profil świadczeniodawcy, Elektroniczna przeglądarka postępowań, SWD - KO - tworzenie oferty	2	x
W5	Współpraca z NFZ. Informatyczne wspomaganie procesu rozliczania umów, sprawozdawczość, raport statystyczny, lista deklaracji, żądanie rozliczenia, rachunek refundacyjny, kolejka oczekujących	1	x
	Razem liczba godzin wykładów	10	0

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasoby słownikowe w informatyce medycznej	1	
C2	Internet w medycynie - prezentacja najważniejszych stron www (Strona Ministerstwa Zdrowia, Strony centrali NFZ oraz oddziałów regionalnych, Inne pomocne strony internetowe)	3	x
C4	Podstawowy Program Świadczeniodawcy KS - PPS. (konfiguracja zasobów, obsługa deklaracji i usług, rozliczanie umów z NFZ, kolejki oczekujących, harmonogramy i obsługa wizyt, wystawianie recept, obsługa systemów szpitalnych)	6	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
S1	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	8	W02 U02
	Razem liczba godzin samokształcenia	8	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M-5 Analiza danych, ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich	Komputer
samokształcenie	M-5 Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 Obserwacja podczas wykładów	P2- Zaliczenie – kolokwium – semestr 2
Ćwiczenia	F4 Wystąpienie	P3 - ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport)	P4 – praca pisemna – semestr 2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			samokształcenie	
	F2	P1		F4	P2	F3	P3
W_01	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
U_01		**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
U_02		**x**		**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej

Zaliczenie przedmiotu:

- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:

- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkt

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	8	x
Przygotowanie do zaliczenia	2	
suma godzin:	**30**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Kiliańska. E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018
2. I.Lipowicz, G.Szczypor. Telemedycyna i e-zdrowie. Wolters Kluwer Polska, 2019.
3. Romaszewski A., Trąbka W.:System Informacyjny Opieki Zdrowotnej, Zdrowie i Zarządzanie, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Romaszewski A., Trąbka W.:Aspekty prawne przetwarzania danych medycznych w chmurach obliczeniowych, Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie, 2014.
2. Romaszewski A., Trąbka W., Kielar M., Gajda K.: Identyfikacja i uwierzytelnienie w systemie informacyjnym opieki zdrowotnej po wprowadzeniu rozporządzenia Midas, Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie, 2016.
3. M.Gibiński, R.Ciemierz. Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Jędrzej Górski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.13.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język migowy**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr AGATA ZAWADZKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia (Ć)	**30**	**III,s.5**	**2**
Samokształcenie (S)	**17**	**III,s.5**	
Łącznia liczba godzin	**47**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z języka angielskiego w pielęgniarstwie

4. Cele kształcenia

C1 - Opanowanie podstaw języka migowego w zakresie terminologii medycznej umożliwiające porozumiewanie się z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
W_01	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	C_W51
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		

U_03	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;;	C_U77
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zapobieganie czynnikom wpływającym na niesłyszenie i niedosłyszenie.	3	X
C2	Znaczenie porozumiewania się z osobą z niedosłuchem.	4	X
C3	Wprowadzenie do porozumiewania się z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą.	4	X
C4	Nabywanie umiejętności porozumiewania się w zakresie najbliższego otoczenia.	8	X
C5	Nabywanie umiejętności w zakresie radzenia sobie w życiu codziennym.	4	X
C6	Nabywanie umiejętności radzenia sobie w środowisku społecznym.	4	X
C7	Spotkanie z dziećmi niesłyszącymi i niedosłyszącymi w szkole i internacie	3	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	0

Lp	**Samokształcenie**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych.	17	C_W51 C_U77

	Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		
	Razem liczba godzin samokształcenia	17	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M4-Prezentacja znaków migowych	miganie
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego Ustna wypowiedź	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport)	P3 ocena podsumowująca

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		samokształcenie	
	F2	P3	F3	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej

Zaliczenie przedmiotu:

- Prezentacja nabytych umiejętności technicznych obejmujący materiał z zakresu ćwiczeń

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	17	
Przygotowanie do zaliczenia	3	
suma godzin:	**50**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Kosiba O. Grenda P. Leksykon języka migowego. Wyd. Silentium. Bogatynia 2011. 2. Sitko-Gab J. (red) : Język migany w medycynie, PSHS, Częstochowa 2015. 3. Stolarsska H. (red): Podręcznik do nauki języka migowego, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Hendzel J. K. Słownik polskiego języka miganego. Wyd. RAKIEL. Olsztyn 2006. 2. Szczepankowski B. ks. Sokalski G.Panas A., Cis K. Effatha! Język migowy cz. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardyn Stefana Wyszyńskiego. Warszawa 2005. 3. Szczepankowski B. Koncewicz D. Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Gru Projektowa. Łódź 2008..

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Agata Zawadzka
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	WNZ
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.14.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**TELEMEDYCYNA I E-ZDROWIE**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Anna Gryciak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia (Ć)	**30**	**III,s.5**	**2**
Samokształcenie (S)	**17**	**III,s.5**	
Łącznia liczba godzin	**47**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy obsługi komputera

4. Cele kształcenia

C1 - Opanowanie podstaw obsługi systemów telemedycznych i e-zdrowie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA absolwent zna i rozumie	
W_01	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarskich;	C_W52
W_02	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	C_W53
W_03	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	C_W54

W_04	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	C_W55
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
U_01	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	C_U78
U_02	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, Z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	C_U79
U_03	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	C_U80
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	C_K01
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	C_K03
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	C_K07
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C_K02
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	C_K05
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	C_K06
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	C_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	systemy telemedyczne i e-zdrowie jako narzędzie usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarskich;	5	X
C2	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia	5	X
C3	udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	6	X
C4	dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta z uwzględnieniem EDM jako narzędzia teleinformatycznego do gromadzenia danych;	5	X
C5	Opracowanie informatora (ulotki) dla pacjenta w zakresie samoobsługi portali e-zdrowie	5	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	0

Lp	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.	17	C_W54 C_W55 C_U80
	Razem liczba godzin samokształcenia	17	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M4-Prezentacja	Demo-systemy e-zdrowie
Samokształcenie	M5-Opis przypadku(case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza teksty naukowego	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 praca pisemna
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport)	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		samokształcenie	
	F2	P4	F3	P4

W_01-C_W04	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01-C_U03	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej

Zaliczenie przedmiotu:
- Prezentacja nabytych umiejętności technicznych obejmujący materiał z zakresu ćwiczeń

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	17	

Przygotowanie do zaliczenia	3	
suma godzin:	**50**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. J. Król-Całkowska, E-dokumentacja medyczna i telemedycyna. Aspekty prawne. Wolters Kluwer 2021. 2. https://gabinet.gov.pl
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M. śliwka, M. Urbaniak (red.)Prowadzenie dokumentacji medycznej. Aspekty prawne oraz zarządcze. Wolters Klu 2018yd. RAKIEL. Olsztyn 2006. 2. https://pacjent.gov.pl/e-rejestracja

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Jadwiga Warzocha
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 31/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-1**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne**
Punkty ECTS	**11**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	Rok II, Semestr III, IV
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Lek med. ROMAN KOŁODZIEJCZAK Mgr RENATA JĘZIÓRSKA Mgr KATARZYNA BARNA Mgr ELŻBIETA MACIANTOWICZ Mgr VIOLETTA ZAJĄC

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**45**	**II, s.3-4**	**11**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**II,s 3**	
zajęcia praktyczne (ZP)	**120**	**II, s.3-4**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**120**	**II, s.3-4**	
Samokształcenie (S)	**25**	**II,s.3**	
Łącznia liczba godzin	**330**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, anatomia; fizjologia; patologia

4. Cele kształcenia

C1 -Opanowanie wiedzy z zakresu etiopatogenezy, objawów chorobowych, metod diagnostycznych, przebiegu leczenia, rokowania w schorzeniach narządów wewnętrznych.

C2 -Wskazanie specyfiki pracy pielęgniarki internistycznej. Rozpoznawanie, diagnozowanie oraz ocenianie stanu bio-psycho-społecznego pacjenta hospitalizowanego w oddziale internistycznym oraz planowanie i wdrażanie planu opieki nad pacjentem leczonym w oddziale internistycznym.

C3 - Opanowanie określonych umiejętności diagnostyczno-leczniczych niezbędnych do sprawowania opieki nad pacjentem; dokonywanie krytycznej oceny własnych działań oraz przeprowadzanie edukacji zdrowotnej pacjentów internistycznych.

C4 – Wykształcenie umiejętności kierowania się dobrem pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
,W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, SW, S
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego	D_U02	S, SW, ZP,PZ

	wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, S,
U_11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, ZP,PZ
U_12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP,PZ
U_13	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ
U_14	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_15	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_16	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ
U_17	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	SW, ZP, PZ
U_18	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	D_U20	SW, ZP, PZ
U_19	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny	D_U21	SW, ZP, PZ

KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D_K01	SW, ZP,PZ
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_K02	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04	SW, ZP,PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	SW, ZP,PZ
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	SW, ZP,PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_K07	SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY KLINIKA	**20**	
W1	Przyczyny, objawy kliniczne, diagnostyka oraz leczenie: choroby wieńcowej, ostrej i przewlekłej niewydolności krążenia i zaburzeń rytmu serca	2	x
W2	Nadciśnienie tętnicze - etiologia, obraz kliniczny, zasady rozpoznawania i leczenie. Powikłania nadciśnienia tętniczego	1	x
W3	Symptomatologia chorób układu oddechowego. Przyczyny, objawy i diagnostyka zapaleń płuc, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc i astmy oskrzelowej.	1	x
W4	Ostra i przewlekła niewydolność oddechowa - obraz kliniczny, rozpoznanie i postępowanie lecznicze	1	x
W5	Przyczyny, objawy kliniczne i postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Etiologia, symptomatologia, diagnostyka i zasady leczenia krwotoku z przewodu pokarmowego.	2	x
W6	Choroba refleksowa przełyku - etiologia, objawy kliniczne i diagnostyka	1	x
W7	Przyczyny, obraz kliniczny, diagnostyka oraz leczenie ostrego i przewlekłego zapalenia trzustki	1	x
W8	Marskość wątroby - etiopatogeneza, obraz kliniczny, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne i powikłania	1	x

W9	Obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie i powikłania nieswoistych zapaleń jelit - wrzodziejące zapalenie jelita grubego i choroba Lesniewskiego-Crohna	1	x
W10	Cukrzyca - klasyfikacja, objawy kliniczne oraz ostre i przewlekłe powikłania. Zasady leczenia diera, lekami doustnymi i insuliną. Zespół metaboliczny - definicja i rozpoznanie	2	x
W11	Etiologia, objawy kliniczne i diagnostyka chorób tarczycy przebiegających z nadczynnością i niedoczynnością	1	x
W12	Ostra i przewlekła niewydolność nerek - etiopatogeneza, diagnostyka i leczenie, powikłania dializoterapii.	2	x
W13	Zakażenia układu moczowego - etiologia, objawy kliniczne oraz leczenie;	1	x
W14	Symptomatologia chorób układu ruchu. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, diagnostyka i leczenie reumatoidalnego zapalenia stawów, choroby zwyrodnieniowej stawów i chorób układowych tkanki łącznej.	1	x
W15	Choroby układu czerwonokrwinkowego. Przyczyny, podział, objawy kliniczne i postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w niedokrwistościach. Choroby układu białokrwinkowego leuko i limfocytozy odczynowe. Zespoły limfo i mieloproliferencyjne - obraz kliniczny, diagnostyka i metody leczenia. Etiopatogeneza, objawy kliniczne i podział skaz krwotocznych. Postępowanie lecznicze.	2	x
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**25**	0
W1	Zespół terapeutyczny - zadania pielęgniarki wobec pacjenta hospitalizowanego w oddziale	1	x
W2	Zadania diagnostyczne pielęgniarki wobec pacjenta ze schorzeniami układu krążenia;	1	x
W3	Istota kompleksowej obserwacji i pielęgnacji pacjenta w stanie zagrożenia życia z przyczyn kardiologicznych (zawał mięśnia sercowego, NZK);	2	x
W4	Rola pielęgniarki w edukacji zdrowotnej i rehabilitacji chorych z dysfunkcją układu krążenia (choroba niedokrwienna, zawał mięśnia sercowego)	2	x
W5	Profilaktyka miażdżycy i nadciśnienia tętniczego - eliminacja czynników ryzyka;	1	x
W6	Zadania diagnostyczne pielęgniarki wobec pacjentów z zaburzeniami ze strony układu oddechowego;	1	x
W7	Charakterystyka problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych pacjentów z astmą oskrzelową	1	x
W8	Procedury rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów z niewydolnością oddechową, POCHP.	2	x
W9	Rola pielęgniarki w postępowaniu terapeutycznym, edukacji i kinezyterapii pacjentów z przewlekłymi chorobami dróg oddechowych	2	x
W10	Zasady postępowania diagnostycznego, leczniczego i opiekuńczego wobec chorego na cukrzycę	2	x

W11	Diagnoza pielęgniarska u pacjenta hospitalizowanego z powodu dysfunkcji przewodu pokarmowego	2	x
W12	Problemy pielęgnacyjne chorych z dysfunkcją narządu ruchu	1	x
W13	Zadania pielęgniarki wynikające z kompleksowego postępowania terapeutycznego wobec pacjenta z reumatoidalnym zapaleniem stawów	1	x
W14	Rola i zadania pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z dysfunkcją układu moczowego. Udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu moczowego	2	x
W15	Procedury postępowania pielęgniarskiego wobec pacjentów z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek	2	x
W16	Funkcje zawodowe pielęgniarki wobec pacjentów dializowanych	1	x
W17	Procedury rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów z chorobami układu krwiotwórczego	1	x
	Razem liczba godzin wykładów	**45**	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	20	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_W54, D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_U05 D_U08. D_U09 D_U10, D_U19 D_U20, D_U21

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych w oddziale chorób wewnętrznych	10	x
ZP2	Badania diagnostyczne chorób somatycznych - rola pielęgniarki w przygotowaniu chorego i opiece po badaniach	10	x
ZP3	Problemy opiekuńcze, standardy i procedury ich rozwiązywania w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym, chorobą niedokrwienną serca, przewlekłą niewydolnością krążenia, zapaleniem mięśnia sercowego;	10	x
ZP4	Problemy opiekuńcze i sposoby ich rozwiązywania w opiece nad pacjentem z ostrymi i przewlekłymi chorobami układu oddechowego. Udział pielęgniarki w tlenoterapii i fizjoterapii płuc. Podawanie leków	10	x

	drogą wziewna		
ZP5	Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z chorobą wrzodową, zapaleniem i niewydolnością wątroby, pęcherzyka i dróg żółciowych. Pielęgniarskie zabiegi ułatwiające wydalanie gazów i stolca.	10	x
ZP6	Problemy opiekuńcze i sposoby ich rozwiązywania u chorych z cukrzycą w zakresie samokontroli i samo pielęgnacji	10	x
ZP7	Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania u chorych z niedokrwistością, białaczką i skazą krwotoczną. Udział pielęgniarki w chemioterapii;	10	x
ZP8	Diagnoza pielęgniarska w chorobach układu moczowego;	10	x
ZP9	Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i dializoterapii chorych z niewydolnością nerek;	10	x
ZP10	Problemy opiekuńcze u chorych ze schorzeniami układu kostno-stawowego - reumatoidalne zapalenie stawów i osteoporoza;	10	x
ZP11	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym, usprawniającym, dietetycznym pacjentów z chorobami narządu ruchu;	10	x
ZP12	Pielęgnowanie pacjentów o niepomyślnym rokowaniu i w stanie terminalnym. Podsumowanie i ocena zajęć.	10	x
	Razem liczba godzin projektów	120	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ1	Sprawowanie holistycznej opieki (pod kierunkiem pielęgniarki będącej opiekunem praktyk w oddziale) nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale chorób wewnętrznych z praktycznym wykorzystaniem wybranych umiejętności zawodowych wynikających z przedmiotu choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	60	x
PZ2	Pełnienie wybranych zadań zawodowych wynikających z funkcji zawodowych pielęgniarki	30	x
PZ3	Zastosowanie procesu pielęgnowania w warunkach naturalnych oddziału szpitalnego.	30	x
	Razem liczba godzin ćwiczeń	120	0

Lp	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej	25	D_W05 D_W06 D_W08

	przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp.		D_W54 D_U02 D_U02 D_U10 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	25	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list

Zajęcia praktyczne	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_10	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-U_19				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) w każdym semestrze i złożenie pracy pisemnej (w ramach samokształcenia) po 1 w semestrze.
Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale odnotowanej w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Egzamin końcowy: do egzaminu końcowego może przystąpić student, który ma zaliczone wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin pisemny**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta (w dzienniczku umiejętności praktycznych), złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**305**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie) Przygotowanie do egzaminu	25	x
suma godzin:	**330**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**11**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Szczeklik A., .: „Interna Szczeklika". MP, Kraków 2021
2. Jurkowska G., Łagoda K.(red.): Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Szewczyk A. : Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2019
2. Wrońska I.,Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M.: „Repetytorium z pielęgniarstwa Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd PZWL Warszawa 2014

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Elżbieta Maciantowicz
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D-2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne**
Punkty ECTS	**14**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	Rok II, Semestr III, IV
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr WIOLETTA DEKA Mgr ANNA WAŁDOCH

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**45**	**II, s.3-4**	**13**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**II,s 3**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**140**	**II, s.3-4**	
Samokształcenie (S)	**25**	**II, 3-4**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**140**	**II, s. 4**	
Łącznia liczba godzin	**370**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student winien posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu nauk podstawowych (podstawy pielęgniarstwa, anatomii człowieka, fizjologii, patologii, genetyki, biochemii, biofizyki, mikrobiologii, parazytologii, farmakologii i radiologii), która umożliwi mu efektywną naukę przedmiotu; znać podstawowe normy laboratoryjne z uwzględnieniem odrębności charakterystycznych dla wieku dziecka.

4. Cele kształcenia

C1- Poznanie wpływu hospitalizacji na sytuację dziecka i jego rodziny, przyswojenie wiedzy na temat chorób i stanów zagrażających życiu i zdrowiu dziecka w każdym wieku oraz poznanie wad wrodzonych u dzieci oraz etiologii , patogenezy, objawów klinicznych chorób wieku rozwojowego (układu oddechowego, krążenia, dróg moczowych, pokarmowego, alergicznych, krwi, chorób zakaźnych, nowotworowych), a także metod ich diagnostyki, terapii i profilaktyki.

C2- Opanowanie zasad przygotowania i opieki nad dzieckiem w trakcie oraz po badaniach diagnostycznych .

C3 - Opanowanie zasad pielęgnacji chorego dziecka - rodzaje i formy wsparcia.

C3- Wykształcenie umiejętności dostrzegania konieczności kształcenia ustawicznego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie;			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, W szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	D_W11	W, SW
W_12	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;	D_W12	W, S
W_13	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w	D_W54	W, S

	intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;		
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi;			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, ‘saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, S,
U_11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, ZP, PZ
U_12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP, PZ
U_13	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ
U_14	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_15	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_16	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ

U_17	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	SW, ZP, PZ
U_18	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	D_U20	SW, ZP, PZ
U_19	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny	D_U21	SW, ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D_K01	SW, ZP,PZ
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_K02	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04	SW, ZP,PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	SW, ZP,PZ
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	SW, ZP,PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_K07	SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY - KLINIKA	**20**	
W1	Podstawowe problemy zdrowotne noworodka	1	X
W2	Najczęstsze wady wrodzone i choroby metaboliczne rozpoznawanie i leczenie	1	X
W3	Żywienie dzieci zdrowych. Otyłość i inne zaburzenia w odżywianiu dzieci.	2	X
W4	Cukrzyca - patogeneza, rozpoznawanie i leczenie	1	X
W5	Najczęstsze choroby laryngologiczne oraz układu oddechowego u dzieci - obraz kliniczny, zasady: terapii i rehabilitacji	2	X
W6	Wybrane zagadnienia z kardiologii dziecięcej - stany zagrożenia życia dziecka	2	X
W7	Biegunki u dzieci - przyczyny, diagnostyka, terapia Wybrane choroby przewlekłe układu pokarmowego u dzieci	2	X
W8	Ostre i przewlekłe zapalenia wątroby u dzieci	1	X
W9	Choroby nowotworowe u dzieci	2	X
W10	Obraz kliniczny, diagnostyka i terapia chorób układu moczowego	1	X

W11	Wirusowe choroby zakaźne wieku dziecięcego	2	
W12	Bakteryjne choroby zakaźne wieku dziecięcego	1	
W13	Aktualny kalendarz szczepień ochronnych	1	X
W14	Choroby alergiczne u dzieci - obraz kliniczny, rozpoznawanie, terapia	1	
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**25**	0
W15	Rola i zadania pielęgniarki pediatrycznej.	1	X
W16	Wpływ hospitalizacji na psychikę dziecka	1	X
W17	Charakterystyka rozwoju fizycznego i psychomotorycznego dzieci w poszczególnych okresach rozwojowych.	2	X
W18	Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach ostrych i przewlekłych układu oddechowego. Przygotowanie dziecka do badań.	2	X
W19	Pielęgnowanie dziecka w chorobach układu krążenia.	2	X
W20	Objęcie opieką dziecka z chorobami krwi.	1	x
W21	Pielęgnowanie dziecka w chorobach układu pokarmowego. Przygotowanie dziecka do badań.	2	x
W22	Pielęgnowanie dziecka w chorobach układu moczowego. Przygotowanie dziecka do badań.	2	x
W23	Problemy pielęgnacyjne i psychospołeczne dziecka z zespołem wad wrodzonych.	2	x
W24	Pielęgnowanie dziecka w wybranych zaburzeniach zdrowia (choroby alergiczne).	1	x
W25	Udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem przewlekle chorym oraz w chorobach układu nerwowego.	2	x
W26	Dziecko z cukrzycą - edukacja terapeutyczna dziecka i jego rodziny.	2	x
W27	Krzywdzenie dziecka w rodzinie. Zadania pielęgniarki w profilaktyce dziecka krzywdzonego.	2	x
W28	Rodzaje i formy wsparcia w opiece nad dzieckiem i jego rodziną.	1	x
W29	Wybrane działania profilaktyczne i p/wypadkowe wobec populacji wieku rozwojowego.	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	**45**	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	**20**	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_W11, D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_U05 D_U08, D_U09 D_U10, D_U19 D_U20, D_U21

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chorób dziecięcych.	5	x
ZP2	Rola i zadania pielęgniarki w sytuacji przyjęcia dziecka w oddział; wsparcie dziecka i jego rodziców w procesie adaptacji do warunków szpitalnych.	5	x
ZP3	Dokumentacja medyczna w oddziale chorób dziecięcych.	5	x
ZP4	Ocena stanu zdrowia dziecka oraz formułowanie diagnozy pielęgniarskiej.	10	x
ZP5	Zapobieganie skutkom hospitalizacji, chorobie sierocej.	5	x
ZP6	Diagnoza pielęgniarska w ocenie stanu zdrowia dziecka.	10	x
ZP7	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem w wybranym stadium klinicznym i w różnym wieku.	10	x
ZP8	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych, postępowanie z dzieckiem po badaniu.	10	x
ZP9	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad dzieckiem w chorobach układu oddechowego.	10	x
ZP10	Udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u dzieci i młodzieży z zaburzeniami układu krążenia.	10	x
ZP11	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad dzieckiem w chorobach układu pokarmowego.	10	x
ZP12	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad dzieckiem w chorobach układu nerwowego.	10	x
ZP13	Opieka nad dzieckiem z zaburzeniami układu moczowego.	10	x
ZP14	Objęcie opieką dziecka z chorobami układu krwiotwórczego.	10	x
ZP15	Rola i zadania pielęgniarki wobec dziecka z cukrzycą.	10	x
ZP16	Przygotowanie dziecka i jego opiekunów do radzenia sobie z problemami zdrowotnymi w warunkach domowych z uwzględnieniem możliwości rozwojowych dziecka.	10	x
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	140	0

Lp.	Treści praktyk zawodowych (PZ)	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Obserwacja i ocena funkcji życiowych dziecka z uwzględnieniem jego stanu zdrowia i wieku rozwojowego.	15	X
PZ2	Potrzeby dziecka hospitalizowanego -działania psychoterapeutyczne wobec dziecka.	15	X
PZ3	Komunikowanie się z dzieckiem chorym w poszczególnych okresach rozwojowych oraz z jego opiekunami.	15	X
PZ4	Rozpoznawanie, planowanie i realizowanie działań pielęgniarskich z uwzględnieniem potrzeb bio-psycho-społecznych pacjentów wieku rozwojowego.	15	x
PZ5	Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży.	15	x
PZ6	Problemy pielęgnacyjne w wybranych jednostkach chorobowych wieku rozwojowego.	15	x
PZ7	Prowadzenie edukacji dzieci, młodzieży oraz ich rodziny w zakresie profilaktyki chorób wieku rozwojowego oraz promocji zdrowia.	15	x

PZ8	Zastosowanie metody procesu pielęgnowania w pediatrii.	20	x
PZ9	Dokumentowanie działań podejmowanych wobec pacjenta wieku rozwojowego.	15	x
	Razem liczba godzin praktyki zawodowej	140	0

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	25	D_W05 D_W06 D_W08 D_W12 D_W54 D_U02 D_U10 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	25	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Wysoka wierność	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Wysoka wierność	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_12	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-U_19				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**345**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	25	x
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	
suma godzin:	**390**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**13**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Zarzycka D., Emeryk A.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. PZWL Warszawa 2020
2. Pawlaczyk B., „Pielęgniarstwo pediatryczne". PZWL, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Grażyna Cepuch, Mieczysława Perek, Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem 2012
2. Pluta A., Czarnecki D., „Metoda studium przypadku w pielęgniarstwie pediatrycznym" wyd. Continuo

Wrocław, 2020
3. Barczykowska E., Staszak-Kowalska R.: „Metoda studium przypadku w pielęgniarstwie pediatrycznym". Wyd. Continuo Wrocław, 2015

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr WIOLETTA DEKA
data sporządzenia / aktualizacji	02.06. 2022
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-3**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne**
Punkty ECTS	**13**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok II, Semestr III, IV**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr JOANNA MIŚ Mgr JOANNA BUREK, Mgr JOANNA SKRZYPEK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**45**	**II, s. 3**	**13**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**II,s 3**	
Zajęcia praktyczne(ZP)	**120**	**II, s. 3,4**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**120**	**II, s. 4**	
Samokształcenie (S)	**20**		
Łącznia liczba godzin	**325**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, anatomia; fizjologia; patologia

4. Cele kształcenia

C1 – Poznanie etiopatogenezy, objawów, diagnostyki i terapii schorzeń chirurgicznych oraz zasad pielęgniarstwa chirurgicznego

C2 –Umiejętność planowania i realizowania opieki okołooperacyjnej nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia

C3 - Rozpoznawanie powikłań pooperacyjnych oraz podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych

C4 -Wykorzystywanie standardów, procedur i nowoczesnych metod terapeutycznych (w tym ERAS)

C5 - Kształtowanie postaw etycznych i odpowiedzialności zawodowej pielęgniarki

C6 - Rozwijanie umiejętności pracy w zespole terapeutycznym w środowisku klinicznym

C 7 - Doskonalenie umiejętności wykorzystania narzędzi informatycznych w dokumentacji pielęgniarskiej

C 8 - Kształcenie umiejętności edukacji pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki po zabiegach chirurgicznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W 06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	D_W11	W,S
W_12	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D_W12	W,S
W_14	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, W szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku	D_W13	W,S

	powikłań;		
W_15	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	D_W14	W, S
W_16	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	D_W15	W
W_17	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	D_W16	W
W_18	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	D_W17	W
W_19	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W,S
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi;			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, ‘saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, S, ZP, PZ

U_11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, ZP, PZ
U_12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP,PZ
U_13	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP,PZ
U_14	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_15	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP,PZ
U_16	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ
U_17	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do;			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	D_K01	SW, ZP,PZ
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K07	SW, ZP,PZ
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K02	SW, ZP,PZ
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	SW, ZP,PZ
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	SW, ZP,PZ
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D_K07	SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY - KLINIKA	**20**	
W1	Specyfika leczenia pacjentów chirurgicznych, rodzaje ran, diagnostyka (RTG, USG, endoskopia).	3	X
W2	Nowoczesne metody operacyjne, tryb planowy i pilny	4	X
W3	Powikłania pooperacyjne, chirurgia jednego dnia.	4	X
W4	Choroby naczyń, tarczycy – leczenie chirurgiczne.	3	X
W5	Ostre stany chirurgiczne (krwawienia, niedrożności, zapalenia)	4	X

W6	Choroby wątroby, dróg żółciowych, jelit, przepukliny..	4	X
W7	Schorzenia ortopedyczne, urologiczne, chirurgia onkologiczna.	4	X
W8	Urazy narządów ruchu, czaszkowo-mózgowe, kręgosłupa klatki piersiowej	4	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**25**	0
W9	Opieka pielęgniarska okołooperacyjna, procedury..	3	X
W10	Przygotowanie chorego do zabiegu (planowy, pilny, jednodniowy)	3	X
W11	Powikłania pooperacyjne i ich profilaktyka.	3	X
W12	Opieka nad pacjentem z chorobami układu pokarmowego..	3	X
W13	Model opieki pielęgniarskiej nad pacjentem leczonym chirurgicznie w wybranych schorzeniach przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelita cienkiego, jelita grubego oraz odbytnicy.	3	X
W14	Rodzaj i zakres interwencji pielęgniarskich w ostrych schorzeniach przewodu pokarmowego: krwawienie z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność jelit, zapalenie otrzewnej, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, ostre zapalenie trzustki.	4	X
W15	Opieka nad pacjentem z chorobami tarczycy i rakiem piersi	3	X
W16	Udział i zadania pielęgniarki chirurgicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych pacjenta z chorobami naczyń żylnych i tętniczych.	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	**45**	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	**20**	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_U01, D_U02, D_U03, D_U04, D_U05, D_U08, D_U09, D_U10, D_U11

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad chorym hospitalizowanym w oddziale chirurgicznym. Udział pielęgniarki w procesie przyjęcia i adaptacji chorego w oddział oraz w wykonywaniu obowiązujących procedur diagnostyczno-leczniczych.	10	X
ZP2	Planowanie i realizowanie, dokumentowanie pielęgniarskiej opieki okołooperacyjnej nad pacjentem z chorobami pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych, wątroby. Wczesne i późne powikłania pooperacyjne- profilaktyka powikłań,	10	X

	rodzaj i zakres interwencji pielęgniarskich.		
ZP3	Wybrany model pielęgnowania chorego z ostrym zapaleniem trzustki (leczonym zachowawczo i chirurgicznie) - studium przypadku. Rola i zadania pielęgniarki w procesie diagnostyczno-leczniczym oraz opiece okołooperacyjnej nad chorym ze schorzeniami układu pokarmowego: choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy.	10	X
ZP4	Planowanie holistycznej opieki pielęgniarskiej nad chorym ze schorzeniami jelit, odbytnicy i odbytu. Proces pielęgnowania chorym z przepukliną brzuszną. Zadania edukacyjne pielęgniarki w przygotowaniu chorego i jego rodziny do samoopieki, samopielegnacji.	10	X
ZP5	Funkcja terapeutyczna pielęgniarki i wynikające z niej zadania zawodowe, podejmowane w opiece nad chorym w ostrych stanach chirurgicznych (krwawienie z górnego odcinka p. pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej).	10	X
ZP6	Model pielęgnowania pacjenta z wybranymi chorobami tarczycy- diagnoza pielęgniarska, planowanie sposobów rozwiązywania problemów zdrowotnych chorego.	10	X
ZP7	Proces pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu naczyniowego (model opieki nad pacjentem z wybranymi chorobami naczyń żylnych, naczyń tętniczych).	10	X
ZP8	Pielęgniarska ocena stanu bio-psycho-społecznego pacjenta przygotowywanego do amputacji kończyny dolnej. Zasady sprawowania opieki okołooperacyjnej nad chorym, metody wsparcia, udział w działaniach rehabilitacyjnych.	10	X
ZP9	Opieka nad chorym z chorobą oparzeniową- zadania terapeutyczne, opiekuńcze, profilaktyczne, rehabilitacyjne.	10	X
ZP10	Planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania nad chorym z urazem. Model opieki pielęgniarskiej nad pacjentem po urazie czaszkowo-mózgowym, urazie klatki piersiowej, urazie narządu ruchu.	10	X
ZP11	Pielęgnowanie pacjenta po urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Nadzór i monitorowanie stanu klinicznego chorego, rozpoznawanie stanów zagrożenia życia, wdrażanie kompleksowego planu opieki pielęgniarskiej.	10	X
ZP12	Żywienie chorych chirurgicznych: dojelitowe i pozajelitowe	10	X
	Razem liczba godzin projektów	120	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ1	Zadania pielęgniarki w profilaktyce zakażeń na oddziale chirurgicznym- wdrażanie obowiązujących procedur, standardów postępowania okołooperacyjnego. Zasady zaopatrywania ran czystych, zakażonych, dobór opatrunków.	10	X
PZ2	Nadzór i opieka pielęgniarska nad chorym w stanie zagrożenia życia przyjętym w oddział chirurgiczny. Planowanie rodzaju i zakresu działań pielęgniarskich.	10	X

PZ3	Rola i zadania pielęgniarki w przygotowaniu chorego do badań diagnostycznych w wybranych schorzeniach chirurgicznych, opieka przed, w trakcie i po badaniu.	5	X
PZ4	Projektowanie modelu pielęgnowania pacjenta z rakiem żołądka- opieka przed i pooperacyjna. Przygotowanie chorego/rodziny do samoopieki i samo pielęgnacji.	10	X
PZ5	Opieka nad chorym w chirurgii urazowej - stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania (pacjent w opatrunku gipsowym, na wyciągu, po leczeniu chirurgicznym)	5	X
PZ6	Rola i zadania edukacyjne pielęgniarki w opiece na pacjentem z przetoką jelitową przygotowywanym do wypisu (pielęgnowanie stomii, dobór sprzętu stomijnego, styl życia- odżywianie, aktywność ruchowa, rozwiązywanie problemów zdrowotnych)	10	X
PZ7	Rozwiązywanie wybranych problemów żywieniowych pacjentów leczonych chirurgicznie- ocena stanu odżywienia pacjenta, różne drogi żywienia dojelitowego, wskazania i zasady prowadzenia żywienia pozajelitowego.	10	X
PZ8	Planowanie opieki pielęgniarskiej nad chorym leczonym w oddziale ortopedycznym w oparciu o wybrane studium przypadku (pacjent po założeniu endoprotezy stawu biodrowego).	5	X
PZ9	Opieka nad chorym w bezpośrednim okresie pooperacyjnym wymagającym intensywnego nadzoru i monitorowania funkcji życiowych.	10	X
PZ10	Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych chirurgicznie.	5	X
PZ11	Pielęgnowanie chorego leczonego chirurgicznie z powodu powikłań choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy.	10	X
PZ12	Pooperacyjna opieka pielęgniarska i problemy pielęgnacyjne u chorego po usunięciu nerki -studium przypadku.	10	X
PZ13	Pielęgnowanie pacjenta z przerostem gruczołu krokowego leczonym chirurgicznie- studium przypadku.	10	X
PZ14	Pielęgnowanie chorego z chorobą nowotworową leczonego chirurgicznie- model kompleksowej opieki.	10	X
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	120	0

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W11 D_W13 D_W15 D_W15 D_U02

	pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp		D_U10 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca

Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_19	x	x		x	x		x	x	x		x	x		x	x
U_01-U_17				x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
K_01-K_07	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów: - Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty - Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty) - Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty) - Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty) - praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**305**	**0**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	
suma godzin:	**345**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**13**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Głuszek S., „Chirurgia-podstawy. PZWL, Warszawa 2019 2. Walewska E. (red): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, PZWL, Warszawa 2022 3. Ścisło L., „Pielęgniarstwo chirurgiczne". PZWL Warszawa 2020
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Walewska E., Ścisło L. Procedury pielęgniarskie w chirurgii. PZWL, Warszawa 2013 2. Bączyk G., Kapała W. Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii. UM Poznań 2018 3 Procedury pielęgniarskie w chirurgii. PZWL, Warszawa 2024. 4. Standardy opieki okołooperacyjnej ERAS.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr JOANNA MIŚ
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-4**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok II, Semestr III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr KATARZYNA BARNA** **Mgr ELŻBIETA SERAFICKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**40**	**II, s. 3**	**9**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**15**	**II,s 3**	
Zajęcia praktyczne(ZP)	**80**	**II, s. 3**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**80**	**II, s. 3**	
Samokształcenie (S)	**20**	**II,s.3**	
Łącznia liczba godzin	**235**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: Podstawy pielęgniarstwa; anatomia; fizjologia; patologia .

4. Cele kształcenia

C1 - Opanowanie wiedzy obejmującej podstawy gerontologii oraz podejmowanie działań na rzecz aktywnego starzenia się.

C2 - Zdobywanie wiedzy dotyczącej patologii schorzeń występujących w wieku podeszłym oraz zasad ich leczenia.

C3 - Planowanie i realizowanie profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad osobą ze schorzeniami i zespołami chorobowymi diagnozowanymi u seniorów.

C4 - Wdrażanie pacjenta do samokontroli/samoopieki.

C5 – Nawiązywanie kontaktu z pacjentem

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach - w tym w chorobach nowotworowych;	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D_W12	W, SW,ZP. PZ
W_12	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D_W23	W, S
W_13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	D_W24	W, S
W_14	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	D_W25	W, S

W_15	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	D_W26	W,S
W_16	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, 'saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, S,
U_11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, ZP,PZ
U_12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP,PZ
U_13	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ

U_14	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_15	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	SW, ZP, PZ
U_16	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	D_U29	SW, ZP, PZ
U_17	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarskiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	D_U30	SW, ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do;			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D_KS1	W, SW, ZP,PZ
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_KS2	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_KS3	S, SW, ZP, PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_KS4	S, SW, ZP, PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_KS5	S, SW, ZP, PZ
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_KS6	S, SW, ZP, PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_KS7	S, SW, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY - KLINIKA	**20**	
W1	Starzenie się ludności jako proces demograficzny. Podstawy biologicznego starzenia się organizmu człowieka oraz mechanizmy starzenia się.	1	X
W2	Zmiany narządowe towarzyszące procesowi starzenia się. Problemy psychospołeczne osób w starszym wieku.	1	X
W3	Typowe cechy medycyny geriatrycznej.	2	X
W4	Etiopatogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób wieku podeszłego: choroby układu nerwowego (choroba Parkinsona, udar mózgu), choroby układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca), choroby układu oddechowego (zapalenia płuc, przewlekła obturacyjna choroba płuc), choroby układu pokarmowego (zaparcie, biegunka, choroba wrzodowa),choroby układu endokrynologicznego (cukrzyca), choroby układu moczowego (zakażenia	4	X

	układu moczowego, odwodnienie), choroby układu ruchu (osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów).		
W5	Wielkie zespoły geriatryczne (zaburzenia funkcji zwieraczy, upadki, zespoły otępienne i depresje wieku podeszłego).	2	X
W6	Zaburzenia słuchu i wzroku u osób starszych.	2	X
W7	Rehabilitacja osób w starszym wieku - metody i formy oddziaływania.	1	X
W8	Jakość życia osób starszych. Zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego objętego opieką geriatryczną.	1	X
W9	Wybrane problemy w farmakoterapii osób starszych.	2	X
W10	Starzenie się ludności jako proces demograficzny. Podstawy biologicznego starzenia się organizmu człowieka oraz mechanizmy starzenia się.	2	X
W11	Formy organizacyjne opieki instytucjonalnej nad osobami w starszym wieku.	1	X
W12	Analiza sprawności funkcjonalnej pacjenta geriatrycznego. Rola pielęgniarki w zespole geriatrycznym.	1	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**20**	X
W14	Rola pielęgniarki w profilaktyce i leczeniu odleżyn.	2	X
W15	Rola pielęgniarki w profilaktyce upadków u osób starszych.	1	X
W16	Opieka pielęgniarska nad osobą starszą z nietrzymaniem moczu i stolca.	1	x
W17	Opieka pielęgniarska nad pacjentem geriatrycznym z chorobą Alzheimera.	2	X
W18	Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku ze schorzeniami narządu wzroku oraz słuchu.	2	X
W19	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem geriatrycznym w wybranych schorzeniach układu nerwowego.	2	X
W20	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem geriatrycznym w wybranych schorzeniach układu krążenia, układu pokarmowego i układu oddechowego.	2	X
W21	Specyfika postępowania pielęgniarskiego nad pacjentem geriatrycznym w wybranych chorobach układu endokrynologicznego.	2	X
W22	Opieka pielęgniarska nad pacjentem geriatrycznym w wybranych patologiach układu ruchu.	2	X
W23	Metody i możliwości działań rewitalizacyjnych u osób starszych.	1	X
W24	Rola edukacyjna pielęgniarki w profilaktyce przedwczesnego starzenia się.	1	X
W25	Modele pielęgnowania wykorzystywane w opiece nad pacjentem w wieku podeszłym.	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	**40**	0

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Rola i zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym - zasady współpracy. Specyfika procesu pielęgnowania pacjenta w starszym wieku: zakres i rodzaj gromadzonych danych o pacjencie w podeszłym wieku dla	8	X

	potrzeb diagnozy pielęgniarskiej; metody, techniki oraz źródła pozyskiwania informacji o pacjencie w określonej sytuacji zdrowotnej.		
ZP2	Badanie fizykalne i jego wykorzystanie dla potrzeb pielęgniarskiej oceny funkcjonowania zdrowotnego pacjenta geriatrycznego.	8	X
ZP3	Pielęgnowanie skóry u osób w wieku podeszłym. Udział pielęgniarki w profilaktyce i leczeniu odleżyn. Studium przypadku.	8	X
ZP4	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w starszym wieku ze schorzeniami układu krążenia, układu oddechowego, pokarmowego i moczowego. Studium przypadku.	8	X
ZP5	Opieka pielęgniarska nad chorym w starszym wieku ze schorzeniami układu nerwowego. Studium przypadku.	8	X
ZP6	Rozwiązywanie problemów zdrowotnych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych u pacjentów w starszym wieku i różnym stanie zdrowia. Poszukiwanie metod wsparcia.	8	X
ZP7	Przygotowanie i opracowanie indywidualnego programu edukacyjnego dla osoby z określonymi zaburzeniami układowymi, w różnej fazie choroby i z określonym poziomem sprawności. Przygotowanie chorego/rodziny do samoopieki.	8	X
ZP8	Udział studenta w procesie diagnostyczno- leczniczym realizowanym w odniesieniu do chorych w podeszłym wieku. Dokumentowanie działań. Przygotowanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia. Przygotowanie zaleceń, wskazówek dla osób wypisywanych z oddziału.	8	X
ZP9	Wielkie Zespoły Geriatryczne - opieka nad pacjentem.	8	X
ZP10	Zadania pielęgniarki w programach profilaktyki geriatrycznej.	8	X
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	80	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	15	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_U01, D_U02, D_U03, D_U04, D_U05, D_U08, D_U09, D_U10, D_U17, D_U29 D_U30, D_W12

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

PZ1	Specyfika procesu pielęgnowania chorego w starszym wieku w aspekcie rozpoznawania i rozwiązywania problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych.	8	X
PZ2	Wykorzystanie standaryzowanych narzędzi do oceny sprawności psychofizycznej podczas planowania opieki nad pacjentem w wieku podeszłym.	8	X
PZ3	Standard profilaktyki odleżyn u pacjenta w podeszłym wieku oraz jego realizacja w DPS, ZOL i ZPO.	8	X
PZ4	Opieka pielęgniarska nad chorym w wieku podeszłym. Studium przypadku.	8	X
PZ5	Rozwiązywanie wybranych problemów psychospołecznych u seniora.	8	X
PZ6	Rola i zadania pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.	8	X
PZ7	Wybrane aspekty roli pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym osób w podeszłym wieku.	8	X
PZ8	Edukacja pacjenta w wybranych schorzeniach wieku podeszłego.	8	X
PZ9	Ocena zapotrzebowania rodziny na rodzaj i zakres wsparcia profesjonalnego. Przygotowanie rodziny do sprawowania opieki nad osobą starszą.	8	X
PZ10	Kształcenie i doskonalenie umiejętności praktycznych niezbędnych do opieki nad osobą zdrową oraz chorą w wieku podeszłym.	8	X
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	80	0

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
(S)	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analizę artykułu naukowego, - znajomości wytycznych , zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W23 D_W24 D_W25 D_W25 D_W26 D_W54 D_U02 D_U10 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	**20**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany

wierności		
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna (w ramach samokształcenia)	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**

W_16															
U_01-U_17				x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
K_01-K_07	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**215**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**245**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Krause O., Hager K. "Geriatria". Edra Urban Partner, Wrocław 2018. 2. Wieczorkowska- Tobis K., Talarska D. (red.) Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2017. 3. Krajewska-Kułak E., Cybulski M., „Wielkie zespoły geriatryczne". Wyd. Edra Urban & Partner. Wrocław 2021
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Błaszczak R., Dominiak I., Wojtczak A. Pielęgniarstwo geriatryczne. Edumetriq, Sopot 2016. 2. Cybulski M., Krajewska-Kułak E. Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego. PZWL, Warszawa 2016

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr KATARZYNA BARNA
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D-5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr RENATA GŁOWACZ** **Mgr SYLWIA KRÓL NOWICKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**40**	**III, s. 5**	**9**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**II, s 4**	
Zajęcia praktyczne(ZP)	**80**	**III, s. 5**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**80**	**III, s. 5**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III,s. 5**	
Łącznia liczba godzin	**240**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, anatomia; fizjologia; patologia

4. Cele kształcenia

C1 - Scharakteryzowanie obrazu klinicznego najczęstszych zaburzeń psychicznych;

C2 - Określenie specyfiki, techniki komunikowania się z chorym psychicznie oraz podjęcie terapeutycznego komunikowanie się z pacjentem;

C3 - Przedstawienie roli pielęgniarki w kompleksowym leczeniu chorego psychicznie;

C4 - Zdobycie umiejętności planowania opieki pielęgniarskiej nad chorym z zaburzeniami psychicznymi oraz - postawienie diagnozy pielęgniarskiej (ustalenie celu opieki, planowanie i realizowanie działania pielęgniarskiego oraz ocenianie jego skuteczności);

C5 – Przestrzeganie i poszanowanie praw pacjenta z zaburzeniami psychicznymi.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA – absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W19	W, SW, ZP, PZ
W_11	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	D_W28	W, S
W_12	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	D_W29	W, SW,ZP, PZ
W_13	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	D_W30	W
W_14	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym,	D_W54	W, S

	chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;		
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	SW, S,
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_U12	S, ZP,PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	SW, ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_15	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ

KOMPETENCJE SPOŁECZNE – absolwent jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D_K01	W, SW, ZP,PZ
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	D_K02	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03	S, SW, ZP, PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04	S, SW, ZP, PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	S, SW, ZP, PZ
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	S, SW, ZP, PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_K07	S, SW, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY - KLINIKA	**20**	X
W1	Etiologia i epidemiologia, przebieg, leczenie zaburzeń psychicznych,	2	X
W2	Psychopatologia ogólna i szczegółowa,	3	X
W3	Obraz kliniczny najczęstszych zaburzeń psychicznych - zaburzenia afektywne, zaburzenia psychotyczne,	3	X
W4	Obraz kliniczny najczęstszych zaburzeń psychicznych - zaburzenia sfery prokreacji, uzależnienia od SPA,	3	X
W5	Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego - zagadnienia etyczne i prawne.	3	X
W6	Nowoczesne metody diagnostyki psychiatrycznej,	3	X
W7	Zasady leczenia wybranych zaburzeń psychicznych,	3	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIASTWO	**20**	0
W8	Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym. Ocena stanu psychicznego pacjenta. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, cele i plan opieki pielęgniarskiej,	2	X
W9	Pielęgnowanie chorego z depresją. Prowadzenie rozmowy terapeutycznej,	2	X
W10	Postępowanie z pacjentem z tendencjami suicydalnymi,	1	X
W11	Pielęgnowanie chorego w zespole maniakalnym,	1	X
W12	Postępowanie z pacjentem agresywnym.	1	X
W13	Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami schizofrenicznymi i urojeniowymi.	2	X
W14	Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami łaknienia pochodzenia psychicznego.	1	x
W15	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z zaburzeniami osobowości.	2	X

W16	Pielęgnowanie pacjentów z nerwicą.	1	X
W17	Rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień. Profilaktyka uzależnień.	2	X
W18	Pielęgnowanie chorych w zaburzeniach psychoorganicznych.	2	X
W19	Udział pielęgniarki w kompleksowej terapii chorób psychicznych: w farmakoterapii, psychoterapii terapii zajęciowej, w innych metodach terapii.	2	X
W20	Postępowanie w stanach nagłych, dokumentacja pacjenta unieruchomionego mechanicznie.	1	x
W21	Udział pielęgniarki w rehabilitacji psychicznie chorych.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	**40**	

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	20	D_W03, D_W08 D_W10, D_W19 D_W29, D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_U05 D_U08, D_U09 D_U11, D_W15

Lp.	**Treści zajęć praktycznych (ZP)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Praca pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym - miejsce w zespole terapeutycznym.	15	X
ZP2	Posługiwanie się zasadami komunikacji werbalnej i prostymi technikami psychoterapeutycznymi.	15	X
ZP3	Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta chorego psychicznie w oparciu o objawy psychopatologiczne, wywiad, obserwacja własna, analiza dokumentacji, informacje uzyskane od innych osób/ członek rodziny, zespół terapeutyczny.	15	X
ZP4	Ustalenie diagnozy pielęgniarskiej w oparciu o uzyskane dane, planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów występujących pielęgniarskich u pacjentów leczonych w oddziale psychiatrycznym oraz ocena działań pielęgniarskich.	20	X
ZP5	Współpraca z rodziną chorego.	15	X
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	80	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych (PZ)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ1	Doskonalenie umiejętności łączenia posiadanej wiedzy z praktycznymi	16	X

	czynnościami świadczonymi na rzecz pacjenta chorego psychicznie.		
PZ2	Ustalanie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie opieki, podejmowanie działań pielęgnacyjnych i ich ocena wobec pacjenta chorego psychicznie.	16	X
PZ3	Interwencje terapeutyczne, zapobieganie zachowaniom agresywnym wśród pacjentów.	16	X
PZ4	Współpraca w zespole terapeutycznym.	16	X
PZ5	Organizacja pracy własnej a bezpieczeństwo i dobro objętych opieką pielęgniarską pacjentów.	16	X
	Razem liczba godzin projektów	80	0

Lp.	**Samokształcenie. Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia.**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
S1	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W28 D_W54 D_U02 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne

Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_14	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-U_15				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz

praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.	**220**	**0**
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	**x**
Przygotowanie do zajęć, zaliczenia, egzaminu	10	x
suma godzin:	**250**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. E.Wilczek-Rużyczka. Pielęgniarstwo psychiatryczne ,Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019 2. Jarema M,, Jolanta Rabe-Jabłońska J., Czernikiewicz A. [et al.]: Psychiatria : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 3. E.Wilczek-Różyczka. Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Anita Markowska , Damian Czarnecki , Marcin Ziółkowski Wybrane aspekty oddziaływań terapeutycznych w pielęgniarstwie psychiatrycznym. Wydawnictwo UMK, 2019 2. qK. Górna, K. Jaracz, J. Rybakowski. Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017 3. E.Wilczek-Rużyczka. Komunikowanie się z chorym psychicznie , Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	MGR Agnieszka Bezkorowajna
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D-6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V,**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Agnieszka Bezkorowajna** **Mgr Anna Bolińska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**40**	**III, s. 5**	**9**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**III, s.4**	
zajęcia praktyczne (ZP)	**80**	**III, s. 5**	
praktyka zawodowa(PZ)	**80**	**III, s. 5**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III.s. 5**	
Łącznia liczba godzin	**240**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, anatomia; fizjologia; patologia

4. Cele kształcenia

C1 - Scharakteryzowanie obrazu klinicznego najczęstszych zaburzeń neurologicznych;

C2 - Poznanie zasad oceny zdolności pacjenta neurologicznie chorego do samoopieki;

C3 - Poznanie zasad edukacji pacjenta i rodziny w zakresie samoopieki oraz opieki w warunkach domowych;

C4 - Zdobycie umiejętności planowania opieki pielęgniarskiej nad chorym z zaburzeniami neurologicznymi;

C5 - Postawienie diagnozy pielęgniarskiej, ustalenie celu opieki, planowanie i realizowanie działań pielęgniarskich oraz ocenianie ich skuteczności.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu	Forma zajęć

uczenia się		kierunkowego	dydaktycznych
WIEDZA – absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami ze schorzeniami neurologicznymi;	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej u chorych ze schorzeniami neurologicznymi;	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	zasady, standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	Student zna możliwe reakcje pacjenta ze schorzeniami neurologicznymi na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem neurologicznym niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D_W27	W, S
W_12	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S
UMIEJĘTNOŚCI - absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ

U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób neurologicznych;	D_U11	SW, S,
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP,PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną	D_U15	SW, ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_15	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - absolwent jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D_K01	W, SW, ZP,PZ
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_K02	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03	S, SW, ZP, PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04	S, SW, ZP, PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z	D_K05	S, SW, ZP, PZ

	samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	S, SW, ZP, PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D-K07	S, SW, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY - KLINIKA	**20**	0
W1	Choroby naczyniowe OUN – podział, etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie, powikłania. Organizacja opieki specjalistycznej.	1	X
W2	Guzy mózgu – podział, objawy, przebieg, leczenie, diagnoza, zasady, procedury, standardy opieki pielęgniarskiej,	2	X
W3	Choroby demielinizacyjne – zasady opieki specjalistycznej, stosowane grupy leków, badania diagnostyczne oraz ich znaczenie. Reakcja chorego na chorobę.	2	X
W4	Choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa, zespoły korzeniowe, zespoły cieśni – objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie,	1	X
W5	Padaczka – podział, objawy kliniczne, zakres farmakoterapii, działania niepożądane leczenia farmakologicznego, interakcja z innymi lekami.	2	X
W6	Choroby nerwowo-mięśniowe – miastenia - etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie, powikłania.	1	X
W7	Wybrane choroby infekcyjne układu nerwowego. Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie, powikłania . Zasady izolacji pacjenta.	1	X
W8	Choroby neuronu ruchowego, objawy, przebieg, leczenie, diagnoza, zasady, procedury, standardy opieki pielęgniarskiej.	2	X
W9	Urazy czaszkowo-mózgowe – podział, etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie, powikłania, metody, techniki, narzędzia oceny stanu przytomności i świadomości,	2	X
W10	Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego - objawy, przebieg, leczenie, diagnoza, zasady, procedury, standardy opieki pielęgniarskiej.	1	X
W11	Bóle głowy, nerwobóle. Zasady diagnostyki, leczenie, przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych.	1	X
W12	Choroby nerwów obwodowych. Zasady opieki specjalistycznej nad chorymi. Objawy, przebieg, leczenie, diagnoza, zasady, procedury, standardy opieki pielęgniarskiej.	2	X
W13	Choroby otępienne. Objawy, przebieg, leczenie, diagnoza, zasady, procedury, standardy opieki pielęgniarskiej. Reakcja chorego na chorobę, hospitalizację.	1	X
W14	Dysfunkcje układu pozapiramidowego. Metody i techniki komunikowania się z pacjentem. Zasady leczenia farmakologicznego.	1	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**20**	**0**

W15	Zasady, standardy, procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem po udarze mózgu. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, cel i plan opieki.	1	X
W16	Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjenta z krwawieniem podpajęczynówkowym. Skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta. Procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem.	2	X
W17	Sprawowanie specjalistycznej opieki pielęgniarskiej u chorego na stwardnienie rozsiane.	2	x
W18	Problemy chorych z padaczką, zagrożenia zdrowotne, edukacyjna rola pielęgniarki. Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.	2	X
W19	Problemy chorych w chorobach zwyrodnieniowych kręgosłupa i zespołach korzeniowych. Zasady leczenia przeciw bólowego, farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciw bólowego.	1	X
W20	Pielęgnowanie chorych w chorobach nerwowo-mięśniowych. Profilaktyka powikłań występujących w przebiegu choroby.	1	X
W21	Plan opieki nad chorym z chorobą infekcyjną układu nerwowego. Organizacja izolacji pacjenta w podmiotach leczniczych.	1	X
W22	Problemy pielęgnacyjne u pacjenta z bólem głowy. Pielęgnowanie chorego z wybranymi chorobami nerwów czaszkowych. Przeprowadzanie badań diagnostycznych.	1	X
W23	Zasady opieki pielęgniarskiej chorego z guzem mózgu i nad chorym ze wzmożonym ciśnieniem wewnątrzczaszkowym. Metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania komunikacji.	2	X
W24	Plan opieki nad chorym z stwardnieniem zanikowym bocznym. Poradnictwo w zakresie samoopieki.	1	X
W25	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo-mózgowym. Metody, techniki, narzędzia oceny świadomości i przytomności.	1	X
W26	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z uszkodzeniem rdzenia kręgowego.	2	X
W27	Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym w neurologii i neurochirurgii. Badanie przedmiotowe i fizykalne. Ocena uzyskanych wyników, przeprowadzonych badań i pomiarów.	1	X
W30	Zasady opieki pielęgniarskiej chorego z chorobą Parkinsona. Działania niepożądane leków.	1	X
W31	Plan opieki nad chorym z chorobą Alzheimera. Standardy i procedury stosowane w opiece nad pacjentem.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	40	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone	20	D_W03, D_W07

	na podstawie scenariuszy wysokiej wierności		D_W08, D_W09 D_W10, D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_U05 D_W15

Lp.	**Zajęcia praktyczne**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem po udarze mózgu niedokrwiennym i krwotocznym. Techniki pomiaru parametrów życiowych, ocena uzyskanych wyników i wykorzystanie ich do planowania opieki nad pacjentem.	10	X
ZP2	Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. Przygotowanie do samoopieki chorego na stwardnienie rozsiane.	10	X
ZP3	Planowanie opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z paraplegią i tetraplegią.	10	X
ZP4	Rozpoznanie stanu pacjenta i planowanie opieki nad pacjentem z zespołem korzeniowym i bólami głowy.	10	X
ZP5	Rozpoznanie stanu i planowanie opieki nad pacjentem z guzem mózgu.	10	X
ZP6	Proces pielęgnowania pacjenta z zaburzeniami świadomości.	10	X
ZP7	Problemy pielęgniarskie pacjenta z zaburzeniami ruchowymi. Plan opieki nad pacjentem z zaburzeniami czucia.	10	X
ZP8	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem neurologicznym niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	10	X
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	80	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Sprawowanie specjalistycznej opieki neurologicznej nad pacjentem długotrwale unieruchomionym.	14	X
PZ2	Monitorowanie pacjenta w ciężkim stanie. Pomiar parametrów życiowych, ocena uzyskanych wyników i wykorzystanie ich do planowania opieki nad pacjentem.	14	X
PZ3	Zabezpieczenie pacjenta nieprzytomnego przed wystąpieniem powikłań.	14	X
PZ4	Zapewnienie właściwego ułożenia porażonych/niedowładnych kończyn u pacjenta po udarze mózgu. Wdrożenie procedur postępowania p-odleżynowego.	14	X
PZ5	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów, oraz opieki rodzin nad pacjentami z ograniczoną sprawnością ruchową.	10	X
PZ6	Komunikacja z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji. Prowadzenie rozmowy terapeutycznej	14	X

	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	80	X

Lp.	**Samokształcenie.** **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
S1	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W27 D_W54 D_U02 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **– wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** **podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. V
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F2 obserwacja podczas zajęć F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne i symulowane	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_12	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-U_15				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**220**	**x**
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10	
suma godzin:	**250**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Jaracz K., Domitrz I., Pielęgniarstwo Neurologiczne, PZWL, Warszawa 2022.
2. Kozubski W., Neurologia, podręcznik dla studentów medycyny, Tom 1, 2, PZWL, Warszawa 2023.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1.. Ślusarz R., Jabłońska R., „Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego" Wyd. Continuo Wrocław 2022
2. Adamkiewicz B., Głąbiński A., Klimek A., Neurologia dla studentów wydziały pielęgniarstwa, Wolters Kluwer, Warszawa, 2010.
3. Turaj W., [red]: „Badanie neurologiczne - TO PROSTE". Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Agnieszka Bezkorowajna
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-7**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V, VI**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr ELŻBIETA MACIANTOWICZ** **Mgr KATARZYNA BARNA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**20**	**III, s. 5**	**6**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**10**	**III,s 6**	
Zajęcia praktyczne(ZP)	**40**	**III, s. 6**	
Praktyka zawodowa (PZ)	**40**	**III, s. 6**	
Samokształcenie (S)	**20**	**IIII,s. 5**	
Łącznia liczba godzin	**130**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, anatomia; fizjologia; patologia

4. Cele kształcenia

C1 Przyswojenie wiedzy obejmującej funkcjonowanie systemu opieki długoterminowej z uwzględnieniem aspektów prawnych, organizacyjnych i etycznych;

C2 - Opanowanie wiedzy klinicznej dotyczącej najczęściej występujących chorób u osób objętych opieką długoterminową;

C3 - Planowanie i realizowanie kompleksowej opieki pielęgniarskiej nad chorym;

C4 – Przestrzeganie praw pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;	D_W43	W
W_12	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej:	D_W44	W, S
W_13	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;	D_W45	WW

W_14	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, ‘saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_07	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	ZP,PZ
U_08	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_09	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, ZP,PZ
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	SW, S,
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, ZP,PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	SW, ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ

U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_15	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ
U_16	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	SW, ZP, PZ
U_17	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	D_U43	ZP, PZ
U_18	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarskiej długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	D_U44	ZP, PZ
U_19	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	D_U45	ZP,PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	D_K01	W, SW, ZP,PZ
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K07	W, SW, ZP, PZ
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K02	W, SW, ZP, PZ
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	W, SW, ZP, PZ
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	W, SW, ZP, PZ
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D_K07	W, SW, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rozwój opieki długoterminowej w Polsce i na świecie. Prawa osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Organizacja opieki długoterminowej. Rola i zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym.	2	X

W2	Pielęgnowanie osoby przewlekle chorej ze schorzeniami neurologicznymi oraz narządu ruchu.	2	X
W3	Opieka pielęgniarska nad przewlekle chorym ze schorzeniami pulmonologicznymi.	2	X
W4	Pielęgnowanie osoby przewlekle chorej ze schorzeniami kardiologicznymi.	2	X
W5	Pielęgnowanie osoby przewlekle chorej z cukrzycą typu 2.	2	X
W6	Opieka pielęgniarka nad pacjentem wentylowanym mechanicznie.	2	X
W7	Pielęgnowanie pacjenta w stanie apalicznym.	2	X
W8	Opieka pielęgniarska nad przewlekle chorym z zaburzeniami psychicznymi.	2	X
W9	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad przewlekle chorym w starszym wieku.	2	X
W10	Problemy zdrowotne, psychiczne i społeczne osób upośledzonych umysłowo w aspekcie opieki długoterminowej.	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	20	0

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Standardy i procedury w opiece długoterminowej. Metody oceny stanu funkcjonalnego.	8	X
ZP2	Kwalifikacja i przygotowanie pacjenta do stosowania przewlekłej wentylacji mechanicznej, w tym w środowisku domowym. Opieka pielęgniarska i wsparcie rodziny/opiekunów.	8	X
ZP3	Edukacja chorego na cukrzycę, przygotowanie rodziny/opiekunów do sprawowania opieki nad chorym.	8	X
ZP4	Opieka pielęgniarska nad chorym z astmą oskrzelową i POCHP. Postępowanie w bezdechu sennym.	8	X
ZP5	Proces pielęgnowania pacjenta z przewlekłą niewydolnością krążenia, nadciśnieniem tętniczym oraz chorobą niedokrwienną serca. Studium przypadku.	8	X
	Razem liczba godzin projektów	40	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	10	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_U01, D_U02 D_U03, D_U04 D_U05, D_U09

			D_U10, D_U11 D_W15. D_W19

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad chorym z chorobą zwyrodnieniową stawów oraz zesztywniającym zwyrodnieniem stawów kręgosłupa.	8	X
PZ2	Opieka pielęgniarska nad chorym w stanie apalicznym.	8	X
PZ3	Edukacja chorego, przygotowanie do samoopieki i samo pielęgnacji z chorobą naczyniową w środowisku domowym. Studium przypadku.	8	X
PZ4	Podejmowanie interwencji pielęgniarskich u osób objętych opieką długoterminową z zaburzeniami psychicznymi.	8	X
PZ5	Udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów osób upośledzonych umysłowo.	8	X
	Razem liczba godzin praktyki zawodowej	40	0

Lp.	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W44 D_W54 D_U02 D_U11 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	25	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany

wierności		
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_14	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**

U_01-U_19				x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
K_01-K_07	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	**110**	**x**

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	
suma godzin:	**150**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kędziora-Kornatowska.,Muszalik M.,Skolmowska E. (red.) Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2010.
2. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska (red.) Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. PZWL, Warszawa 2018.
3.Lewko J., Kopcych Bożena E.: „Procedury leczniczo-pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej". Wyd. PZWL Warszawa 2020

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Czajka D., Czekała B. Standardy domowej pielęgniarskiej opieki długoterminowej. Borgis, 2013.
2.Uchmanowicz I., Kubera-Jaroszewicz K. Edukacja diabetologiczna. Standard opieki pielęgnacyjnej chorego na cukrzycę. Continuo, Wrocław 2012.
3.Rutkowska E. (red.) Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszaw 2019

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr ELŻBIETA MACIANTOWICZ
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-8**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy rehabilitacji**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**III, s.5**	**2**
Ćwiczenia (Ć)	**15**	**III, s.5**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III,s. 5**	
Łącznia liczba godzin	**50**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: anatomia, fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa

4. Cele kształcenia

C1 - Przyswojenie wiedzy z zakresu przyczyn, rodzajów, skutków niepełnosprawności oraz zasad kompleksowej rehabilitacji;

C2 - Poznanie roli pielęgniarki w zakresie opieki nad osobą z niepełnosprawnością;

C3 – Zapoznanie się z zasadami planowania opieki oraz procedurami stosowanymi w opiece nad osobą z niepełnosprawnością;

C4 - Rozpoznawanie potrzeb i problemów osób z niepełnosprawnością, wdrażanie podstawowych metod i technik usprawniania chorych, dokonywanie ewaluacji zrealizowanych działań, wspieranie i przygotowywanie osób z niepełnosprawnością do samodzielnego funkcjonowania;

C5 - Zapoznanie się z prawami człowieka i prawami pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**	**Forma zajęć dydaktycznych**

WIEDZA- absolwent zna i rozumie			
W_01	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	D_W01	W
W_02	Etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach- w tym w chorobach nowotworowych	D_W02	W,
W_03	Rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych	D_W03	W, Ć, ZP, PZ
W_04	Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D_W04	W
W_05	Zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych	D_W05	W, Ć, S
W_06	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D_W06	W, S
W_07	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D_W08	W, S, ZP, PZ
W_08	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D_W09	W, Ć, ZP, PZ
W_09	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D_W10	W, Ć, ZP, PZ
W_10	Podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej	D_W46	W
W_11	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	D_W47	W, S
UMIEJĘTNOŚCI- absolwent potrafi			
U_01	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plany opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	D_U01	W, Ć
U_02	Stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	D_U02	Ć, S
U_03	Dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na kończynach górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	D_U03	Ć
U_04	Przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej	D_U04	Ć
U_05	Oceniać poziom bólu, reakcje pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego	D_U05	Ć, S

U_06	Wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych	D_U08	Ć
U_07	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	D_U11	Ć
U_08	Prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D_U13	Ć
U_09	Edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	D_U14	Ć, S
U_10	Prowadzić rozmowę terapeutyczną	D_U15	Ć
U_11	Stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D_U16	Ć
U_12	Komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	D_U17	Ć
KOMPETENCJE SPOŁECZNE- absolwent jest gotów do;			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych (kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną).	D_K01	Ć
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	D_K02	Ć
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	D_K03	Ć
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	D_K04	Ć
K_05	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	D_K05	Ć
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	D_K06	Ć
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	D_K07	Ć

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rehabilitacja jako proces medyczno-społeczny koncepcja rehabilitacji wg WHO	1	X
W2	Podstawowe unormowania prawne organizacji procesu rehabilitacji w Polsce	1	X
W3	Pojęcie rehabilitacji kompleksowej. Cele, zasady oraz etapy rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej;	1	X
W4	Przyczyny i następstwa niepełnosprawności. Reakcja organizmu na niepełnosprawność (kompensacja i adaptacja);	1	X

W5	Podstawowe metody i techniki usprawniania chorych: kinezyterapia - rodzaje i zasady wykonywania ćwiczeń	2	X
W6	Wybrane metody fizjoterapii w profilaktyce niepełnosprawności i rehabilitacji;	1	X
W7	Masaż klasyczny i jego zastosowanie w rehabilitacji;	1	X
W8	Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne wykorzystywane w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych;	1	X
W9	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w określonych jednostkach chorobowych;	2	X
W10	Zespół rehabilitacyjny i jego zadania;	1	X
W11	Podstawowe metody fizykoterapeutyczne w wybranych grupach niepełnosprawności;	2	X
W12	Systemy orzekania o niepełnosprawności - przepisy prawne	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Podstawowe pojęcia związane z pielęgnowaniem osób niepełnosprawnych;	1	X
C2	Reakcje na utratę sprawności, pomoc pielęgniarki w akceptacji niepełnosprawności;	1	X
C3	Kategorie i stopnie niepełnosprawności Polityka państwa wobec osób niepełnosprawnych;	1	X
C4	Zadania pielęgniarki w realizacji celów rehabilitacji;	1	X
C5	Wpływ ruchu na organizm człowieka. Aktywność ruchowa w profilaktyce wybranych chorób następstwa długotrwałego unieruchomienia dla funkcji organizmu;	1	X
C6	Potrzeby zdrowotne, psychologiczne i społeczne osób niepełnosprawnych;	2	X
C7	Rehabilitacja osób niewidomych i niedowidzących, niesłyszących i niedosłyszących. Problemy psychologiczne i zawodowe w przystosowaniu do życia - zadania pielęgniarki;	1	X
C8	Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta w zakresie usamodzielniania się z wykorzystaniem zaopatrzenia ortopedycznego i pomocy technicznych;	1	X
C9	Wybrane problemy psychospołeczne osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych w różnym wieku;	1	X
C10	Elementy rehabilitacji w pielęgnowaniu osób upośledzonych umysłowo. Problemy medyczne, psychospołeczne i edukacyjne- zadania pielęgniarki;	1	X
C11	Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji. (system świadczeń socjalnych na rzecz osób niepełnosprawnych w Polsce PFRON - cele i zadania. Rola organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych);	1	X
C12	Bariery w pokonywaniu niepełnosprawności i pełnym uczestnictwie w życiu społecznym (edukacyjne, ekonomiczne, psychologiczne, architektoniczne, zawodowe itp.);	1	X
C13	Udział i rola pielęgniarki w procesach leczniczych, profilaktycznych i edukacyjnych w lecznictwie uzdrowiskowym;	1	X
C14	Zapobieganie niepełnosprawności. Promowanie i utrzymanie zdrowia osób niepełnosprawnych.	1	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	0

Lp.	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W11 D_U02 D_U05 D_U14
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 Wykład informacyjny z elementami dyskusji	projektor
Ćwiczenia	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, metoda symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna (w ramach samokształcenia)	P2 kolokwium -semestr 5
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 praca pisemna	P3 ocena podsumowująca semestr 5
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, analiza artykułu naukowego, raport)	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Samokształcenie	
	F3	P2	F2	F3		P3	F3	P4
W_01-W12	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**
U_01-U12			**x**	**x**		**x**	**x**	**x**
K_01-K07			**x**	**x**		**x**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, samokształcenie.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:

- Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	**30**	**0**

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**55**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. E. Rutkowska. Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018.
2. M.Strugała., D.Talarska Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. D. Zarzycka, B. Ślusarska. Podstawy pielęgniarstwa Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.
2. A. Kwolek. Rehabilitacja medyczna Tom 1. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2017.
3. A. Kwolek. Rehabilitacja medyczna Tom 2. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2017

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Anna Zaborowska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**D-9**	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Badania naukowe w pielęgniarstwie**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr KATARZYNA BARNA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**25**	**III, s.5**	**2**
Ćwiczenia (Ć)	**10**	**III, s.5**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III,s. 5**	
Łączna liczba godzin	**55**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: pedagogika, socjologia, zdrowie publiczne

4. Cele kształcenia

C1 - Zaznajomienie z zasadami układu i edycji prac licencjackich (poznanie historyczne aspekty metodologii badań, poznanie pojęcia modelu badawczego, podstawowych modeli badawczych, poznanie pojęcia grupy w badaniach naukowych, poznanie podstawowych pojęć statystyki w metodologii badań, poznanie piśmiennictwa)

C2 – Przygotowanie do umiejętności konstrukcji badań na przykładzie pracy licencjackiej i magisterskiej, (uzyskanie umiejętności odczytywania i interpretacji prostych wyników badań; umiejętności odczytywania i interpretacji uzyskiwanych danych)

C3 - Uzyskanie kompetencji zbierania informacji, analizy i wprowadzania nowych rozwiązań i organizacji pracy oraz w środowisku.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**	**Forma zajęć dydaktycznych**

WIEDZA- absolwent zna i rozumie :			
W_01	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu Pielęgniarki;	D_W48	W, S
W_02	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	D_W49	W, S
W_03	Przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	D_W50	W
W_04	Metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie	D_W51	W
W_05	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki;	D_W52	W
W_06	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	D_W53	W
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	W, Ć
U_02	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarki;	D_U46	Ć, S
U_03	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.	D_U47	Ć
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – absolwent jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_01	W,Ć
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_02	W,Ć
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_03	W,Ć
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_04	W,Ć
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_05	W,Ć
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_06	W,Ć
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_07C	W,Ć

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnyc

			h
W1	Wytyczne tworzenia pracy magisterskiej i licencjackiej, struktura prac, dobór i wykorzystanie źródeł naukowych, przygotowane prostego projektu naukowego, sposoby zbierania danych, prezentacja wyników, wymogi redakcyjne, przygotowanie obrony pracy.	5	X
W2	Podstawowe pojęcia teorii poznania, zagadnienia historyczne poznania i nauki na przestrzeni dziejów.	5	X
W3	Zagadnienia dotyczące analizy i wykorzystania informacji w nauce, zależności i zmienność obserwacji, obserwowalności i zmienności.	5	X
W4	Wybrane podstawowe zagadnienia statystyki medycznej, skale pomiarowe, zmienne i ich zależności, testowanie hipotez, analiza korelacji i regresji, ocena testów diagnostycznych, definicja punktu odcięcia i wartości referencyjnych, prezentacja wyników.	5	X
W5	Konstrukcja i planowanie badań naukowych, dobór i reprezentatywność grupy, kontrola czynników wpływających na wyniki, punkt końcowy badania, efekt placebo, konstrukcja ankiet, tłumaczenie i adaptacja ankiet.	5	X
	Razem liczba godzin wykładów	25	0

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Typy uzyskiwanych danych, konstrukcja i zasady tworzenia bazy danych, relacje danych, umiejętność prawidłowego katalogowania uzyskanych informacji, przygotowanie do analizy statystycznej.	4	X
C2	Medyczne bazy piśmiennictwa naukowego, znajomość adresów i zasad funkcjonowania oraz uzyskiwania materiałów naukowych	3	X
C3	Podstawowe informacje - typy danych, zmienności, formuły, makra, zapytania. Ergonomie wprowadzania i uzyskiwania informacji.	3	X
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	0

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
(S)	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projektu pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analizę artykułu naukowego, - znajomości wytycznych , zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności	20	D_W01 D_W02 D_U02

	zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp		
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykład słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M2 obserwacja podczas zajęć / aktywność M3 praca pisemna M4 wystąpienie studenta	projektor
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemny	P2 kolokwium -semestr 5
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 praca pisemna	P3 ocena podsumowująca semestr 5
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, analiza artykułu naukowego, raport)	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia				Samokształce nie	
		F3	P2	F2	F3		P3	F3	P4
W_01 W_06		x	x	x	x		x	x	x
U_01 U_03			x	x	x		x	x	X
K_02 K_07			x	x	x		x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
2. Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń i samokształcenie

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze, test 20 pytań

Ćwiczenia: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zaliczenie przedmiotu:
Pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów i ćwiczeń

1. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
2. **Poprawa I i II –test pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.**

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**60**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Natalia Sak-Dankosky, L. Serafin, K. Wesołowska-Górniak., M. Formela „Badania naukowe w pielęgniarstwie". Edra Urban & Partner, Wrocław 2022 2. Uchmanowicz I., Przestrzelska M., Gurowiec P.J., „Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 8". Continuo, Wrocław 2020
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Rosińczuk J., Przestrzelska M., Uchmanowicz I. „Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 7". Continuo, Wrocław 2020 2. Kózka M., Lenartowicz H., „Metodologia Badań naukowych". PZWL Warszawa 2021

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Katarzyna Barna
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-10**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III rok, V semestr**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr ANNA RYŃSKA** **Mgr ANNA ZABOROWSKA** **Mgr MAŁGORZATA SZCZOTKOWSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**45**	**III, s. 5**	**9**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**20**	**III,s 5**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**80**	**III, s. 5**	
Praktyka zawodowa(PZ)	**80**	**III, s. 5**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III, s. 5**	
Łącznia liczba godzin	**245**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotu: anatomii, fizjologii, farmakologii i etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego.

4. Cele kształcenia

C1- Opanowanie wiedzy pozwalającej na właściwe rozumienie zasad organizacji funkcjonowania opieki specjalistycznej na oddziale intensywnej terapii oraz na bloku operacyjnym, z zakresu postępowania anestezjologicznego, zasad i metod sprawowania opieki pielęgniarskiej nad chorym w okresie okołooperacyjnym oraz zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie rozpoznawania objawów zagrożenia życia oraz wykonywania podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (BLS, ALS);

C2-Zdobycie umiejętności analizowania, różnicowania przebiegu klinicznego oraz zasad diagnostyki i leczenia wybranych stanów zagrożenia życia;

C3 - Opanowanie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad chorym w stanach przebiegających z zagrożeniem życia hospitalizowanych w oddziale intensywnej terapii;

C4 - Prowadzenia intensywnego nadzoru, prawidłowego wykonywania określonych standardów i procedur pielęgniarskich w zależności od stanu klinicznego pacjenta oraz zdobycie umiejętności w zakresie prowadzenia dokumentacji medycznej, pielęgniarskiej wykorzystywanej w intensywnej terapii na bloku operacyjnym, a także podstaw prawnych regulujących dokumentowanie;

C5- Przejawianie nienagannej postawy etyczno- moralnej w relacjach z chorym/ rodziną/ członkami zespołu terapeutycznego;

C5 - Dążenie do własnego rozwoju i profesjonalizmu w wykonywaniu zadań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA- absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad	D_W07	W, ZP, PZ

	pacjentem z chorobą nowotworową);		
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D_W12	W, SW, ZP, PZ
W_12	Metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.	D_W17	W
W_13	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	D_W38	W
W_14	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	D_W39	W
W_15	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	D_W40	W
W_16	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	D_W41	W, ZP, PZ
W_17	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S
UMIEJĘTNOŚCI- absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, ‘saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz	D_U05	SW, ZP,PZ

	stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, SW, ZP, PZ
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, SW, ZP, PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP,PZ
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_15	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D_U18	ZP, PZ
U 16	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	SW, ZP, PZ
U 17	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;	D_U38	ZP, PZ
U 18	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	D_U39	ZP, PZ
U 19	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	D_U40	ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE- absolwent jest gotów do			
K_01	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	D_ KS02	SW, ZP,PZ
K_02	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych (kulturowych oraz empatii w relecji z pacjentem i jego rodziną).	D_KS01	W, SW, ZP,PZ

K 03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	D_KS03	W, SW, ZP,PZ
K 04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	D_KS04	W, SW, ZP,PZ
K 05	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	D_KS05	W, SW, ZP,PZ
K 06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	D_KSO6	W, SW, ZP,PZ
K 07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D_K07	W, SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarne
	WYKŁADY - KLINIKA	20	
W1	**Znieczulenie ogólne**. Przygotowanie chorego do znieczulenia. Farmakologia leków i gazów anestetycznych stosowanych podczas znieczulenia ogólnego. Różnice technik i sposobów znieczulenia. Powikłania śródoperacyjne znieczulenia ogólnego	2	X
W2	**Znieczulenie przewodowe**. Farmakologia i farmakokinetyka środków stosowanych w znieczuleniu przewodowym. Powikłania podczas i po znieczuleniu przewodowym.	2	X
W3	**Przygotowanie anestezjologiczne chorego do zabiegu operacyjnego nagłego i planowego.** Poszerzenie wiedzy o choroby współtowarzyszące mogące mieć wpływ na przebieg okresu okołooperacyjnego. Skale ryzyka stosowane w anestezjologii.	1	X
W4	**Standardy i procedury monitorowania stanu klinicznego pacjenta na bloku operacyjnym i w oddziale intensywnej terapii.** Podstawowy i rozszerzony standard monitorowania funkcjonowania układów i narządów u pacjenta leczonego w oddziale intensywnej terapii.	1	X
W5	**Ból** Farmakologia środków stosowanych w premedykacji i leczeniu bólu pooperacyjnego. Sposoby podawania leków przeciwbólowych.	1	X
W6	**Wstrząs** Współczesne metody leczenia wstrząsu. Diagnostyka i patofizjologia wstrząsu różnego pochodzenia.	1	X
W7	**Zasady przetaczania płynów:** koloidy, krystaloidy- różnice, wskazania, przeciwwskazania.	1	X
W8	**Niewydolność oddechowa.** Ostra niewydolność oddechowa w przebiegu różnych chorób, ARDS. Zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego. Terapia wentylacyjna.	2	X

W09	**Trudne drogi oddechowe.** Sposoby udrażniania dróg oddechowych. Skale określania trudności w intubacji.	2	X
W10	**Zespól dysfunkcji wielonarządowej (MODS**)- podstawy kliniczne.	1	X
W11	**Ostra niewydolność nerek**- zasady postępowania terapeutycznego.	2	X
W12	**Sepsa-** etiopatogeneza powstawania, zasady diagnostyki i leczenia w oddziale intensywnej terapii.	1	X
W13	**Zatrucia**- zasady postępowania terapeutycznego.	2	x
W14	**Śmierć pnia mózgu**- procedura stwierdzania śmierci osobniczej pacjenta. Elementy transplantologii, problemy etyczno- moralne.	1	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**25**	0
W16	**Organizacja i wyposażenie oddziałów anestezjologii i intensywnej terapii.** Odrębności i specyfika zadań pielęgniarstwa w anestezjologii i intensywnej terapii. Zasady i procedury obsługi sprzętu, aparatury stanowiącej wyposażenie stanowisk intensywnej terapii i stanowiska anestezjologicznego. Standardy postępowania i opieki pielęgniarskiej nad chorymi w stanach nagłych, zagrożenia życia, w okresie okołooperacyjnym.	2	X
W17	**Cele i zadania współczesnego pielęgniarstwa anestezjologicznego.** Zasady współpracy pielęgniarki z anestezjologiem w okresie okołooperacyjnym. Planowanie opieki pielęgniarskiej nad chorym znieczulanym do wybranych zabiegów, w trybie pilnym i planowym. Standardy i zalecenia dotyczące postepowania w okresie przedoperacyjnym, śródoperacyjnym i pooperacyjnym. Dokumentacja znieczulenia.	2	x
W18	**Monitorowanie i ocena stanu pacjenta w stanach wymagających intensywnego nadzoru i opieki medycznej.** Techniki i metody bezprzyrządowego i przyrządowego monitorowania, oceny stanu chorego poddanego leczeniu w oddziale intensywnej terapii. Standardy monitorowania pacjenta znieczulanego. Diagnoza pielęgniarska i jej znaczenie w rozpoznawaniu problemów zdrowotnych chorego i planowaniu określonego zakresu interwencji pielęgniarskiej.	2	X
W19	**Ostra niewydolność oddechowa - przyczyny, objawy, postępowanie terapeutyczno- pielęgnacyjne.** Zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem wentylowanym mechanicznie. Rozpoznawanie potencjalnych i występujących problemów wynikających ze stanu klinicznego pacjenta.	3	X
W20	**Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością krążenia.** Monitorowanie i ocena stanu chorego, wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych oraz udział w terapii.	3	X
W22	**Pacjent nieprzytomny- metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności**. Zasady planowania i realizowania opieki nad chorym nieprzytomnym z uwzględnieniem właściwych procedur wykonywania zabiegów pielęgniarskich. Profilaktyka powikłań związanych z długotrwałym unieruchomieniem chorego w łóżku. Zasady usprawniania leczniczego	3	x

W23	**Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością nerek oraz po zatruciach.** Zadania diagnostyczno- lecznicze, pielęgnacyjno- opiekuńcze nad chorym w poszczególnych fazach choroby. Opieka nad chorym dializowanym.	2	x
W24	**Urazy wielonarządowe - zasady sprawowania opieki nad chorym.** Priorytety postępowania diagnostycznego i leczniczego. Udział pielęgniarki w interdyscyplinarnej terapii i opiece	3	x
W25	**Leczenie żywieniowe pacjentów w oddziale intensywnej terapii.** Ocena stanu odżywienia pacjenta. Metody leczenia żywieniowego: żywienie enteralne i pozajelitowe.	3	x
W26	**Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym: żylnym i tętniczym.** Profilaktyka zakażeń w warunkach oddziału intensywnej terapii i na bloku operacyjnym.	2	x
	Razem liczba godzin wykładów	45	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	20	D_W03, D_W08 D_W09, D_W10 D_W12 D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_W05 D_W08, D_W09 D_W11,D_W12 D_W19

Lp.	**Treści zajęć praktycznych (ZP)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarne**
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych (program zajęć, warunki zaliczenia, regulamin zajęć). Zapoznanie z organizacją pracy w oddziale intensywnej terapii, zasadami obsługi sprzętu oraz dostępnej aparatury. Procedury przyjęcia pacjentów w oddział oraz zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej.	4	X
ZP2	Zasady prowadzenia intensywnego nadzoru nad chorymi leczonymi w oddziale IOM. Doskonalenie umiejętności monitorowania i oceny funkcji życiowych pacjenta w różnych fazach choroby.	8	X
ZP3	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale -specyfika i zasady jej prowadzenia przez personel pielęgniarski.	4	x
ZP4	Standardy i procedury postępowania pielęgniarskiego wykorzystywane w oddziale intensywnej terapii.	4	x

ZP5	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie i realizowanie opieki w oparciu o wybrane studium przypadku.	8	x
ZP6	Nagłe stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, urazowych i nieurazowych zespołach chirurgicznych. Zasady prowadzenia reanimacji krążeniowo-oddechowej u osoby dorosłej i dziecka w warunkach oddziału intensywnej terapii.	8	x
ZP7	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia. Intensywna terapia w chorobie poresuscytacyjnej- nowe wytyczne postępowania.	8	x
ZP8	Opieka nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową. Udział pielęgniarki w prowadzeniu wentylacji mechanicznej. Profilaktyka powikłań.	8	x
ZP9	Pielęgnowanie pacjenta nieprzytomnego- zasady sprawowania opieki, zapobieganie powikłaniom związanym z długotrwałym unieruchomieniem.	8	x
ZP10	Zasady nadzoru i opieki nad chorym z obrażeniami wielonarządowymi.	6	x
ZP11	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu chorego do zabiegu operacyjnego, udział w prowadzeniu znieczulenia i opiece pooperacyjnej. Terapia bólu. Odrębności i specyfika opieki nad pacjentem znieczulanym do wybranych zabiegów chirurgicznych.	6	x
ZP12	Żywienie enteralne i parenteralne pacjentów.	4	x
ZP13	Opieka pielęgniarska nad chorym leczonym metodą dializy ustrojowej i pozaustrojowej.	4	X
	Razem liczba godzin projektów	**80**	0

Lp.	**Treści praktyk zawodowych (PZ)**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
PZ1	Projektowanie i sprawowanie holistycznej opieki pielęgniarskiej nad wybraną grupą pacjentów wymagających podejmowania złożonych zadań zawodowych. Doskonalenie umiejętności formułowania diagnozy, planowania i podejmowania określonych interwencji pielęgniarskich.	10	X
PZ2	Wykorzystanie wybranych modeli pielęgniarstwa w sprawowaniu opieki nad osobą ciężko chorą, w stanach krytycznych, osobą umierającą i jego rodziną.	10	X
PZ3	Podejmowanie działań pielęgniarskich w zakresie resuscytacji krążeniowo- oddechowej w warunkach oddziału intensywnej terapii. Zakres kompetencji i uprawnień pielęgniarki.	10	x
PZ4	Doskonalenie umiejętności w zakresie wykonywania zabiegów diagnostyczno- terapeutycznych w warunkach oddziału intensywnej terapii.	10	x
PZ5	Opieka nad potencjalnym dawcą narządów- podstawy transplantologii.	10	x
PZ6	Rozwiązywanie problemów etyczno- moralnych w praktyce pielęgniarki anestezjologicznej i intensywnej terapii.	10	x
PZ7	Wybrane problemy opiekuńczo- pielęgnacyjne w opiece nad chorym	10	x

	poddanym intensywnej terapii.		
PZ8	Wsparcie i jego znaczenie w opiece nad chorym w stanach zagrożenia życia- zadania pielęgniarki.	10	x
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**80**	0

Lp.	**Samokształcenie** **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe: -projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych _zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej. z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05, D_W06, D_W08 D_U02, D_U10 D_U11
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_17	x	x		x	x		x	x	x		x	x		x	x
U_01-U_19				x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
K_01-K_07	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddzial i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**225**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10	
suma godzin:	**255**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. D. Dyk, A. Gutysz-Wojnicka. Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2018. 2. Reinhard Larsen red. wyd. pol. Andrzej Kubler: Anestezjologia Larsena - tom 1,2. Edra Urban & Partner 2020 3.Krajewska- Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Podręcznik dla studentów medycznych. WL PZWL, Warszawa 2009, dodruk 2017
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Krystyn Sosada(red.): Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. WL PZWL, Warszawa 2016 2. Barbara Jankowiak, Beata Kowalewska, Elżbieta Krajewska-Kułak, Hanna Rolka. Transplantologia i pielęgniarstw transplantacyjne. Wydawnictwo PZWL 2016 3. Knap M., Krupa S.: Ból w praktyce pielęgniarskiej. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Anna Ryńska, Mgr Anna Zaborowska, Mgr Małgorzata Szczotkowska
data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-11**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr V**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Jadwiga Warzocha**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa (PZ)	**80**	**III, s. 5**	**3**
Łącznia liczba godzin	**80**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: anatomia; fizjologia; patologia.
Zaliczone zajęcia z przedmiotów:
- choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
- pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
- chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne

4. Cele kształcenia

C1 -Opanowanie wiedzy z zakresu etiopatogenezy, objawów chorobowych, metod diagnostycznych, przebiegu leczenia, rokowania w schorzeniach.

C2 -Wskazanie specyfiki pracy zawodowej pielęgniarki Rozpoznawanie, diagnozowanie oraz ocenianie stanu bio-psycho-społecznego pacjenta objętego opieką pielęgniarską.

C3 - Opanowanie określonych umiejętności diagnostyczno-leczniczych niezbędnych do sprawowania opieki nad pacjentem; dokonywanie krytycznej oceny własnych działań oraz przeprowadzanie edukacji zdrowotnej pacjentów

C4 – Wykształcenie umiejętności kierowania się dobrem pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi		
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05
U_06	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07
U_07	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08
U_08	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09
U_09	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	D_U12
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17
U_15	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – absolwent jest gotów do		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób	D_K01

	powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_K02
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Zapoznanie się ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale (standardy, procedury, instrukcje stanowiskowe i algorytmy postępowania)	10	
PZ2	Ocena stanu bio-psycho-społecznego pacjenta, planowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad chorym/jego rodziną	15	X
PZ3	Kształcenie i doskonalenie umiejętności praktycznych niezbędnych w opiece nad chorym/jego rodziną	15	X
PZ4	Rola i zadania pielęgniarki w zakresie działań rehabilitacyjnych.	10	X
PZ5	Udział pielęgniarki w farmakoterapii w opiece nad pacjentem	10	X
PZ6	Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego w opiece nad chorym.	10	X
PZ7	Prowadzenie edukacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny	10	
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	80	0

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka zawodowa (PZ)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, dokumentacja oddziału, dokumentacja medyczna pacjenta

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

	do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study) i projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca obejmująca P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka zawodowa(PZ)			
	F3	F6	P3	P4
U_01 – U_15	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01 – K_07	**x**	**x**	**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku praktyki zawodowej.

Praktyka zawodowa (PZ): zajęcia realizowane są w placówkach świadczących stacjonarną opiekę medyczną

Student otrzymuje zaliczenie z praktyk na podstawie aktywności studenta, zaliczeń potwierdzonych w dzienniczku praktyk i złożenie prac pisemnych (nie mniej niż 2) w zakresie:

- projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study)
- projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.	**80**	**x**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie prac pisemnych w toku praktyki zawodowej	10	
suma godzin:	**90**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. M. Jaciubek (red.), A. Krupienicz (red.). Podstawowe procedury pielęgniarskie. EDRA Urban & Partner, Wrocław 2022. 2. M. Kózka, L. Płaszewska Żywko. Procedury pielęgniarskie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZW, 2015.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Koper A., Jan Koper K. J., „Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową i opieka Interdyscyplinarna. Wyd. PZWL Warszawa 2021 2. Wrońska I.,Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M.: „Repetytorium z pielęgniarstwa Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd PZWL Warszawa 2014

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Anna Gryciak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-12**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, semestr VI**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr KATARZYNA ZYGMUNT**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**III, s.6**	**6**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**15**	**III,s 6**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**40**	**III, s.6**	
Praktyka zawodowa(PZ)	**40**	**III, s.6**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III, s. 6**	
Łącznia liczba godzin	**130**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość podstaw i zaliczenie z zakresu; anatomii i fizjologii, farmakologii i podstaw pielęgniarstwa

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy o organizacji Państwowego Systemu Ratownictwa Medycznego oraz jednostkach współpracujących;

C2 - Zdobycie wiedzy dotyczącej algorytmu postępowania w przypadku nagłego zatrzymania krążenia u dzieci i osób dorosłych;

C3 - Opanowanie umiejętności związanych z rozpoznawaniem nagłego zatrzymania krążenia.

C4 – Pamiętanie o prawach pacjenta i liczenie się z jego dobrem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	D_W31	W
W_12	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów " resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	D_W32	W, SW, ZP, PZ
W_13	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	D_W33	W
W_14	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy,	D_W34	W

	poszkodowanym i świadkom zdarzenia;		
W_15	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;	D_W35	W
W_16	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;	D_W36	
W_17	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;	D_W37	W
W_18	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	SW, S, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, ‘saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D_U06	ZP,PZ
U_07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_10	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu	D_U16	S, ZP, PZ

	na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		
U_11	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_12	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	D_U31	SW, ZP, PZ
U_13	prowadzić dokumentacje, medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	D_U32	ZP, PZ
U_14	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	D_U33	ZP, PZ
U_15	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołężnych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje Pielęgniarskie;	D_U34	ZP, PZ, S
U_16	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	D_U35	SW, ZP, PZ
U_17	stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	D_U36	ZP, PZ
U_19	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	D_U37	ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	D_K01	SW, ZP,PZ
K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K07	SW, ZP, PZ
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K02	SW, ZP, PZ
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	SW, ZP, PZ
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	SW, ZP, PZ
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D_K07	SW, ZP, PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz szpitalnego oddziału ratunkowego.	2	X

W2	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych zgodnie z wytycznymi Polskiej i Europejskiej Rady Resuscytacji.	3	X
W3	Farmakoterapia w stanach nagłych – zasady podawania leków, grupy leków, działania niepożądane i interakcje.	3	X
W4	Teoretyczne podstawy resuscytacji krążeniowo-oddechowej w zakresie BLS i ALS.	3	X
W5	Reakcje pacjentów na chorobę, hospitalizację oraz skuteczna komunikacja w sytuacjach kryzysowych.	2	X
W6	Diagnostyka i planowanie opieki pielęgniarskiej w różnych oddziałach specjalistycznych: internistycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym,	2	X
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	15	D_W03, D_W07 D_W08, D_W09 D_W10, D_W32 D_U01, D_U02 D_U03, D_U04 D_U05, D_U08 D_U09, D_W31 D_W35

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**stacjonarnych**
ZP1	Przyjęcie pacjenta do szpitalnego oddziału ratunkowego i zastosowanie systemów segregacji medycznej.	2	
ZP2	Pomiary parametrów życiowych oraz przeprowadzanie badania fizykalnego i podmiotowego.	2	
ZP3	Rozpoznawanie stanów nagłych i praktyczne zastosowanie algorytmów BLS i ALS.	5	
ZP4	Tlenoterapia i monitorowanie pacjenta, wykonanie badania EKG i interpretacja wyników.	4	
ZP5	Przygotowanie i podawanie leków w stanach nagłych zgodnie z kompetencjami pielęgniarki.	5	
ZP6	Postępowanie w wybranych schorzeniach nagłych: zawał, udar, sepsa,	6	

	wstrząs, urazy.		
ZP7	Opieka nad pacjentem pediatrycznym, geriatrycznym i psychiatrycznym w warunkach SOR.	4	
ZP8	Komunikacja z pacjentem i jego rodziną, prowadzenie rozmowy terapeutycznej.	4	
ZP9	Współpraca w zespole terapeutycznym, prowadzenie dokumentacji medycznej.	4	
ZP10	Przygotowanie pacjenta do transportu medycznego i zapewnienie mu opieki w trakcie przewozu	4	
	Razem liczba godzin	**40**	

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**stacjonarnych**
PZ1	Udział w triażu pacjentów w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) – stosowanie systemów segregacji medycznej.	**2**	
PZ2	Asystowanie podczas procedur diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w SOR, m.in. intubacja, defibrylacja, kaniulacja, cewnikowanie.	**2**	
PZ3	Samodzielne wykonywanie pomiarów parametrów życiowych oraz ocena stanu ogólnego pacjenta.	**2**	
PZ4	Obserwacja i udział w postępowaniu resuscytacyjnym – zastosowanie procedur BLS i ALS zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.	**3**	
PZ5	Tlenoterapia – przygotowanie sprzętu, technika podania, monitorowanie efektów.	**2**	
PZ6	Podawanie leków w sytuacjach nagłych różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi.	**4**	
PZ7	Ocena bólu, zastosowanie środków przeciwbólowych, prowadzenie dokumentacji leczenia bólu.	**2**	
PZ8	Rozpoznawanie objawów ostrych stanów klinicznych (np. zawał serca, udar mózgu, ostra niewydolność oddechowa, wstrząs) i reagowanie zgodnie z procedurami.	**4**	
PZ9	Przygotowanie pacjenta do transportu wewnętrznego i zewnętrznego – organizacja opieki w trakcie transportu.	**2**	
PZ10	Dokumentowanie interwencji medycznych i pielęgniarskich zgodnie z wymogami prawnymi i standardami SOR.	**2**	
PZ11	Współpraca z zespołem terapeutycznym, udział w konsultacjach i przekazywaniu informacji.	**2**	

PZ12	Prowadzenie rozmów terapeutycznych z pacjentami i ich rodzinami w sytuacjach kryzysowych.	**3**	
PZ13	Udział w działaniach podejmowanych w sytuacjach szczególnych: zdarzenia masowe, katastrofy – przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.	**4**	
PZ14	Zapewnienie opieki pielęgniarskiej pacjentom z zaburzeniami psychicznymi, w tym z objawami agresji, pobudzenia, depresji, uzależnień.	**2**	
PZ15	Opieka nad pacjentem pediatrycznym, starszym, przewlekle chorym i onkologicznym w warunkach ostrego dyżuru.	**4**	
	Razem liczba godzin	**40**	

Lp.	**Samokształcenie**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ**
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_W08 D_W54 D_U02 D_U16 D_U34
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji

	Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna
Wykład	F3 praca pisemna (w ramach samokształcenia)	P1 egzamin pisemny sem. IV

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_18	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-U_19				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**

K_01-K_07				x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych, samokształcenie oraz praktyki zawodowe

Zaliczenie przedmiotu:

Wykład: zaliczenie semestru: test zaliczeniowy (30 pytań jednokrotnego wyboru) w każdym semestrze i złożenie pracy pisemnej (w ramach samokształcenia) po 1 w semestrze.
Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Ćwiczenia: ocena podsumowująca z zaliczenia aktywności studenta w dzienniczku umiejętności praktycznych i złożenie pracy pisemnej po1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale odnotowanej w dzienniczku umiejętności praktycznych, złożenie pracy pisemnej (opis indywidualnego przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie końcowe: do zaliczenia końcowego może przystąpić student, który ma zaliczone wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.
Zaliczenie jest w formie ustnej (3 losowane zadania obejmujące materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych)
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest wykonanie każdego zadania i uzyskanie minimum 5 pkt. Brak wykonanie przynajmniej jednego zadania skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej z całego zaliczenia.
Za jedno zadanie student może otrzymać: od 0 do 3 pkt.
Kryteria oceny:
5 -5,5 pkt. ocena dostateczna (3,0)
6-6,5 pkt. ocena dość dobra (3,5)
7-7,5 pkt. ocena dobra (4)
8-8,5 pkt. ocena ponad dobra (4,5)
9 pkt. ocena bardzo dobra (5)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	**110**	**0**

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Zapoznanie się z literatura przedmiotu	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	**150**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. M. Kózka, M. Maślanka, B. Rumian. Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013 2. G. Kołodziej, A. Kopta, J. Mierzejewski. Kwalifikowana pierwsza pomoc Wydawnictwo Lekarskie PZWL , 2016 3.Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji z 2021 roku
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. P. Paciorek, A. Patrzała Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018W. 2.Gaszyński. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr KATARZYNA ZYGMUNT
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**D-13**	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne**
Punkty ECTS	**7**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr VI**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr DOROTA FLASZOWSKA MRÓZ** **Mgr WIOLETTA GĘBICZ** **Mgr RENATA KOSICKA** **Mgr AGNIESZKA KUBIŃSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**35**	**III, s. 6**	**7**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**10**	**III,s 6**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**60**	**III, s. 6**	
Praktyka zawodowa(PZ)	**60**	**III, s. 6**	
Samokształcenie (S)	**20**	**III.s.6**	
Łącznia liczba godzin	**185**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: podstawy pielęgniarstwa. choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne; pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, anatomia, fizjologia i farmakologia

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z teoretycznymi podstawami opieki w położnictwie, ginekologii i neonatologii;

C2 - Zapoznanie z zakresem i charakterem opieki pielęgniarsko-położniczej w odniesieniu do ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka oraz pacjentki ginekologicznej;

C3 - Kształtowanie wybranych umiejętności manualnych w wykonywaniu zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających;

C4 -Kształtowanie umiejętności prowadzenia edukacji zdrowotnej i efektywnego komunikowania się z pacjentem

oraz współdziałania w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W,
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_09	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_W10	W, SW, ZP, PZ
W_10	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	D_W19	W
W_11	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	D_W20	W
W_12	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki | nad kobietą w połogu;	D_W21	W, SW
W_13	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	D_W22	W
W_14	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W23	W, S

UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D_U01	SW, ZP,PZ
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	S, SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, 'saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne W różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza a w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_07	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	SW, ZP,PZ
U_08	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_09	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	SW, ZP, PZ
U_10	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie	D_U12	S, SW, ZP, PZ
U_11	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D_U13	ZP, PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZZ
U_15	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	D_U28	P, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do			
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	D_K01	W, SW, ZP,PZ

K_02	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	D_K03	SW, ZP,PZ
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, W przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K07	W, SW, ZP,PZ
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K02	W, SW, ZP,PZ
K_05	Zasięgania opinii ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	W, SW, ZP,PZ
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	W, SW, ZP,PZ
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D_K07	W, SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	WYKŁADY – KLINIKA	**15**	0
W1	Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego	1	X
W2	Przygotowanie pacjentek do wybranych położniczo-ginekologicznych badań diagnostycznych	1	X
W3	Opieka nad kobietą w ciąży fizjologicznej.	2	X
W4	Styl życia ciężarnej.	1	X
W5	Analiza standardu opieki okołoporodowej	1	X
W6	Opieka pielęgniarska w trakcie porodu	2	X
W7	Pielęgnowanie położnicy w przebiegu połogu fizjologicznego i patologicznego	2	X
W8	Profilaktyka powikłań i zakażeń połogowych	1	X
W9	Fizjoterapia okresu połogowego	1	X
W10	Nieprawidłowy czas trwania ciąży. Opieka nad kobietą w ciąży zagrożonej poronieniem, porodem przedwczesnym oraz w ciąży przeterminowanej, przenoszonej	2	X
W11	Profilaktyka poronień i porodów przedwczesnych	1	X
	WYKŁADY - PIELĘGNIARSTWO	**20**	0
W12	Pielęgnowanie kobiety w ciąży wysokiego ryzyka (krwawienia występujące w drugiej połowie ciąży, ciąża powikłana nadciśnieniem indukowanym ciążą, konfliktem serologicznym, cukrzycą)	2	X
W13	Opieka nad noworodkiem donoszonym i wcześniakiem, stany adaptacyjne, szczepienia i testy przesiewowe	2	X
W14	Kangurowanie wcześniaka	2	x
W15	Zalety karmienia naturalnego noworodków i wcześniaków	2	X
W16	Udział pielęgniarki w profilaktyce rozpoznawania i leczenia stanów zapalnych narządu rodnego kobiety	2	X

W17	Problemy zdrowotne kobiet w wieku rozrodczym i przekwitania	2	X
W18	Przygotowanie i opieka nad pacjentką zakwalifikowaną do zabiegów drobnych i operacji ginekologicznych	2	X
W19	Problemy pielęgnacyjne kobiet z chorobą nowotworową narządu rodnego i gruczołu piersiowego	3	X
W20	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne podczas radio- i chemioterapii	3	X
	Razem liczba godzin wykładów	**35**	0

Lp	**Symulacja wysokiej wierności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Odniesienie do efektu uczenia się**
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	10	D_W03, D_W08, D_W09, D_W10, D_W21, D_U01, D_U02, D_U03, D_U04, D_U05, D_U08, D_U09, D_U11, D_U12

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Organizacja pracy pielęgniarskiej w oddziale położniczo-noworodkowym i ginekologicznym	6	X
ZP2	Kształtowanie umiejętności opieki pielęgniarskiej w porodzie fizjologicznym	7	X
ZP3	Obserwacja i pielęgnacja noworodka po porodzie	6	X
ZP4	Kształtowanie umiejętności opieki pielęgniarskiej nad położnicą i noworodkiem po porodzie fizjologicznym i przez cięcie cesarskie	7	x
ZP5	Kształtowanie umiejętności opieki pielęgniarskiej nad ciężarną w wybranych przypadkach ciąży wysokiego ryzyka	7	x
ZP6	Obserwacja i pielęgnacja dziecka w okresie noworodkowym, metody oceny stanu zdrowia noworodka, ukierunkowana obserwacja noworodka zdrowego w kolejnych dobach życia w odniesieniu do poszczególnych układów	7	x
ZP7	Specyfika pielęgnowania w schorzeniach ginekologicznych	7	x
ZP8	Kształtowanie umiejętności pracy pielęgniarki w pokoju zabiegowym	6	x
ZP9	Kształtowanie umiejętności opieki pielęgniarskiej nad chorą po operacji ginekologicznej	7	x
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	60	0

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Przejęcie całościowej opieki nad pacjentką po porodzie fizjologicznym, zabiegowym, operacyjnym i jej dzieckiem (pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych)	15	X
PZ2	Uwzględnienie teorii pielęgniarskich w projektowaniu procesu pielęgnowania pacjentki w połogu fizjologicznym w oparciu o standardy opieki położniczej	15	X
PZ3	Edukacja położnicy na temat współczesnych trendów w karmieniu naturalnym. Wychwytywanie czynników wzmacniających i hamujących laktację	15	X
PZ4	Realizowanie zadań wchodzących w zakres opieki nad kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi, która jest leczona zachowawczo i operacyjnie	15	x
	Razem liczba godzin projektów	60	0

Lp.	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
	W ramach samokształcenia student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe (w każdym semestrze po jednej z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych) na wybrany przez siebie temat. Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Student może pogłębić wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej poprzez przygotowanie: - pracy pisemnej – zgodnie z ustalonymi wymogami (podanymi przez nauczyciela) lub -streszczenia artykułów z czasopism naukowych – analiza artykułu zgodnie z ustalonymi zasadami z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W06 D_WO8 D_W54 D_U02 D_U12
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda	materiały źródłowe, materiały

praktyczne (ZP)	analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, projekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV
Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_14	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**
U_01-				**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**		**x**	**x**

U_15															
K_01-K_07	**x**	**x**		**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**		**x**	**x**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)
76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**165**	**0**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**195**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**7**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. G. H. Bręborowicz. Położnictwo. Podręcznik dla położnych i pielęgniarek. Wydawca: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021 2. M. Rabiej, B. Mazurkiewicz. Pielęgnowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018 . 3. Anna Jaros, Magdalena Milan, Agnieszka Strama . Pielęgnowanie pacjentki w wybranych procedurach w ginekologii Edra Urban & Partner 2020
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. C. Łepecka-Klusek. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2. N.V Winson, S. McDonald, G. Iwanowicz-Palus. Ilustrowany słownik dla położnych. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2016

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	**Mgr Violetta Zając**
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

	Wydział	Nauk o zdrowiu
	Kierunek	Pielęgniarstwo
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**D-13**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Opieka paliatywna**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Rok III, Semestr VI**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr MONIKA WEGIENEK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład (W)	**15**	**III, s. 6**	**6**
Symulacja wysokiej wierności (SW)	**10**	**III,s 6**	
Zajęcia praktyczne (ZP)	**40**	**III, s. 6**	
Praktyka zawodowa(PZ)	**40**	**III, s. 6**	
Samokształcenie (S)	**20**	**IIII, s. 6**	
Łącznia liczba godzin	**125**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne; pielęgniarstwo w opiece długoterminowej.

4. Cele kształcenia

C1 Przyswojenie wiedzy obejmującej filozofię i założenia opieki paliatywnej, organizację i rozwój opieki paliatywnej oraz rolę i zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym;

C2 - Opanowanie wiedzy z zakresu podstaw klinicznych oraz zasad postępowania w chorobie nowotworowej oraz w chorobie nienowotworowej o niepomyślnym rokowaniu;

C3 - Planowanie i realizowanie profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem/jego rodziną objętym opieką paliatywną.

C4 – Wykształcenie umiejętności odnoszenia się z szacunkiem do człowieka w fazie terminalnej choroby.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego	Forma zajęć dydaktycznych
WIEDZA – absolwent zna i rozumie			
W_01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D_W01	W
W_02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach -w tym w chorobach chorobach nowotworowych,	D_W02	W
W_03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D_W03	W, SW, ZP, PZ
W_04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D_W04	W,
W_05	zasady i zakres farmakoterapii poszczególnych stanach klinicznych;	D_W05	W, S
W_06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D_W06	W, S
W_07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D_W07	W, ZP, PZ
W_08	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D_W08	W, SW, ZP, S, PZ
W_09	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D_W09	W, SW, ZP, PZ
W_10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D-W10	W, SW, ZP, PZ
W_11	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	D_W42	W
W_12	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym,w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	D_W54	W, S, ZP,PZ
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi			
U_01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać	D_U01	SW, ZP,PZ

	cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;		
U_02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D_U02	SW, ZP,PZ
U_03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D_U03	SW, ZP,PZ
U_04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D_U04	SW, ZP,PZ
U_05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D_U05	SW, ZP,PZ
U_06	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D_U07	ZP,PZ
U_07	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D_U08	ZP,PZ
U_08	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D_U09	SW, ZP,PZ
U_09	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D_U10	SW, ZP,PZ
U_10	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D_U11	S, ZP, PZ
U_11	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	D_U12	S, ZP, PZ
U_12	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D_U15	ZP, PZ
U_13	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D_U16	ZP, PZ
U_14	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D_U17	ZP, PZ
U_15	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D_U19	SW, ZP, PZZ
U_16	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	D_U41	ZP, PZ
U_17	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D_U42	ZP, PZ
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – absolwent jest gotów do			
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z	D_K01	W, SW, ZP,PZ

	pacjentem i jego rodziną;		
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	D_K02	SW, ZP,PZ
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D_K03	W, SW, ZP,PZ
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D_K04	W, SW, ZP,PZ
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	D_K05	W, SW, ZP,PZ
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D_K06	W, SW, ZP,PZ
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D_K07	W, SW, ZP,PZ

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Filozofia, rozwój i organizacja opieki paliatywnej. Aspekty pielęgniarstwa w opiece paliatywnej. Rola i zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym.	1	X
W2	Rola i zadania pielęgniarki opieki paliatywnej w rozpoznawaniu i rozwiązywaniu problemów psychicznych, społecznych oraz duchowych pacjenta/jego rodziny.	1	X
W3	Ból u pacjentów w chorobie nowotworowej. Rola i zadania pielęgniarki w ocenie, monitorowaniu bólu oraz farmakoterapii.	2	X
W4	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w opiece paliatywnej: zaburzenia ze strony układu oddechowego, pokarmowego, moczowego i płciowego.	1	X
W5	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w opiece paliatywnej: zaburzenia ze strony układu nerwowego i limfatycznego. Pielęgnowanie pacjenta ze zmianami w obrębie skóry i tkanki podskórnej.	2	X
W6	Opieka nad chorym z wyniszczeniem nowotworowym.	1	X
W7	Podstawy kliniczne i opieka nad chorym z chorobą nienowotworową o niepomyślnym rokowaniu.	1	X
W8	Opieka nad pacjentem w stanach nagłych w opiece paliatywnej.	1	X
W9	Opieka nad pacjentem w okresie umierania oraz postępowanie po śmierci chorego.	2	X
W10	Wypalenie zawodowe wśród personelu medycznego w opiece paliatywnej.	1	X
W11	Wybrane aspekty jakości życia w opiece paliatywnej.	1	X
	Razem liczba godzin wykładów	15	0

Lp	Symulacja wysokiej wierności	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Odniesienie do efektu uczenia się
	Pogłębienie wiedzy w zakresie umiejętności. Ćwiczenia prowadzone na podstawie scenariuszy wysokiej wierności	10	D_W03, D_W07 D_W08, D_W09 D-W10, D_U01 D_U02, D_U03 D_U04, D_U05 D_U09, D_U10 D_U19

Lp.	Treści zajęć praktycznych (ZP)	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową z bólem. Studium przypadku. Przygotowywanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.	8	X
ZP2	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową z zaburzeniami ze strony układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego i płciowego. Studium przypadku.	8	X
ZP3	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową ze zmianami w obrębie skóry i tkanki podskórnej. Studium przypadku.	8	X
ZP4	Opieka nad chorym z wybraną chorobą nienowotworową o niepomyślnym rokowaniu.	8	X
ZP5	Opieka pielęgniarska nad chorym i jego rodziną w okresie przedagonalnym i agonalnym.	8	X
	Razem liczba godzin projektów	40	0

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
PZ1	Ocena stanu bio-psycho-społecznego pacjenta, planowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad chorym/jego rodziną w oddziale opieki paliatywnej.	8	X
PZ2	Kształcenie i doskonalenie umiejętności praktycznych niezbędnych w opiece nad chorym/jego rodziną w oddziale opieki paliatywnej.	8	X
PZ3	Rola i zadania pielęgniarki w zakresie działań rehabilitacyjnych.	8	X
PZ4	Udział pielęgniarki w farmakoterapii w opiece paliatywnej.	8	X
PZ5	Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego w opiece nad chorym.	8	X
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	40	0

Lp.	Samokształcenie	Liczba godzin na studiach stacjonarnych niestacjonarnych	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
S1	Student pogłębia wiedzę z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta w odniesieniu do efektu uczenia się dla zajęć. poprzez przygotowanie: - projektu procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, - analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej. z odsyłaczami bibliograficznymi w treści, wykazem bibliograficznym z wyszczególnieniem i podkreśleniem samodzielnych czynności zawodowych bez zlecenia lekarskiego, leków, wyrobów medycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego itp	20	D_W05 D_W05 D_W08 D_W54 D_U10 D_U11
	Razem liczba godzin samokształcenia	20	x

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Symulacja wysokiej wierności	M5-ćwiczenia metodą symulacji (na podstawie scenariuszy),	Scenariusze, trenażery, pacjent standaryzowany
Zajęcia praktyczne (ZP)	M5-Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznej, ćwiczenia metodą symulacji, projekt terapeutyczny Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta	materiały źródłowe, materiały medyczne, trenażery, sprzęt jednorazowego użytku, symulacja danej sytuacji
Praktyka zawodowa (PZ)	M5- Ćwiczenia doskonalące posiadaną wiedzę, metoda analizy przypadku (case study), analiza dokumentacji medycznejprojekt terapeutyczny. Prezentacja działań i zadań pielęgniarskich w trakcie hospitalizacji pacjenta.	materiały źródłowe, materiały medyczne
Samokształcenie	M5-analiza przypadku (case sudy), praca pisemna streszczenie artykułu, analiza tekstu naukowego.	Materiały źródłowe, materiały medyczne, dokumentacja medyczna, źródła naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F3 praca pisemna	P1 egzamin pisemny sem. IV

Symulacja wysokiej wierności	F2 obserwacja podczas zajęć F5- ćwiczenia praktyczne symulowane na podstawie scenariuszy	P3 ocena podsumowująca na podstawie chek list
Zajęcia praktyczne (ZP)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F5 ćwiczenia praktyczne kliniczne	P3 ocena podsumowująca
Praktyka zawodowa (PZ)	F3 projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), F6 zaliczenie praktyk	P3 ocena podsumowująca
Samokształcenie	F3 praca pisemna (pisemne wypowiedzi, formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat, raport) - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), - projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, -analiza artykułu naukowego, - znajomości wytycznych zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Symulacja wysokiej wierności			Zajęcia praktyczne			Praktyka zawodowa			Samokształcenie		
	F3	P1		F2	F5	P3	F3	F5	P3		F3	F6		F3	P4
W_01-W_12	x	x		x	x		x	x	x		x	x		x	x
U_01-U_17				x	x	x	x	x	x		x	x		x	x
K_01-K_07	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

- Obecność na zajęciach zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.
- Wykonanie zleconych zadań w toku wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych , samokształcenie oraz praktyki zawodowej.

Wykład: wykonanie zleconych zadań w toku wykładów kolokwia i złożenie pracy pisemnej 1 w semestrze

Zajęcia praktyczne (ZP): ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny uzyskanej w czasie zajęć na oddziale i złożenie pracy pisemnej (opis przypadku i proces pielęgnowania) oraz zaliczenie z zajęć symulowanych w sali wysokiej wierności na podstawie scenariuszy i check list

Zaliczenie przedmiotu: **egzamin**

- Egzamin pisemny - test obejmujący materiał z zakresu wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych
- Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest minimum 60% poprawnych odpowiedzi.
- Poprawa I i II – egzamin testowy pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej to minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:
60%-67% ocenia dostateczny (3,0)
68%-75% ocena dość dobry (3,5)

76%-83% ocena dobra (4,0)
84%-91% ocena ponad dobry (4,5)
92%-100% ocena bardzo dobra (5,0)

Praktyka zawodowa (PZ): zaliczenie aktywności studenta w dzienniczku praktyk i złożenie pracy pisemnej

Samokształcenie (S): warunkiem zaliczenia jest złożenie prac pisemnych określonych przez nauczyciela. Aby uzyskać zaliczenie bez oceny (zal.), należy spełnić kryteria oceny pracy pisemnej i uzyskać minimum 9 punktów:
- Zawartość merytoryczna (wykazanie wiedzy, i zrozumienia tematu, zawartość zgodna z tematem, dobór literatury) 0-3punkty
- Uporządkowany układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie z wnioskami) (0-3 punkty)
- Język (poprawność terminologiczna i językowa) (0-3 punkty)
- Innowacyjność (pomysłowość, praca niekonwencjonalna, (0-3 punkty)
- praca powinna być pisana samodzielnie bez korzystania z AI (0-3 punkty)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.	**105**	**x**
liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (samokształcenie)	20	x
Przygotowanie do egzaminu	25	
suma godzin:	**150**	**0**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. (red.). Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa 2017.
2. Ciałkowska-Rysz A., Dzierżanowski T. Medycyna paliatywna. Termedia, 2019.
3. Krajewska-Kułak K., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M. Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów. Engram, 2018..

Literatura zalecana / fakultatywna:
1.Koper A., Jan Koper K. J., „Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową i opieka Interdyscyplinarna. Wyd. PZWL Warszawa 2021
2.Koper A., Koper K.J., „Pielęgniarstwo onkologiczne".Wyd. PZWL Warszawa 2020
3. Czasopismo „Medycyna Paliatywna".

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Agnieszka Bezkorowajna
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025
dane kontaktowe (e-mail)	
podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 31/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	PIELĘGNIARSTWO
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		E.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**WYCHOWANIE FIZYCZNE**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot dodatkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR JOANNA KURIAŃSKA-WOŁOSZYN**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**60**	**I/I-II**	**0**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność ogólna

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą prozdrowotnych form aktywności ruchowej oraz przestrzegania zasad „ fair play”

C2 - Zdobycie umiejętności przez studenta w zakresie doboru odpowiednich form sprawności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie.

C3 - Uświadomienie potrzeb rozwoju własnej sprawności ruchowej i umiejętność współpracy w grupie

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza absolwent zna i rozumie;		
W_01	sposoby podnoszenia sprawności ruchowej, rozumie zasady „ fair play”.	K_W99 K_W93
Umiejętności absolwent potrafi;		
U_01	samodzielnie dobrać i doskonalić poznane formy aktywności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie.	K_U38
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do;		

K_01	rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa	15
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce.	15
C3	Nordic Walking (techniki chodu, naukę rozgrzewki i rozciągania, specjalistyczne ćwiczenia z kijami, zabawy grupowe z kijami, sportowe aspekty nordic walking.	10
C4	Trening siłowy : teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha	10
C5	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej.	10
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Praktyczna M5 – pokaz Podająca M1 - objaśnienie	Sprzęt sportowy – przyrządy, przybory

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność F2	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia

	F2
W_01	X
U_01	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie bez oceny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Buck I,: Gimnastyka izometryczna dla zdrowia i urody. PZWL 2007
2. Kuba L, Paruzel-Dyja M.: Fitness nowoczesne formy gimnastyki podstawy teoretyczne. AWF Katowice 2010
3. Kempf H,: Fitness trening w domu. Siła, wytrwałość, ruch. Najlepsze ćwiczenia i ich krótkie zestawy. Niewielki wysiłek, widoczny efekt. 2009

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Miessner W,: Ćwicz w domu Najlepsze ćwiczenia na siłę, wytrzymałość, równowagę i gibkość. ALMA-PRESS 2008

2.Frobose I.: Trening bez przyrządów. Wyd. RM 2016

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	02-06-2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	majswoloszyn@onet.eu
Podpis	